

โครงการวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจจีน
(หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

The Evaluation of Bachelor Degree Program in Business
Administration (Chinese Business) (New Curriculum 2011)
Business Administration Faculty
Huachiew Chalermprakiet University

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีการศึกษา 2557

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

รายชื่อหัวหน้าและผู้ร่วมวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณราย แสงวิเชียร

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตีระ ระบอบ

หัวหน้าโครงการวิจัย

อาจารย์สุชาติ วัฒนกานนท์

ผู้ร่วมวิจัย

อาจารย์มรกต กำแพงเพชร

ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อเรื่อง	โครงการวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ผู้วิจัย	คณะกรรมการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	2558
สถานที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์	คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้าวิจัย	204 หน้า
คำสำคัญ	ประเมินหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยประเมินหลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (หลักสูตรใหม่ 2556) โดยใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam เป็นการประเมินทั้งด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร ได้แก่ ผู้เรียนหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษ นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอย่างง่ายในรูปร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน มีดังนี้ ด้านบริบท ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม เนื้อหาในรายวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน และวิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้เรียน มีทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชา ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ ด้านกระบวนการ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ชัดเจน กระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน ระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละวิชามีความเหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียน ด้านประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย ด้านผลผลิต ได้แก่ มีความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จ การศึกษาอย่างลึกซึ้ง ความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน การใช้เทคนิคเครื่องมือ และวิธีการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ด้านจิตพิสัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน ด้านทักษะ ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ สำหรับข้อเสนอแนะจากผลการอภิปรายคือ เตรียมความพร้อมในกับนักศึกษา ก่อนเรียนและสำเร็จการศึกษา

Research Title	The Evaluation of Bachelor Degree Program in Business Administration (Chinese Business) Business Administration Faculty Huachiew Chalermprakiet University
Researcher	Bachelor Degree Program in Business Administration (Chinese Business) Program Evaluation Committee Business Administration Faculty
Institute	Huachiew Charlermprakiet University
Year	2016
Place	Business Administration Faculty
Page	204
Keywords	Program Evaluation, Bachelor Degree Program in Business Administration (Chinese Business)
Copyright	Huachiew Charlermprakiet University

Abstract

This research aimed to evaluate the quality management in education of the the Bachelor Degree Program in Business Administration (Chinese Business) (Revised Curriculum 2011). The evaluative research was based on the Daniel L. Stufflebeam CIPP Model comprised of context, input, process and outputs, the population included stakeholder such as current students, graduates, employers and lecturers. The research instrument's were questionnaires, interviews and focus group by using simple statistics : frequency, average, standard deviation and descriptive data analyzed.

The results of this research represented the maximum scored average in each factors of this model which consist of 1) Context : credits were appropriate, the suitable of the subjects priority, subject matter were in accordance with the curriculum, not complicate in each subject matters and sufficiency in selected subjects. Input : were the good attitude's learner and the lecturer have code of ethics in career. Process : the objectives, scope, activities and evaluation be clear, it has the impulse and let learner to have suggestion in class, the appropriate of the period of time and promote learners to get used to internet technology. The curriculum have different activities. Output : the graduates have profound knowledge in program, include another knowledge in others subject for work. Besides graduates have efficiency in techniques and problem solving method. For affective domain graduate have creative mind, sacrifice and dedication. For skill, they abide by organization's objectives and goals. The research suggestion was the curriculum should have the preparation activities for the students before they graduate from university.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีขึ้นตามนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีทั้งนี้ได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ประกอบด้วย ผู้เรียนหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีสุดท้าย บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ข้อมูลอันนับเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการศึกษา คณะกรรมการประเมินหลักสูตร ต้องขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรใคร่ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ พุ่มวิเศษ อธิการบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณราย แสงวิเชียร คณบดีคณะบริหารธุรกิจ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจเครื่องมือวิจัย และอีกหลายท่านที่มีได้เอื้อยนาม ที่ได้มีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ สำคัญที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี ผลงานวิจัยนี้จะนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับเป็นแนวทาง ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในชั้นตอนต่อไป รวมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจทั่วไป

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
หลักสูตรธุรกิจจีน
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
สิงหาคม 2559

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	23
2.4 ความต้องการกำลังคนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจเงิน กับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและเงิน	43
2.5 หลักสูตรธุรกิจเงินในสถาบันอุดมศึกษา	50
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
2.5 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจเงิน	78
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	133
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	134
3.1 วิธีการวิจัย	134
3.2 การออกแบบวิจัย	134
3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย	135
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	139
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	139
3.6 การแปลความหมายและสรุปผล	140
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	141
4.1 ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีสุดท้ายในปีการศึกษา 142 2555	
4.2 ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	152
4.3 ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตรและ อาจารย์พิเศษ)	156

4.4 ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต	161
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	166
5.1 สรุปผลการศึกษา	166
5.2 อภิปรายผล	167
5.3 ข้อเสนอแนะ	168
บรรณานุกรม	170
สารบัญญัตินี้	
ตารางที่ 2-1 ภาษาที่ใช้พูดกันทั่วโลก 10 อันดับสูงสุด ปีค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556)	49
ตารางที่ 2-2 หลักสูตรเกี่ยวกับจีนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา	51
ตารางที่ 4.1.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ)	143
ตารางที่ 4.1.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา	144
ตารางที่ 4.1.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านคุณลักษณะของเพื่อนร่วมชั้นเรียน	145
ตารางที่ 4.1.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา	146
ตารางที่ 4.1.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน	147
ตารางที่ 4.1.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรและรายวิชา	148
ตารางที่ 4.1.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา	149
ตารางที่ 4.1.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	150
ตารางที่ 4.1.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน	151
ตารางที่ 4.3.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	156
ตารางที่ 4.3.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	156
ตารางที่ 4.3.3 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนในสถาบันการศึกษาทั่วไป	157
ตารางที่ 4.3.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิชาที่สอน	157
ตารางที่ 4.3.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน่วยงาน/สถาบันต้นสังกัด	157
ตารางที่ 4.3.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา	158
ตารางที่ 4.3.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านคุณลักษณะของนักศึกษา	159
ตารางที่ 4.3.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	160

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญประการหนึ่งคือ ศักยภาพของกำลังคนหรือทรัพยากรมนุษย์ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาศักยภาพและกำลังคนทำได้ด้วยการให้การศึกษาและฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้เจริญงอกงาม ทั้งทางด้านความคิด สติปัญญา และการมีคุณธรรมจริยธรรม คุณภาพของคนในสังคมจะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของระบบการจัดการศึกษาที่เข้มแข็ง การที่จะทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้าและสังคมมีความมั่นคงและประสบความสำเร็จมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายของภาครัฐที่กำหนดแนวทางสำหรับสถาบันการศึกษาที่จะนำไปสู่กระบวนการในการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศ มีความสมบูรณ์และเพียงพอทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549)

การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการจัดตั้งสาขาวิชาและขยายการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ที่หลากหลายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงและคาดหวังว่าจะสามารถผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในอีกด้านหนึ่งส่งผลทำให้การพัฒนาหลักสูตรของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีความคล้ายคลึงกันมากทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการวัดและประเมินผลหรือมีความซ้ำซ้อนระหว่างหลักสูตรบางสาขาวิชาในแต่ละระดับโดยมิได้มีการวางแผนหรือศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดลึกซึ้งในแต่ละสาขาวิชาหรือหลักสูตรและดำเนินการในลักษณะที่ผสมผสานให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน บางหลักสูตรจัดไว้ล่วงหน้าแต่ไม่ได้เปิดสอนติดต่อกันเป็นเวลานานเนื่องจากผู้เรียนมีหลายทางเลือก ทำให้จำนวนนักศึกษาที่สมัครเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดสภาพเช่นนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางวิชาการเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาทั้งเก่าและใหม่ยังไม่มียุทธศาสตร์และกลไกในการตรวจสอบและวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมรวมไปถึงคุณภาพของหลักสูตรซึ่งสะท้อนไปยังตัวผู้เรียน เช่น ด้านจิตพิสัย บุคลิกภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความวิริยะอุตสาหะ ความอดทนและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนขาดกลไกในการประเมินหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพอันส่งผลเสียต่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตติดตามมา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2547)

หลักสูตรนับเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นองค์ประกอบหลักของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในอันที่วางรากฐานทางความคิดและการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มี

การพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาต่าง ๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตามจะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ตามที่กำหนดไว้ถ้าหลักสูตรที่เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ (อนุชัย ตั้งศุภพรชัย. 2546 : 1)นอกจากนั้น หลักสูตรจะเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา การจัดการเรียน การสอน จุดมุ่งหมายรายวิชา รวมทั้งการวัดและประเมินผล หลักสูตรจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและจุดมุ่งหมายขึ้นอยู่กับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรก็คือ การประเมินหลักสูตร เป็นวิธีการที่สะท้อนให้เห็นคุณค่าและสิ่งที่ดีในตัวหลักสูตรที่จะสามารถที่จะนำไปใช้ให้บังเกิดผลได้ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้ (สัจด์ อุทรานันท์.2532 : 279)

เป้าหมายของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการหลักสูตร หลักสูตรที่ดีจะต้องสอดคล้องกับบริบทของสังคมและปรับเปลี่ยนไปตามความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ อีกทั้งตอบสนองความต้องการของสังคม การพัฒนาหลักสูตรจะต้องทำเป็นกระบวนการและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการประเมินหลักสูตรเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีการบรรลุประสิทธิผลหรือสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษากำหนดให้หลักสูตรต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและปรับปรุงคุณภาพด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี ประกอบกับมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553) ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการแสวงหาคำตอบว่าหลักสูตรได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ผลของการประเมินหลักสูตรจะเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึง ข้อบกพร่องที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไข หรือใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจ และเป็นวิธีการที่บ่งชี้ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) หรือไม่ เพื่อที่ได้นำข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. 2553 : 31)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นหลักสูตรที่เน้นองค์ความรู้ด้านการจัดการธุรกิจในบริบทของธุรกิจจีน เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศกับการก้าวสู่การเป็นรวมกลุ่มเศรษฐกิจประชาคมอาเซียน และจีน โดยมุ่งให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ทักษะในการปฏิบัติงานมีความสามารถคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจ รวมทั้งมีความสามารถในการเชิงบริหารธุรกิจ จากการที่สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความสามารถในการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม

สถานภาพของหลักสูตร

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน เป็นหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2554 เปิดสอนภาคการศึกษาที่ 1 ปี พ.ศ. 2554 โดยมีลำดับขั้นของการพัฒนาสถานภาพของหลักสูตร ดังนี้

คณะกรรมการวิชาการประจำคณะบริหารธุรกิจ ในการประชุมครั้งที่ เมื่อวันที่ /66 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 2552/1 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 .ศ.

คณะกรรมการบริหารวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 มติที่ประชุมเห็นควรให้ปรับปรุง

คณะกรรมการบริหารของสภามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในการประชุมครั้งที่ /4 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ อนุมัติในการประชุมครั้งที่ 1/2554 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหนังสือที่ ศธ 0506(2) / 12871 ลงวันที่ 30 กันยายน 2554 พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2554

คณะกรรมการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก โดยมี ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาวิชาการเป็นเลขานุการ รวมจำนวน 5 คน ซึ่งได้มีการประชุมเพื่อพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรธุรกิจจีนเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2557 สรุปสาระสำคัญดังนี้

1) คณะกรรมการได้ทำการประเมินหลักสูตรตามเกณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในหัวข้อต่างๆ แล้ว ได้มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ ให้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน ผ่านการรับรองโดยไม่มีเงื่อนไข

2) คณะกรรมการได้มีข้อคิดเห็นเสนอแนะในประเด็นที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

- ด้านหลักสูตร : เป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ เนื่องจากมีเปิดสอนน้อย ส่วนใหญ่เป็นภาษาวัฒนธรรมจีน และภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ไม่มีการเน้นองค์ความรู้ทางด้านบริหารธุรกิจ อย่างไรก็ตาม วิชาเอกเลือกบางวิชาที่ไม่ได้มีการเปิดสอนเลยควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมให้มีความทันสมัยมากขึ้น และควรเน้นความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานความคิดและปรัชญาต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเชื่อมโยงกับโลกทางธุรกิจในปัจจุบัน

- ด้านอาจารย์ประจำหลักสูตร : ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้อาจารย์ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและผลิตผลงานทางวิชาการมากขึ้น

- ด้านนักศึกษา : นับเป็นจุดแข็งของหลักสูตรที่สำคัญ จากการสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการ พบว่า นักศึกษามีความภาคภูมิใจในหลักสูตร ส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนอยู่แล้ว หากแต่ตำราและหนังสือเรียนเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีน นักศึกษาควรมีความรู้ภาษาจีนอย่างลึกซึ้ง ขณะเดียวกันทางหลักสูตรพบว่า สถานประกอบการมีความชื่นชมในนักศึกษาที่ส่งไปเป็นล่ามกับวิศวกรชาวจีน เนื่องจากมีความรู้ในการสื่อสารภาษาจีนรวมทั้งความรู้ทางด้านธุรกิจ

นอกจากนั้น คณะกรรมการยังมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนของประเทศที่กำลังก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและจีน รวมทั้งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนแบบ e-learning ในทุกวิชา การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเตรียมความพร้อมสำหรับบัณฑิตก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ได้แก่ กำหนดให้มีการจัดสัมมนา การจัดนิทรรศการ และตลาดนัดแรงงาน โดยเรียนเชิญบริษัทในจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดใกล้เคียงมาร่วมจัดคูหารับสมัครงาน

นับตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการในปีพ.ศ. 2554 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนยังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรดั่งนั้น เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาในปีพ.ศ. 2558 จึงต้องมีการวิจัยประเมินหลักสูตร ก่อนที่จะนำผลที่ได้มาใช้ในการ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรโดยจะประกาศใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป จึงเห็นควรจัดให้มีการประเมินหลักสูตรธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) ขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้สำหรับใช้เป็นแนวทางพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และการบริการ รวมทั้งเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับใช้หลักสูตรให้ทันต่อเหตุการณ์ มีคุณค่าและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บรรลุผลความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และเกิดประโยชน์สูงสุดกับการศึกษาและการผลิตบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ประกอบกับนำมาอ้างอิงเป็นตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553 (ตัวบ่งชี้ที่ 2.1) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ข้อ (16) กำหนดการพัฒนาหลักสูตรโดยให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุนี้ คณะบริหารธุรกิจจึงได้มีการจัดทำโครงการวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้แนวคิดการประเมินของ Daniel L. Stufflebeam มีรูปแบบการประเมิน CIPPIEST เป็นการประเมินทั้งด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product)
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหลักสูตรสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ในการประเมินหลักสูตรผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเฉพาะหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติโดยเป็นการประเมินแบบ Formative Evaluation มีจุดมุ่งเน้นสำคัญเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นสำหรับประกอบการตัดสินใจ ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตร
2. ผู้วิจัยนำแบบจำลองหลักการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam ซึ่งเป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ โดยการประเมินหลักสูตรใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทของหลักสูตร (Context) ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร (Input) ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร (Process) และด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
3. หลักสูตรที่ประเมินในการศึกษานี้เริ่มใช้กับนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน ปีการศึกษา 2559 โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณภาพของหลักสูตร หมายถึง การมีมาตรฐานและความชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน ที่ตั้งไว้มีความสอดคล้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของบัณฑิต นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีประสิทธิภาพและศักยภาพในการนำไปใช้ โดยพิจารณาจากผลการประเมินจากแบบสอบถามและมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจแต่ละหมวดเกินกว่า 3.5 จากคะแนนความพึงพอใจ 5 คะแนน

2. บริบท หมายถึง ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ความสมดุลและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

3. ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง ปัจจัยด้านต่างๆ เกี่ยวกับบัณฑิต คุณวุฒิ คุณสมบัติของผู้สอน และผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และสื่อการสอน

4. กระบวนการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดทำตารางเรียน ตารางสอน และตารางสอบ การจัดโครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลรายวิชา ปัจจัยเกื้อหนุนและสิ่งสนับสนุนการศึกษา

5. ผลผลิต หมายถึง การที่หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน การเพิ่มองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงสถานภาพของหลักสูตรสำหรับนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

2. ทำให้หลักสูตรมีแนวทางจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบและกลไกในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคม

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
4. ความต้องการกำลังคนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนกับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน
5. หลักสูตรจีนในสถาบันอุดมศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

2.1.1 หลักการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงามในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) การจัดการศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับปวงชนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรัฐเป็นผู้ส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบในชุมชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ และมีกระบวนการรวบรวมนักเรียนด้านการศึกษา จัดตั้งเป็นกระทรวงศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดเอกภาพในด้านการจัดการและนโยบายการจัดการการศึกษาแต่มีความหลากหลายในการปฏิบัติและการกระจายอำนาจและให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษาทำหน้าที่กำกับและดูแลกิจการด้านอุดมศึกษา(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) โดยมีเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ “ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทยโดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549)

ประเด็น ทิศทาง และนโยบายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มี 9 ประเด็น ได้แก่

1. รอยต่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา มีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วงว่านักเรียนมัธยมซึ่งเป็นตัวป้อนอุดมศึกษา มีคุณภาพโดยรวมที่ต่ำลง ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาใน 3 เรื่อง ได้แก่ พัฒนาและสร้างครูคุณภาพสูง การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเปิดโอกาสให้ผู้จบอาชีวศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาได้ด้วยความยืดหยุ่น

2. การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน ในปัจจุบันมีสถาบันที่ให้ปริญญาประมาณร้อยห้าสิบแห่ง ที่สังกัดกระทรวงศึกษา มีความซ้ำซ้อน แย่งชิงนักศึกษาและทรัพยากรมีปัญหาคุณภาพ ต้องใช้กลไกมาตรฐานและการจัดการทรัพยากร เพื่อลดเล็กลูกสูตรที่ไม่ใช่ความต้องการของสังคม หรือการพัฒนาเศรษฐกิจ เกิดระบบอุดมศึกษาที่แบ่งงานกันทำ วางตำแหน่งของแต่ละสถาบันให้เหมาะสม (Positioning)

3. ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการอุดมศึกษา ช่วยในการกำหนดทิศทางจนถึงการพัฒนามหาวิทยาลัยได้เร็ว อุดมศึกษาไทยต้องปรับปรุงเรื่องนี้ตั้งแต่ระดับองค์กร กำหนดและกำกับนโยบายคือสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารทุกระดับ โดยสร้างกลไกพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหารระดับต่าง ๆ ปรับระบบธรรมาภิบาล

4. บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จากผลการประเมินความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย มหาวิทยาลัยไทยไม่ติดกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีคุณภาพทั้งในระดับโลก และระดับภูมิภาค ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของประเทศต่ำ โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับท้ายๆ อุดมศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบวิจัยของประเทศ จึงถูกคาดหวังว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

5. การเงินอุดมศึกษา การลงทุนในอุดมศึกษาที่ผ่านระบบงบประมาณปัจจุบันยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และยังมีได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบายอย่างเต็มที่ การแบ่งภาระค่าใช้จ่ายเพื่ออุดมศึกษาระหว่าง ผู้เรียน รัฐ และผู้ได้รับประโยชน์จากอุดมศึกษาไม่เหมาะสม แผนอุดมศึกษาระยะยาวเสนอให้รัฐมีการปรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และเป็นไปตาม Performance-based มากขึ้น

6. การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งนี้การพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึงการพัฒนาหลายมิติเช่น ด้านวิชาการ ความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัยสมรรถนะทางวิชาชีพ การบริหารจัดการ เป็นต้น

7. เครือข่ายอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยไทยยังมีความแตกต่างสูง และมีช่องว่างของระดับการพัฒนา (University Divide) หลายมิติ เช่น ขนาด งบประมาณ ประเภทอายุ สถานที่ตั้ง บุคลากร คุณภาพนักศึกษา การสร้างเครือข่ายอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนให้สถาบันที่เข้มแข็งช่วยสร้างความสามารถสถาบันใหม่ สร้างเครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร เป็นต้น

8. การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแผนอุดมศึกษาระยะยาว ได้กำหนดให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาเด็กเยาวชน และนักศึกษา การพัฒนาครู และบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนาอุดมศึกษาสู่อาเซียนเพื่อช่วยแก้ปัญหาความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้

9. โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษา เป็นหัวใจและปัจจัยสำคัญของอุดมศึกษา ครอบคลุมทั้งโครงสร้างเชิงสาร์ตและโครงสร้างเชิงกายภาพ 4 ประการ ส่วนหัวใจคือโครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของตลาดและสังคมปัจจุบันและอนาคต ส่วนที่เป็นปัจจัยคือ สังคมสารสนเทศ สังคมฐานความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้

สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษามีการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ในหลายสาขาวิชาเพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาและป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ถึงแม้ว่าทำให้หลักสูตรมีความหลากหลาย แต่ในทางกลับกันจะพบว่าเนื้อหาวิชาของแต่ละหลักสูตรมีความใกล้เคียงกันค่อนข้างมากหรือมีความซ้ำซ้อน ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันการศึกษามีได้มีการวางแผนและดำเนินการในลักษณะที่ผสมผสานให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหลักสูตร หรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดร่วมกัน บางหลักสูตรจัดไว้ล่วงหน้าแต่ไม่ได้เปิดสอนติดต่อกันเป็นเวลานานหรือเมื่อเปิดหลักสูตรแล้วก็ไม่มีผู้มาเรียนหรือผู้เรียนลดน้อยลงจนทำให้ต้องปิดหลักสูตร หรือการเปิดหลักสูตรในสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นที่สนับสนุนการเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สภาพเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางวิชาการเป็นอย่างมาก ในขณะเดียวกัน ยังไม่มีระบบและกลไกในการตรวจสอบและวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมรวมถึงคุณภาพของหลักสูตร สะท้อนไปยังตัวผู้เรียน เช่น ด้านจิตพิสัยและบุคลิกภาพยังมีความบกพร่องในด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ความวิริยะอุตสาหะ ความอดทนและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549) นอกจากนี้ ยังพบว่าบัณฑิตมักจะมีขาดทักษะและประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษต่างประเทศในการติดต่อสื่อสารหรือมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่ไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้งาน รวมทั้งไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนกับการปฏิบัติงานจริง สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการจัดการเรียนการสอน อันส่งผลเสียต่อการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศในภาพรวมและมีผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ

1.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ มีการเน้นหนักให้ปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีการยกระดับและให้อิสระในการดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลาย มีการขยายตัวเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษากันอย่างทั่วถึง ในอีกด้านหนึ่งก็เกิดคำถามตามมา กล่าวคือจะอย่างไรให้สังคมเชื่อมั่นได้ว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพและมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกัน และเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549)

หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2553)

1. ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตรการปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2. มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) เป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3. มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกันซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลักและเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิตมีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆ กับนานาชาติได้

4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งและใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5. เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าบัณฑิตจะพึงมี

6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

7. เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา

8. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

(2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

(3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเต้นรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน มีการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษา มากขึ้น โดยเฉพาะการปฏิรูปด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อ

การจัดการศึกษาเนื่องจากเป็นตัวกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการศึกษาก็คือ ต้องการพัฒนาคนให้เจริญงอกงาม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคม รวมทั้งสร้างความเจริญให้กับสังคมที่อยู่อาศัยได้ (ชุตริยะ ระบอบ. 2549 : 9)

2.1 ความหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร หรือคำในภาษาอังกฤษเรียกว่า “Curriculum” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Currere แปลว่า ทางวิ่งหรือลู่วิ่งที่ใช้วิ่งแข่งกัน (Amstrong. 1989) หรือหมายถึง Race Course (อ้างถึงใน รุจิร ภูสาระ. 2551 : 38) ที่ใช้สำหรับเป็นเส้นทางนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ หรืออีกนัยหนึ่ง หลักสูตรมาจาก คำว่า รายวิชา (course) การวิ่ง (to run) และการแข่งขัน (racing) (Marsh & Wills. 1995 and Quinion. 2002 : 1) การเปรียบเทียบหลักสูตรกับสนามแข่งขัน อาจเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง ผู้เรียนจะต้องเรียนและผ่านความยากของวิชาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตามลำดับ เช่นเดียวกับนักวิ่งที่ต้องวิ่งแข่งและผ่านฝัอุปสรรคเพื่อชัยชนะและความสำเร็จ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 1) การให้คำจำกัดความของคำว่าหลักสูตรตามความคิดของนักวิชาการอาจมีความคล้ายคลึงหรือไม่เหมือนกันอันที่เกิดจากการตีความโดยอาศัยรากศัพท์เดิม รวมทั้งมีความคิด ประสบการณ์ และความเข้าใจที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามในที่นี้จะขอนำเสนอคำนิยามศัพท์ของคำว่า หลักสูตร จากนักวิชาการต่างๆ โดยสังเขป ดังนี้

นักวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรได้ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร ดังนี้

1. กลุ่มที่หนึ่ง : หลักสูตรคือรายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน

นักวิชาการกลุ่มนี้ ได้แก่ Regan (1966 : 4) และ Bobbit (1918 : 42) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้สอดคล้องกันว่า หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือหลักสูตรเป็นรายการของสิ่งต่าง ๆ ที่เยาวชนต้องทำและมีประโยชน์ โดยมีการพัฒนาความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชำรง บัวศรี (2542 : 3) ที่กล่าวว่า ความหมายของหลักสูตรตามทัศนะเดิม หมายถึง รายวิชาหรือเนื้อหาที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียน

2. กลุ่มที่สอง : หลักสูตรเป็นแผนการเรียนรู้

นักวิชาการกลุ่มนี้ ได้แก่ Taba (1962) อธิบายว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยจุดประสงค์ทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล Saylor & Alexander (1978) นิยามคำว่า หลักสูตร หมายถึง แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ และ ชำรง บัวศรี (2542) ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร หมายถึง แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และประสบการณ์โดยรวมในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Choate Joyce S. และคณะ (1995) ที่ให้ความหมายของหลักสูตรว่า คือ แผนหรือมวลประสบการณ์หรืออะไรก็ได้ที่ผู้เรียนได้รับจากโรงเรียน อาจเป็นหน่วย

การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา ข้อมูลข่าวสาร ทักษะและทัศนคติหรือโครงการที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอน

3. กลุ่มที่สาม : หลักสูตรเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้

นักวิชาการกลุ่มนี้ ได้แก่ Good (1973) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ คำว่า หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาภายใต้แนวทางของสถาบันการศึกษาที่กำหนด ดังนั้น จึงมีความหมายรวมถึงหลักสูตรทั้งฉบับ ประกอบด้วยเนื้อหาวิชา ส่วนหนึ่งและประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง และ Parkay & Hass (1993) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต ทั้งที่กระทำอยู่ภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน นอกจากนี้ Crow & Crow (1980) ให้ความหมายหลักสูตรว่า ประสบการณ์โดยรวมที่ผู้เรียนได้รับทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการทั้งในด้านร่างกาย สังคม ปัญญา และจิตใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hass (1980) ให้ความหมายคำว่าหลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์รวมที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา จัดขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกรอบของทฤษฎีและงานวิจัยทั้งในอดีตและปัจจุบันเป็นพื้นฐาน สำหรับ Sowell (2000 : 3-4) และ Choate (1995 : 28) ที่ให้ความหมายของหลักสูตร คือ แผนหรือมวลประสบการณ์หรือสิ่งใดก็ตามที่ผู้เรียนได้รับจากสถานที่เรียน อาจเป็นหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาวิชา ข้อมูลข่าวสาร ทักษะและทัศนคติหรือโครงการที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอน Ornstein and Hunkins (1988 : 9) ได้สรุปแนวคิดของ Caswell and Campbell และ Shepherd and Regan ให้ความหมายว่า หลักสูตรคือ ประการณทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทั้งในด้านร่างกาย สังคม สติปัญญา และจิตใจ ส่วน Doll (1989 : 5) กล่าวว่า หลักสูตรคือ ประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับภายใต้การดำเนินการของโรงเรียน นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาอีกท่านหนึ่ง คือ Solomon (1998 : 68-69) ที่ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นประสบการณ์ทั้งหมดของสถาบันการศึกษา ที่มีการออกแบบเนื้อหา/รายวิชาหน่วยการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานตามระดับชั้นจากระดับเริ่มต้นถึงระดับช่วงชั้นที่สูงขึ้น ความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับนักการศึกษาไทยคือ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2518 : 6) ภิญโญ สาร (2519 : 279) และดวงเดือน เทศวานิช (2535 : 6) ที่พิจารณาว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งด้านเนื้อหาวิชา ทักษะ เจตคติ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. กลุ่มที่สี่ : หลักสูตรเป็นแผนหรือโครงการ ข้อกำหนดในการจัดการศึกษา

นักวิชาการกลุ่มนี้ ได้แก่ Ralph Tyler และ Hilda Taba Ornstein and Hunkins (1988 : 9) เป็นนักพัฒนาหลักสูตร กลุ่มนี้มีแนวคิดที่ว่า หลักสูตร คือ แผนสำหรับปฏิบัติการ รวมทั้งกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นแผนที่จัดไว้สำหรับให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนั้น Saylor and Alexander (1959. อ้างถึงใน สุมนา ระบอบ. 2540 : 5) กล่าวว่า หลักสูตรคือ แผนสำหรับจัดโอกาสทางการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ Daniel Tanner (1980 : 4) ที่กล่าวว่า หลักสูตรคือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการวางแผนอย่างเป็นระบบ ภายใต้การควบคุมดูแลของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านศักยภาพและด้านสังคม สำหรับนักการศึกษาไทยที่มีแนวคิดสอดคล้องกับนิยามนี้ ได้แก่ อ่าง บัวศรี (2542 :

7) กล่าวว่า หลักสูตรคือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ต้องการ

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอื่น ๆ ที่ได้ให้ความหมายของหลักสูตร ได้แก่

Saylor and Alexander (1981 : 4-8) อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

(1) ประสบการณ์ หรือความรู้ความชำนาญ (Curriculum as Experiences) มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องการมีประสบการณ์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะได้นำประสบการณ์ที่ได้รับเหล่านั้นไปพัฒนาความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นหนทางมุ่งไปสู่การปฏิบัติเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้า

(2) วัตถุประสงค์ของการเรียน (Curriculum as Objectives) เมื่อได้รับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขจากหลักสูตรดั้งเดิมแล้ว นักการศึกษาก็ได้แยกแยะหลักสูตรและหลักการสอนออกจากกันโดยกล่าวว่า หลักสูตร (Curriculum) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน ส่วนการสอน (Instruction) คือ วิธีการที่นำไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

(3) แผนการเรียนรู้ (Curriculum as a Plan) หลักสูตร คือ แผนที่จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ (Learning Opportunities) เพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์ในเป้าประสงค์โดยทั่วไป (Board Goals) และวัตถุประสงค์เฉพาะที่สัมพันธ์กัน (Related Specific Objectives) สำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 3) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 5 ประการ คือ

- (1) รายวิชา หรือเนื้อหาวิชาที่เรียน
- (2) จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ
- (3) แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่ผู้เรียน
- (4) ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน
- (5) กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน

Good (1973) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ใน 3 ลักษณะคือ

- (1) รายวิชา

คำว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ หรือลำดับวิชาที่บังคับผู้เรียนเพื่อให้ศึกษาสำเร็จและได้รับวุฒิปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง

- (2) โปรแกรมการเรียน

คำว่า หลักสูตร หมายถึง โปรแกรมทั่วไปหรือจัดทำขึ้นโดยเฉพาะที่สถาบันการศึกษาเป็นผู้กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนได้สำเร็จการศึกษาโดยได้รับประกาศนียบัตรหรือวุฒิปริญญาตรีในสาขาวิชานั้นๆ สำหรับการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

- (3) กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คำว่า หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาภายใต้แนวทางของสถาบันการศึกษาที่กำหนด ดังนั้น จึงมีความหมายรวมถึงหลักสูตรทั้งฉบับซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่งและประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง

นอกจากนั้น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ในทัศนะที่แตกต่างกัน ดังนี้ ธวัชชัย จิรฉายากุล (2539 : 10) สงัด อุทรานันท์ (2532 : 9-16) วิชัย ดิสสระ (2535 : 12) และ กาญจนา คุณารักษ์ (2543 :11) และ Oliva (1988 : 9-10) อธิบายว่า หลักสูตร หมายถึง โปรแกรมการศึกษา กิจกรรมหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนรวมทั้งโครงการหรือแผนที่ได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

Sowell (2000) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรดังนี้

- (1) การสะสมความรู้
- (2) แหล่งความคิด
- (3) หนทางสู่ประสบการณ์
- (4) แนะนำประสบการณ์
- (5) วางแผนสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้
- (6) เนื้อหาและกระบวนการทางด้านพุทธิพิสัยหรือจิตพิสัย
- (7) การวางแผนการเรียนการสอน
- (8) จุดหมายหรือผลผลิตของการเรียนการสอน และ
- (9) ระบบเทคโนโลยีของการผลิต

Oliva (2001 : 3) ได้รวบรวมความหมายของหลักสูตร ซึ่งมีผู้กล่าวไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

- (1) ชุดวิชาที่เรียน (Set of Subjects)
- (2) สารความรู้ (Content)
- (3) โปรแกรมการเรียน (Program of Studies)
- (4) ชุดของวัสดุอุปกรณ์การเรียน (Set of Materials)
- (5) การจัดเรียงลำดับวิชา (Sequence of Course)
- (6) ทุกสิ่งที่ดำเนินการในโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมแนะแนว และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- (7) ทุกสิ่งที่กำหนดขึ้นโดยบุคคลในโรงเรียน
- (8) ลำดับของกิจกรรมในโรงเรียนที่ดำเนินการโดยผู้เรียน
- (9) ประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งเกิดจากการจัดการของโรงเรียน

สำหรับนักวิชาการชาวไทย ได้มีผู้ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร ดังนี้
สมิตร คุณานุกร (2523) อธิบายว่าหลักสูตร หมายถึง เอกสารหรือเนื้อหาการเรียน โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ และวิชาความรู้ในสาขาใดสาขาหนึ่ง ที่ว่าด้วยหลักการและแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ 5 ประการ ที่เรียกย่อว่า “SOPEA” ได้แก่

- (1) รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน (Subject)
- (2) จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ (Objectives)
- (3) แผนสำหรับการจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวัง (Plan)

(4) ประสบการณ์โดยรวมของผู้เรียนที่จัดให้มีขึ้นโดยสถานที่เรียน (Learners Experiences)

(5) กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน (Educational Activities)

คำว่า “หลักสูตร” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายว่า หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

จากความหมายของหลักสูตรตามแนวคิดของนักการศึกษา และนักพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่ามีความหมายแตกต่างกัน หากพิจารณาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้ในปัจจุบัน ความหมายหลักสูตรในระดับชาติ หมายถึง แผนการจัดการศึกษาที่รัฐกำหนดเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน ในระดับสถานศึกษา หมายถึง แผนการจัดความรู้และประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรแต่ละระดับกำหนดไว้

ดังนั้น หากจะสรุปความหมายของหลักสูตรสำหรับใช้ในการวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการให้คำนิยามของ Tabá (1962) และ Good (1973) ว่า หลักสูตรหมายถึง แผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยจุดประสงค์ทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยมีความหมายครอบคลุมถึงรายวิชา โปรแกรมการเรียน และกลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับขอบเขตของหลักสูตรจำแนกออกเป็น 3 ประการ ตามแนวคิดของ Beauchamp (1981) ได้แก่ หลักสูตรในฐานะศาสตร์แขนงหนึ่งของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หลักสูตรในฐานะข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และหลักสูตรในฐานะของระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรของสถานศึกษา เป็นแบบแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงระดับขั้นของประสบการณ์รวมทั้งก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม จะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบการณ์สำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปของหลักสูตรมีดังนี้ (ทิศนา แคมมณี, 2533 : 17)

1. หลักสูตรสถานศึกษา ควรพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยความสุข เพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญๆ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลมีโอกาสดูข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสาร หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็น สร้างความมั่นใจและให้กำลังใจในการเรียนรู้และเป็นบุคคลที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคมสถานศึกษาควรต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียน มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล และเป็นอิสระ เข้าใจในความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมโดยรวม สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้ความเป็นธรรม มีความเสมอภาค มีความตระหนัก เข้าใจและยอมรับที่ตนดำรงอยู่ได้ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระบบส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก

2.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบหลักสูตร (Curriculum Components) หมายถึง ส่วนต่างๆ ที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นคุณลักษณะของหลักสูตรที่สมบูรณ์ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องซึ่งกันและกัน ในอันที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา เป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไป (ธำรง บัวศรี, 2542 : ค)

มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้หลายท่าน คือ ทาบา (Taba 1962 : 10) อ้างถึงใน กาญจนาคฤมภ์ 2543 : 20-21) อธิบายว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย จุดประสงค์ (Objective) เนื้อหาวิชา (Subject Matter หรือ Contents) วิธีสอนและการจัดดำเนินการ (Methods and Organization) และการประเมินหลักสูตร (Evaluation) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 4-5 อ้างถึงใน กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา 2535 : 6-7) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรมีดังนี้

(1) จุดมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึง ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาและสังคม หลักสูตรมุ่งจะตอบสนองหรือมุ่งให้เป็นไปตามนั้น

(2) หลักการ (Principle) หมายถึง ทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

(3) โครงสร้าง (Structure) หมายถึง กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร อันมีทั้งส่วนที่บังคับส่วนที่ให้เลือกรเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกได้อย่างเสรี อนึ่งจะต้องมีการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มวิชานั้น ๆ ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้แล้ว

(4) จุดประสงค์ของการเรียนรู้แต่ละรายวิชา (Objective) หมายถึง ความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติบางประการ โดยเฉพาะรายวิชานั้น นักเรียนจะต้องรู้ ต้องมี หรือต้องปฏิบัติให้ได้

(5) เนื้อหาของรายวิชา (Content) หมายถึง ประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อม กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้นๆ อันจะช่วยให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่วางไว้แล้ว

(6) สื่อการเรียน (Media) หมายถึง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ต้องการ

(7) วิธีสอน (Method) หมายถึง สิ่งที่น่ามาใช้ในการสอนย่อมจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

(8) การประเมิน (Evaluation) หมายถึง เมื่อสอนไปแล้วก็ต้องวัดดูว่านักเรียนได้เกิดมีความรู้ความเข้าใจและทักษะตามนัยของจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพียงใดหรือไม่ และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป

ธำรง บัวศรี (2542 : 8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมีดังนี้

(1) เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามที่จะระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา

(2) จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

(3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

(4) จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

(5) เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

(6) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

(7) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

(8) การประเมิน (Evaluation) หมายถึง การประเมินการเรียนรู้เพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

(9) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ไพศาล หวังพานิช (2543 : 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

(1) เป้าหมาย (Goal) และวัตถุประสงค์ (Objective) เป็นส่วนที่กำหนดปลายทางหรือผล (Outcome) ของหลักสูตร ที่คาดหวังจะให้เกิดแก่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน

(2) โครงสร้าง (Structure) เป็นส่วนที่กำหนดกรอบ ขอบข่าย หรือหมวดหมู่ของประสบการณ์การเรียนรู้และเนื้อหา ลักษณะของโครงสร้างหลักสูตรจะบ่งชี้ถึงจุดเน้น (Focus) ของหลักสูตรรวมถึงแนวทางในการใช้หลักสูตร

(3) เนื้อหา (Content) เป็นส่วนของสาระหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรจะได้รับ

(4) การประเมิน (Evaluation) เป็นส่วนที่กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการของหลักสูตร ทั้งภาพรวมและระบบย่อย

ชฎาวลัย รุณเลิศ (2552 : 7) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

(1) จุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์ของหลักสูตร เป็นการกำหนดสิ่งที่หลักสูตรคาดหวัง

(2) โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ประกอบด้วยรายวิชาต่างๆ โดยจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชาจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของหลักสูตร

(3) วิธีการสอนหรือสื่อการเรียนการสอน เป็นการนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีผู้สอนเป็นกุญแจสำคัญ

(4) การประเมินผล เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลหรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

จากการพิจารณาองค์ประกอบของหลักสูตรข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีประเด็นที่สำคัญคล้ายคลึงกันเริ่มตั้งแต่ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตร

2.4 ความสำคัญของหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายของเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของสังคมและพัฒนาการของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับการสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นเช่นใด
10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคมและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและบ้านเมือง

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 10-13) ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา หลักสูตรจึงเป็นเสมือนหางเสือที่จะคอยกำหนดทิศทางให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้แนะทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการสอนของครูเป็นส่วนใหญ่ และในขณะที่หลักสูตรต้องพึงการสอน การสอนก็ต้องพึงหลักสูตรเช่นกัน

ชฎาวลัย รุณเลิศ (2552 : 7-8) สรุปความสำคัญของหลักสูตร เป็นเครื่องมือที่จะนำความมุ่งหมายของการศึกษาออกไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จเปรียบเสมือนหางเสือที่จะคอยบังคับ หรือกำหนดทิศทางในการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตรทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงได้ เพราะผู้พัฒนาหลักสูตรต้องการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างไรก็สามารถที่จะกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาให้เป็นไปตามที่ต้องการได้

สรุปได้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญในการเป็นเครื่องกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติของผู้สอนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา พิจารณาจากเนื้อหาวิชาที่กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษา เนื้อหาวิชาของหลักสูตรจึงเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติและการจัดการเรียนรู้

(1) ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านความรู้ กระบวนการ และคุณธรรม ค่านิยม การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนในสังคม ดังนั้น หากต้องการทราบว่าประเทศต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้าอยู่ในระดับใด ตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งคือ คุณภาพการศึกษา ความเสมอภาค และโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในประเทศ หากพิจารณาไปถึงหลักสูตรในแต่ละระดับ จะทำให้มองเห็นจุดเน้นในการพัฒนาศักยภาพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของประชาชนประเทศนั้น ตลอดจนทิศทางการพัฒนาประเทศได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 4)

(2) ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศสำหรับครูหรือผู้สอนที่กำหนดทิศทางในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน หรืออาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นมาตรฐานกำหนดคุณภาพในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้เสมอภาคและเท่าเทียมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 3)

2.5 การออกแบบหลักสูตร

ในการออกแบบหลักสูตร ผู้ออกแบบจะยึดถือตามแนวความคิดว่าควรจะจัดหลักสูตรในรูปแบบใดจึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนหรือตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด โดยมีแนวความคิดในลักษณะต่างๆ ดังนี้ (ธวัชชัย. 2539)

1. แนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ยึดรายวิชาหรือสาขาวิชาเป็นหลัก (Design Focus on Disciplines and Subjects)

แนวคิดนี้การออกแบบหลักสูตรจะสะท้อนให้เห็นเนื้อหาสาระวิชาหรือสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นหลัก ที่ได้มีการจัดแนวทางไว้อย่างเป็นระเบียบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกรอบของแต่ละวิชา เป็นการจัดเนื้อหาสาระกับหลักสูตรแยกออกจากกัน ผู้ออกแบบหลักสูตรจะยึดองค์ความรู้เป็นหลักและมีความสำคัญที่สุดของหลักสูตร ไม่ได้เน้นผู้เรียนแต่เน้นที่การสอบและผลการเรียน ยึดผู้สอนเป็นสำคัญโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เช่น การจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่าต้องการพัฒนาประเทศไปในทิศทางใด เนื้อหาของหลักสูตรจัดเรียงตามลำดับความยากง่ายหรือตามลำดับขั้นของการพัฒนาการเรียนรู้ หลักสูตรดังกล่าวเรียกว่า หลักสูตรแสดงรายวิชา (The Subject Matter Curriculum)

ข้อดีคือ หลักสูตรมีการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนและการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สะดวกและง่ายต่อการวางแผนการสอน เนื้อหาวิชามีการจัดเรียงเป็นลำดับ

ข้อเสียก็คือ เป็นมุมมองการออกแบบหลักสูตรในวงแคบโดยไม่คำนึงว่าจะสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ มีเนื้อหาวิชามากมาย ขาดความยืดหยุ่น ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ ยึดตำราเป็นหลักมากกว่ายึดบริบทหรือสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ภายหลังได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อจำกัดต่างๆ และพัฒนามาเป็นหลักสูตรสหสัมพันธ์ (Correlated Curriculum) หลักสูตรแบบผสมผสาน (Integrated Curriculum) และหลักสูตรแบบกว้าง (Broad Field Curriculum)

2. แนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ยึดความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก (Design Focus on Individual Needs and Interests)

เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับความสนใจกับความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักโดยเชื่อว่าผู้เรียนควรเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือประสบการณ์ใดๆก็ตาม ต้องจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกด้าน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการดำรงชีวิต เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเลือกกิจกรรมที่มีประโยชน์และตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยอยู่บนรากฐานของความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และปรับเปลี่ยนไปตามที่ผู้เรียนประสงค์ ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ และถ่ายทอดวิธีการให้ได้มาซึ่งความรู้แทนการถ่ายทอดความรู้ ดังนั้น เนื้อหาวิชาที่บรรจุไว้ในหลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับความรู้หรือปัญหาที่ผู้เรียนมีความสนใจใคร่ที่จะเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Learning by Doing) หลักสูตรนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หลักสูตรประสบการณ์ (The Experience Curriculum) หรือหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (The Learner-Centered Curriculum)

ข้อดี เป็นหลักสูตรที่ถือว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์เข้ากับการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้

ข้อจำกัด หากผู้สอนไม่เข้าใจในหลักและวิธีการดังกล่าวก็จะทำให้เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนและจะส่งผลทำให้ไม่สามารถบรรลุผลตามความมุ่งหมาย รวมทั้งการขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ ระดับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติและมีมุมมองเกี่ยวกับการเรียนการสอนแตกต่างกันนับเป็นอุปสรรคต่อการจัดหลักสูตรให้บรรลุสัมฤทธิ์ผล

3. แนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก (Design Focus on Competencies)

การออกแบบหลักสูตรประเภทนี้จะยึดเกณฑ์ความสามารถและทักษะของผู้เรียนที่จะพึงมีและมีลักษณะเป็นลำดับขั้นของการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเรียงตามลำดับจากง่ายไปถึยาก อาจจำแนกเป็นรายวิชาแต่ละวิชาหรือกลุ่มวิชา/หมวดวิชา เรียกหลักสูตรประเภทนี้ว่า หลักสูตรยึดตามเกณฑ์ความสามารถ (The Competency-Based Curriculum)

ข้อดี เป็นการจัดระดับขั้นความรู้ของผู้เรียนให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันซึ่งทำให้สะดวกและง่ายต่อการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละบุคคล

ข้อจำกัด วิธีการจัดจำแนกกลุ่มผู้เรียนจำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานและถูกต้องตามหลักวิชาการที่ทำให้เป็นข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนและขนาดของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังเป็นช่องว่างให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันและพึงพาอาศัยซึ่งกันและกันในกลุ่มผู้เรียน

4. แนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ยึดทักษะกระบวนการเรียนรู้เป็นหลัก (Design Focus on Process Skills)

การออกแบบหลักสูตรประเภทนี้จะมุ่งเน้นวิธีการหรือกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เป็นหลักมากกว่าเนื้อหาวิชา โดยมองว่าความรู้เป็นเพียงวิถีทางที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนการสอน ไม่ใช่จุดหมายปลายทาง การไปสู่จุดหมายที่ต้องการนั้นย่อมจะต้องมีกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการ (The Process Approach Curriculum)

ข้อดี หลักสูตรประเภทนี้เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการวางรูปแบบการเรียนการสอน ทำให้มีความเป็นระบบและต่อเนื่อง

ข้อจำกัด ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนไม่ได้เป็นไปตามธรรมชาติของการพัฒนาการเรียนรู้ แต่เป็นผลมาจากเทคนิคการเรียนการสอนมากกว่า ซึ่งบางครั้งก็ไม่สนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องการ

5. แนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ผสมผสานทั้งความรู้และกระบวนการ (Design Focus on Integration of Knowledge and Process)

เป็นการออกแบบหลักสูตรที่ครอบคลุมการยึดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญเท่าๆ กัน เป็นการรวบรวมวิชาย่อยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาผสมผสานกันในด้านเนื้อหาเข้าเป็นหมวดหมู่ ให้เกิดความกลมกลืนกันในเนื้อหาและเพื่อสะดวกในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล เป็นลักษณะที่มุ่งให้หลักสูตรสะท้อนให้เห็นภาพรวมของเนื้อหาวิชา และกระบวนการเรียนการสอน โดยที่เนื้อหาวิชาและหลักสูตรจะต้องผสมผสานเข้าด้วยกัน ไม่แยกออกจากกัน หลักสูตรประเภทนี้เรียกว่า หลักสูตรแบบบูรณาการ (The Integration Curriculum)

ข้อดี ทำให้เนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์กันและการผสมผสานเพื่อให้เกิดความรู้ครอบคลุมในทุกด้าน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในแต่ละหมวดวิชา ซึ่งจะเอื้อต่อการนำความรู้ไปใช้หรือทำให้มีการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อจำกัด ความรู้ที่ได้เป็นแบบกว้างๆ ทำให้ผู้เรียนขาดความแม่นยำในเนื้อหาสาระของความรู้ นั้น และความรู้ดังกล่าวอาจทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจไม่มีโอกาสใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง เนื้อหาวิชาอาจไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมและไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

6. แนวคิดการออกแบบหลักสูตรที่ยึดกิจกรรมและปัญหาของสังคมเป็นหลัก (Design Focus on Social Activities and Problems)

การออกแบบหลักสูตรในแนวคิดนี้จะเน้นหน้าที่ที่จะพึงมีของบุคคลในสังคม ปัญหาของสังคม และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ยึดถือความจริงของสังคมและชีวิตจริงเป็นหลักถือว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทุกคนควรจะเรียนรู้ร่วมกัน เนื่องจากเป็นเรื่องของสังคมและชุมชนและถือว่าเป็นปัญหา ร่วมกันมิใช่เป็นปัญหาสำหรับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ส่วนใหญ่มักจะนำมากำหนดเป็นวิชาแกน ดังนั้นจึงเรียกหลักสูตรประเภทนี้ว่า หลักสูตรแกน (The Core Curriculum)

ข้อดี หลักสูตรลักษณะนี้จะช่วยพัฒนาทางด้านความคิดและความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ ส่งเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

ข้อจำกัด เนื้อหาสาระของการเรียนรู้อาจไม่เข้มข้นหรือขาดความสมบูรณ์ เพราะเน้นความสนใจในทางปฏิบัติของผู้เรียนมากเกินไป ผู้ออกแบบหลักสูตรอาจไม่สามารถตอบสนองสิ่งที่ดีที่สุดให้กับผู้เรียน เนื่องจากความหลากหลายของความรู้และประสบการณ์ในชีวิตจริง ทำให้ขาดความสมบูรณ์ครบถ้วนในองค์ความรู้ที่ผู้เรียนจะได้รับ

ดังนั้น ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาในแต่ละระดับจะต้องกำหนดแนวความคิดสำหรับการออกแบบหลักสูตรว่าควรจะมุ่งไปในทางใด ที่จะทำให้หลักสูตรสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระและความรู้อย่างเป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาสติปัญญาได้อย่างรวดเร็ว ในอันที่จะทำให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างชัดเจน และสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน สถาบันการศึกษา หรือชุมชนและสังคม (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 19)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

3.1 ความหมายของการประเมิน

ความหมายของการประเมิน

การประเมิน (Evaluation) ไม่ใช่สิ่งใหม่แต่เกิดขึ้นมานานมาแล้วในอดีตก่อนการกำเนิดเป็นชาติรัฐหรือประเทศ มนุษย์ได้พรรณนาหรืออธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือสิ่งต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันและนำผลที่เกิดขึ้นมาสรุปเพื่อตัดสินใจในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามปกติผู้ประเมินมักจะเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ เองจากข้อมูลที่ปรากฏ ทั้งนี้โดยอาศัยความรู้ ความเชื่อประสบการณ์ที่สะสมอย่างต่อเนื่องในอดีตหรือการใช้วิจารณญาณเฉพาะบุคคล เช่น นักปรัชญา นักวิทยาศาสตร์ นักทฤษฎีหรือนักบวชในศาสนา โดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต การทดลอง การทดสอบ การสอบถามเป็นหลัก (ชุตีระ ระบอบ. 2549 : 22-23) แนวความคิดการประเมินได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจังเมื่อประมาณหนึ่งร้อยปีเศษที่ผ่านมา ในศตวรรษที่ 19 โดย Joseph M Rice (1914) ผู้ที่ได้รับการขนานนามว่าเป็นบิดาของการวิจัยทางการศึกษา (Father of Education Research) ทดลองใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Tests) ขึ้นในโรงเรียน หลังจากนั้นต่อมา Alfred Binet (1887) (อ้างถึงใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2544) ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาทางการศึกษาด้านการศึกษาจากทางราชการของประเทศฝรั่งเศส ทำการประเมินความสามารถของเด็กที่ด้อยโอกาสในชั้นเรียน และพัฒนาเป็นแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญาพื้นฐานที่ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายนับตั้งแต่นั้นมา (David Stokes, Richard Bergin. 2006)

แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการปฏิรูประบบการศึกษาครั้งใหญ่ Ralph Winfred Tylor (1950) ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการวิจัยทางการศึกษา พัฒนาตัวแบบการประเมินที่นำมาใช้ประเมินทางการศึกษาในแผน 8 ปี (Eight-Year Study 1934 -1942) นับเป็นโครงการขนาดใหญ่โครงการแรกที่เปรียบเทียบประสิทธิภาพโปรแกรมการสอนแบบดั้งเดิมกับโปรแกรมการสอนแนวใหม่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นที่มาของการประเมินที่อิงวัตถุประสงค์ (Objective-based Evaluation) แนวความคิดดังกล่าวได้จำแนกให้เห็นความแตกต่างในความหมายของ “การวัดผล” หรือ “การวิจัย” และ “การประเมิน” ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้การประเมินทางการศึกษาได้นำแนวคิดของ Tylor มาปรับใช้กันมากใน

รูปแบบของการวัดพฤติกรรมของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ก่อนและหลังการจัดโครงการ (Pretest-Posttest)

จากนั้นมาการพัฒนาแนวคิดดังกล่าวได้เข้าสู่ยุคแห่งการขยายแนวความคิดการประเมิน (The Age of Expansion, 1958-1972) ในยุคนี้ได้มีการนำเสนอโมเดลการประเมินอย่างมากมาย นิยามคำว่า การประเมินเริ่มเปลี่ยนจากการประเมินที่มุ่งเน้นผลผลิตอย่างเดียวมาเป็นการประเมินกระบวนการทั้งหมดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยตัดสินคุณค่าของโครงการ ต่อมา นักประเมินได้พยายามทำให้การประเมินมีความเป็นมาตรฐานทางวิชาชีพยิ่งขึ้น จึงเข้าสู่ยุควิชาชีพของการประเมิน (The Age of Professionalization) โดยเชื่อว่า การประเมินจะให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจต่อเมื่อได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เห็นได้ชัดเจนจากการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินในหนังสือชื่อว่า Effective Evaluation (Stake และ Patton, 1975) ได้เสนอแนวความคิดการประเมินที่เป็นแบบมุ่งประโยชน์ส่วนรวมหรือ Utilization-focus Evaluation แนวความคิดของนักประเมินในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวิธีการที่จัดอยู่ในกลุ่มของการประเมินเชิงคุณภาพหรือ Qualitative Evaluation หรือ Responsive Evaluation

การพัฒนาแนวคิดด้านการประเมินให้เป็นวิชาชีพมากขึ้นโดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มแรก การพัฒนาแนวคิดในเชิงทฤษฎีที่ช่วยชี้นำการประเมินให้สนองความต้องการของผู้ใช้กลุ่มที่สอง การพัฒนาในเชิงการกำหนดมาตรฐานการประเมินเพื่อให้การประเมินเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับและกลุ่มที่สาม เป็นการพัฒนาในเชิงเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการประเมิน (สุวิมล ว่องวานิช, 2538 : 52-55) นอกจากนี้ ยังได้มีนักวิชาการจำแนกวิวัฒนาการของการประเมินเป็นลักษณะต่างๆ อย่างไรก็ตาม แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินไม่ว่าจะเป็นแนวทางใด ต่างมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายเดียวกันคือ การก่อให้เกิดการปรับปรุงหรือพัฒนาและดำเนินโครงการที่เอื้ออำนวยประโยชน์สูงสุดต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลลัพธ์อย่างเดียวกันทำให้ไม่สามารถค้นหาจุดบกพร่องหรือจุดอ่อนเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการได้และการประเมินที่เน้นกระบวนการแม้จะทำให้ได้ข้อมูลช่วยปรับปรุงโครงการแต่ทำให้ต้องเสียเวลากับการดำเนินโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หากพบภายหลังว่าโครงการนั้นไม่ได้สนองตอบความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง บทบาทของผู้ประเมินจึงเป็นทั้งผู้ตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน (Merit and Worth Evaluator) เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการประเมิน (Evaluation Facilitator) และขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่เป็นนักพัฒนาโครงการด้วย (Program Developer)

สำหรับความหมายของ การประเมิน มีผู้ให้คำนิยามดังนี้

Wierma and Jurs (1990 : 8) ได้ให้ความหมายการประเมินว่า เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการวัด และนำข้อมูลมาตัดสินคุณค่า

Reader's Digest Association (1978 : 306) การประเมิน แปลมาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Evaluation หมายถึง การกำหนดคุณค่า (John Heidenry, 1993)

Stufflebeam and Shinkfield (1990 : 3) การประเมิน หมายถึง ระบบการตัดสินใจ เพื่อให้คุณค่าหรือคุณธรรมของสิ่งที่ได้รับการประเมินผล

Gronlund (1970) การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบสำหรับการตัดสินใจในขอบเขตของวัตถุประสงค์ของการสอนที่เป็นสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หรือเป็นกระบวนการประเมินค่า

ขั้นสุดท้ายว่า วัตถุประสงค์ของการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ทั้งนี้โดยการพิจารณาสิ่งที่ได้จากการวัด และส่วนประกอบอื่นเพื่อการประเมินค่าที่เหมาะสม

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2540 : 75) การประเมิน หมายถึง การตัดสินหรือลงความเห็น จากผลของการวัด วิเคราะห์ผลที่วัดได้หรือหลักฐานอื่นๆ ประกอบการลงความเห็น หรือ กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใดๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเชิงคุณค่า เพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจเลือกทางเลือกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

อุทุมพร จามรมาน (2545) การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัดตามเกณฑ์ ภายในและภายนอก

สุจริต เพียรชอบ (2523 : 32-34 อ้างถึงใน อุไร อภิชาติบันลือ และคณะ. 2548 : 22) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผู้ประเมินหลักสูตรจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี ทั้งทางด้านหลักสูตรและด้านการประเมินผล การประเมินผลหลักสูตรตามแนวใหม่นั้นเน้นการประเมินทั้งโปรแกรมการศึกษา มิใช่ดูแต่เพียงผลการเรียนปีสุดท้ายเท่านั้น แต่ควรประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย การประเมินหลักสูตรที่ดีควรมีโครงการประเมินที่แน่นอน วิธีการประเมินหลักสูตรว่าสัมฤทธิ์ผลตามปณิธานที่ตั้งไว้เพียงใดทำได้ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
- 2) การวิเคราะห์หลักสูตรจากผลการวิจัยเช่น วิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาต่าง ๆ
- 3) การตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน และรวบรวมข้อเสนอแนะจากแหล่งต่าง ๆ ศึกษาข้อดีข้อบกพร่องของหลักสูตร ศึกษาจากรายงานการวิจัยข้อคิดเห็น และจากเอกสารหรือการประชุม

- 4) การวิเคราะห์หลักสูตรโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล

- 5) การวิเคราะห์โครงการการประเมินผล

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของการประเมินตามแนวทางการวิจัยประเมินหลักสูตรดังนี้ การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ทำการวัดหรือสิ่งที่ถูกประเมินโดยเปรียบเทียบจากเกณฑ์ที่กำหนด และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ

ปรัชญาของการประเมิน

การประเมินเป็นเรื่องของการตัดสินคุณค่า (Value) ว่า สิ่งที่จะประเมินนั้นมีคุณค่าหรือไม่ และมีคุณค่าในมิติใด (คุณค่าในที่นี้คือ คุณประโยชน์ หรือคุณสมบัติ) ดังนั้น หน้าที่ผู้ประเมินจะต้องพยายามค้นหาคุณค่าของสิ่งที่ประเมินดังกล่าว (สมสุดา ผู้พัฒน์. 2546 : 8-9) นั่นคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด ผลจากการประเมินจะมีความแม่นยำถูกต้อง มากน้อยเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมิน สิ่งที่จะถูกประเมินอาจมีหลายรูปแบบหรือระดับที่แตกต่างกัน ได้แก่ ทรัพยากร กิจกรรม โครงการ แผนงาน หน่วยงาน สถาบัน องค์การ และสังคม ซึ่งเป็นระดับสูงสุด โดยมีเป้าหมายของการประเมินคือ การ

พัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มีงประเมิน ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของการประเมินจึงอยู่ที่การพัฒนาสังคมส่วนรวม

เนื่องจากการประเมินเป็นแนวความคิดที่มีบทบาทสำคัญทางการศึกษา ในอันที่จะค้นหาคุณค่าหรือความจริง จึงมีความซับซ้อนและสัมพันธ์กับปัจจัยหลายด้านก่อนที่จะพิจารณาหรือตัดสินใจ ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ต้องศึกษาแนวความคิดหรือหลักปรัชญาที่อยู่เบื้องหลังการประเมิน และทำความเข้าใจถึงแก่นแท้ของการประเมินเพื่อให้ทราบว่า การประเมินนั้นยึดหลักอะไร และใช้อะไรเป็นเกณฑ์สำหรับประกอบการตัดสินใจ

3.2 ความหมายการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรนับเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีคุณค่าและสามารถตอบสนองผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาหรือไม่ ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร และจะเป็นสิ่งที่ถูกนำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมต่อไป

ในการจัดทำหลักสูตร จำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตรเป็นระยะอยู่เสมอ การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อการแก้ไขและปรับปรุงหลักสูตร (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล, 2539 : 211)

สำหรับความหมายของการประเมินหลักสูตร มีผู้ให้ความหมายดังนี้

ทิตินา แชมมณี (2533 : 134-135) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรนั้น มีจุดมุ่งหมายในการประเมินเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เพื่อตัดสินใจความถูกต้องในการวางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตร การบริหารงานด้านวิชาการและด้านหลักสูตร และเพื่อติดตามผลผลิตที่ได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 217) ได้ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรว่า เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ถูกประเมินเพื่อนำมาพิจารณาและสรุปว่าหลักสูตรที่พิจารณาขึ้นมาั้นมีคุณค่าอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่และมีมากน้อยเพียงใด บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

Carter V. Good (1945) ได้ให้ความหมาย การประเมินหลักสูตร คือ การประเมินกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผน การจัดโครงการ การต่อเนื่องและการหมุนเวียนของกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

Cronbach (1970) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

Stufflebeam et al. (1971) อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 190) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 192-193) ได้ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อหาข้อบกพร่องหรือปัญหา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นหรือตัดสินใจหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น

จากข้อมูลดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการวัดหรือประเมินในที่นี้คือหลักสูตร และค้นหาสิ่งที่บกพร่องหรือเป็นปัญหาที่ทำให้หลักสูตรไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแก้ไขหลักสูตรให้ดีขึ้น

3.3 ลักษณะการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมักจะคำนึงถึงกระบวนการหรือวิธีการประเมินผล แต่ถ้าจะพิจารณาให้ละเอียดและรอบคอบแล้ว การประเมินหลักสูตรที่คำนึงถึงช่วงเวลาในการประเมินมาประกอบด้วย โดยมีลักษณะของการประเมินเป็น 3 ลักษณะ คือ (วิชัย ดิสสระ. 2535 : 116)

1. การประเมินก่อนการดำเนินการ (Premative Evaluation)

หมายถึง การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาที่หลักสูตรยังไม่ได้ถูกนำไปใช้ และเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้วางแผนพัฒนาหลักสูตรแล้ว เพื่อเป็นการสำรวจและวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นของสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับความน่าจะเป็นว่ามีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่และมากน้อยเพียงใด โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอน การประเมินควรเริ่มต้นด้วยการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เพื่อจัดเตรียมหลักสูตรหรือการเตรียมเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือสังคม ตัวบ่งชี้ความเหมาะสมของการเตรียมหลักสูตร ได้แก่ การประเมินความต้องการหรือความจำเป็นของหลักสูตร (Needs Assessment) การประเมินความเป็นไปได้ของหลักสูตร (Feasibility) การเตรียมหลักสูตรที่เหมาะสมจึงขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มผู้เรียนเป้าหมายและบริบททางสังคม

2. การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation)

หมายถึง การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาของการนำหลักสูตรที่ได้จากการวางแผนพัฒนาหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน โดยยึดตามหลักการและเหตุผลของหลักสูตรเป็นหลัก เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ว่าสาระสำคัญของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่กำลังดำเนินการนั้นสอดคล้องและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักพัฒนาหลักสูตรนำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์และปรับปรุงรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้อย่างบังเกิดผลในทางปฏิบัติ และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้

3. การประเมินหลังการดำเนินการ (Summative Evaluation)

หมายถึง การประเมินหลักสูตรหลังจากที่ได้นำหลักสูตรไปใช้แล้ว หรือเป็นการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามหลักสูตรนั้นแล้ว ข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาศึกษาวิเคราะห์ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนตามหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ การค้นหาประสิทธิภาพของหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการเรียนการสอนและผลผลิตที่

ได้รับจากการเรียนการสอน ผู้ประเมินควรคำนึงถึงผลผลิต (Output) อันเป็นผลโดยตรงจากหลักสูตร และผลลัพธ์ (Outcome) ต่อเนื่องภายนอกในระยะยาว ตัวบ่งชี้ผลสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจ

3.4 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร

ก่อนที่จะทำการประเมินหลักสูตร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินจะต้องตอบคำถามว่า สิ่งที่จะประเมินคืออะไร จะตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะประเมินด้วยวิธีใด ข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน อะไรบ้าง เกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบคืออะไร และผลของการประเมินจะนำไปใช้ในการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างไร สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญของการประเมิน ได้แก่ (ส.วาสนา. 2541 : 4)

1. ข้อมูลสารสนเทศ (Information)

ในการประเมินผู้ประเมินจำเป็นต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องประเมินให้มากที่สุด ลักษณะของข้อมูลจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้ มีความครบถ้วน (Completeness) มีความน่าเชื่อถือ (Reliability) และมีความถูกต้อง (Validity) ข้อมูลสารสนเทศจะมีทั้งในเชิงคุณภาพ (Quality) และในเชิงปริมาณ (Quantity)

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับประเมินหลักสูตรโดยทั่วไป ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ การสังเกต การประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์ การสำรวจ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร หรือการใช้หลักสูตรนั้น เช่น ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนั้น ผู้สอน ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่ผู้เรียนปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมชั้นของผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงานในสถานที่ทำงานเดียวกันกับผู้เรียน รวมทั้งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. เกณฑ์ (Standard)

ก่อนที่จะประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับการตัดสินใจ สาเหตุสำคัญที่ต้องมีเกณฑ์ดังกล่าวก็เพื่อนำมาใช้ในการเปรียบเทียบในลักษณะต่างๆ ได้แก่ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มา เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (Criteria) เป็นการนำสิ่งที่จะประเมินไปสู่ความคาดหวัง (Expectation) และความคาดหวังจะถูกเรียกว่าเป็น มาตรฐาน (Standard)

3. การวัด (Measurement)

เป็นกระบวนการกำหนดสถานภาพ (Status) และจำนวน (Amount) ของสิ่งต่างๆ การวัดตั้งอยู่บนพื้นฐานของตัวเลขและการพรรณนาที่มีความถูกต้อง เป็นรูปธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ได้ การวัดนำไปใช้ในการพรรณนาตัวแปรที่มีความสำคัญต่อสภาพที่ทำการประเมิน อนึ่ง ในการประเมินจะต้องหาสภาพข้อเท็จจริงจากสิ่งที่จะประเมินให้มากที่สุด จึงจะสามารถประเมินได้ ที่เรียกว่า การวัด การค้นหาสภาพข้อเท็จจริงจะได้จากการวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นจริงของสิ่งนั้น โดยไม่ใช้ความคิดเห็นของผู้ประเมินประกอบ

4. การตัดสิน (Judgement)

หมายถึง การเปรียบเทียบเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เป็นการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสิ่งที่คาดหวัง การตัดสินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกำหนดคุณค่า (Worth or Value) โดยวางอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ ความรู้ และความสามารถที่จะตรวจสอบความสัมพันธ์ได้อย่างเป็นวัตถุวิสัย (Objectively)

5. การพัฒนา (Development)

การประเมินไม่ใช่การตัดสินว่าอะไรถูกหรือผิด หากแต่เป็นลักษณะของการให้ข้อเสนอแนะ (Suggestion) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาให้ดีขึ้น การประเมินหลักสูตรควรจะได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อตอบคำถามต่อไปนี้ หลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด การประเมินหลักสูตรคุ้มค่าหรือไม่ หลักสูตรมีผลกระทบอย่างไร และควรตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาไปในทิศทางใด

3.5 สิ่งที่หลักสูตรจะต้องประเมิน

การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบของหลักสูตรทั้งหมดและควรประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงประกอบด้วย การประเมินสิ่งต่อไปนี้คือ (สัจจ อูทรานันท์ 2532 : 279-280 ; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 195-197)

(1) การประเมินเอกสารหลักสูตร (Document Evaluation) เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมถูกต้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนจะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

(2) การประเมินการใช้หลักสูตร (Implementation Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีเพียงใดมีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรก็มักจะได้รับการแก้ไขโดยทันทีเพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร (Achievement Evaluation) โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว การประเมินหลักสูตรในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

(4) การประเมินระบบหลักสูตร (System Evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะภาพรวมเพื่อให้ผลการประเมินมีความสมบูรณ์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนหรือองค์ประกอบที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกันเป็นระบบ สามารถทราบผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ได้จากหลักสูตร

3.6 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรที่ปฏิบัติกันส่วนใหญ่มีอยู่ 2 ประการคือ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 217)

(1) การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร คือการประเมินในระหว่างการทำงานพัฒนาหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ผลการประเมินนั้นให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยมีการวัดผลเป็นระยะ ๆ ในระหว่างการทำงานทดลองใช้หลักสูตรแล้วนำผลจากการวัดมา

ประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตร มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรในการที่จะปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

(2) การประเมินเพื่อสรุปผลว่าคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสมหรือไม่ หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมเพียงใด ควรจะใช้ได้ต่อไปหรือควรยกเลิกทั้งหมด หรืออาจจะยกเลิกเพียงบางส่วนและปรับแก้ในส่วนใด

จากข้อมูลข้างต้นพอจะสรุปลักษณะการประเมินหลักสูตรได้และสอดคล้องกับประเภทของการประเมินหลักสูตรของไพศาล หวังพานิช (2543 : 14-15) จำแนกออกได้ดังนี้

(1) แบ่งตามระดับของหลักสูตร

1.1 การประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินความจำเป็น ประเมินวัตถุประสงค์ ประเมินโครงสร้าง ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร (การสอน วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรม) ประเมินปัจจัยป้อน (ผู้เรียนที่คัดเลือกเข้ามา ความพร้อมด้านต่างๆ) ประเมินผลที่ได้หรือผลลัพธ์

1.2 การประเมินหลักสูตรโดยรวม เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งต้องประเมินทุกองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อสรุปผลหรือภาพรวมของหลักสูตร

(2) แบ่งตามวัตถุประสงค์ในการประเมิน

2.1 ประเมินเพื่อการปรับปรุง (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นตรวจสอบข้อเด่น-ข้อด้อยในส่วนประกอบของหลักสูตรเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการแก้ไขปรับปรุงเป็นสิ่งสำคัญ

2.2 ประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อการประมวลผลโดยสรุปรวมทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร

(3) แบ่งตามระยะเวลา

3.1 ประเมินก่อนเริ่มใช้ (Pre-evaluation) เป็นการประเมินหลังจากพัฒนาหรือสร้างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อนนำหลักสูตรไปใช้จริง สามารถประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร (จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา) และสภาพความพร้อม

3.2 ประเมินระหว่างใช้หลักสูตร (Mid-term หรือ Progressive Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร จุดประสงค์สำคัญเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของกระบวนการใช้หลักสูตร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ สำหรับการแก้ไขปรับปรุง

3.3 ประเมินหลังใช้หลักสูตร (Final Evaluation หรือ Summative) เป็นการประเมินหลังจากกระบวนการใช้หลักสูตรเสร็จสิ้นลง และเกิดผลจากการใช้ซึ่งเป็นปลายทาง (Ends) ของหลักสูตร จุดมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิผลของหลักสูตร

3.7 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 207-208) อธิบายว่าในปัจจุบันรูปแบบการประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ใน กลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่น ๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)

(2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการใช้หลักสูตร ในกลุ่มนี้สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเป็นหลัก กล่าวคือพิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของราล์ฟ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของ โรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal-Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการประเมิน ผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความเป็นอิสระในการประเมินและต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ไมเคิล สคริเวน (Michael Scriven)

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ โรเบิร์ต อี สเต็ก (Robert E. Stake)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของมัลคอม โพรวัส (Malcolm Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ดาเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส ที โกว (Doris T. Gow)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)

รูปแบบการประเมินแบบปุยแซงค์ เป็นอีกวิธีหนึ่งในการตรวจสอบดูว่าเอกสารหลักสูตรและการสอนที่พัฒนาขึ้นมาก่อนที่จะนำไปใช้จริงมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด วิธีการประเมินหลักสูตรและการสอนแบบปุยแซงค์นี้เป็นผลการศึกษาของโรเบิร์ต เอ็ม กาเย และ เฮนรี เอส วอลเบสเซอร์ (Robert M. Gagne and Henry H. Walbesser) (อ้างถึงในวิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 234-236; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 209) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการประเมินหลักสูตรและการสอนของปุยแซงค์จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญขององค์ประกอบหลักสูตร คือ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งแต่ละส่วนของหลักสูตรมีเกณฑ์ประกอบในการวิเคราะห์ 2 ประการ คือ แบบของการเรียนรู้ (Learning types) และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละชนิดที่ปรากฏออกมา (Performance) การพัฒนาเอกสารหลักสูตรและการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จะสามารถอธิบายเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ของหลักสูตร รวมทั้งจุดอ่อนและจุดเด่นของหลักสูตรได้ด้วยวิธีการประเมินตรวจสอบเอกสารหลักสูตร การประเมินหลักสูตรขณะที่กำลังใช้อยู่ กระทำได้โดยสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมอะไรบางอย่างที่จะเป็นแนวทางการบรรลุความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นสิ่งที่นำไปสู่การประเมินผล หลักสูตรและการสอน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจะเป็นเครื่องอธิบายว่า สิ่งที่เราคาดหวังจะให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้และมีข้อมูลอะไรอีกบ้างที่จะเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้เรียนได้เกิดเรียนรู้ตามลำดับของจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นไปอย่างมีระบบที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน จะต้องชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินจะแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ หลังจากได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนแล้ว

การประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 3 ส่วนนี้ วอลเบสเซอร์ได้นำแนวความคิดของ ราฟล์ ไทเลอร์ (Ralph Tyler) มาใช้ คือ การประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียน ประสบการณ์การเรียน และการประเมินผล ซึ่งเรียกว่า ไทเลอร์ลูป (Tyler loop) หรือวงจรการประเมิน (ใจทิพย์ เข็วรัตน์พงษ์. 2539)

การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ตามวิธีของปุยแซงค์จะทำการศึกษารายละเอียดทั้ง 3 ส่วนขององค์ประกอบหลักสูตร โดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์ 2 ประการ คือ พฤติกรรมการเรียนรู้และชนิดของการเรียนรู้ ผู้ทำการวิเคราะห์จะต้องศึกษาเกณฑ์ทั้งสองนี้โดยละเอียด และนิยามพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนที่หลักสูตรกำหนดไว้ นิยามชนิดของการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรายวิชา ที่จะทำการวิเคราะห์ในหลักสูตร เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความเชื่อถือและเที่ยงตรงในการอธิบายสรุปผล

รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

ไทเลอร์ เป็นรูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมาย มีลำดับขั้นของกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินดังนี้

- (1) ตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง บ่งบอกถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัด
- (2) กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้
- (3) เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่วางไว้
- (4) ประเมินโดยการตัดสินจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ จะเห็นว่าเป็นการยึดความสำเร็จของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน โดยอาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน (Pre-Post Measurement) และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าความสำเร็จจะระดับใดจึงถือว่าประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินในลักษณะนี้จึงเป็นแบบการประเมินสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Hammon, 1969)

โรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Robert Hammond) (อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 226-231) มีแนวคิดในการประเมินหลักสูตรโดยมีส่วนยึดจุดประสงค์เป็นหลักคล้ายของไทเลอร์ แต่แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดที่ต่างจากไทเลอร์ โดยกล่าวว่าการประเมินควรจะประเมินองค์ประกอบในรูปของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของมิติต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 มิติ (Dimensions) ใหญ่ ๆ แต่ละมิติจะมีตัวแปรที่สำคัญ เช่น เป้าหมาย จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีสอน วิธีเรียน ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่าง ๆ เหล่านั้น มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติด้านการเรียนการสอน (Instructional Dimension) มิติด้านสถาบัน (Institutional Dimension) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral Dimension)

(1) มิติด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปร คือ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และงบประมาณ

(2) มิติด้านสถาบัน ประกอบด้วย 6 ตัวแปร คือ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัวยุวมชน

(3) มิติด้านพฤติกรรม มุ่งองค์ประกอบของพฤติกรรม 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) และพฤติกรรมด้านทักษะ (Psychomotor Domain)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสครีเวน (Scriven, 1967)

สครีเวน (Michael Scriven) ได้ขยายแนวความคิดการประเมินของครอนบาคให้กว้างขวางออกไป เน้นการประเมิน 4 ลักษณะ คือ

(1) การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ในระหว่างดำเนินโครงการหรือการดำเนินหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

(2) การประเมินรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตร ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรแล้ว เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของการใช้หลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่นจุดบกพร่องของการใช้หลักสูตรที่ดำเนินการไปแล้วเพื่อการนำไปใช้กับหลักสูตรอื่นต่อไป

(3) การประเมินภายใน (Internal Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งที่อยู่ภายในหลักสูตร เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน เจตคติของครู เป็นต้น

(4) การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน ผลที่เกิดกับครู หรือผู้ปกครอง เป็นต้น

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตีค (Stake, 1975)

โรเบิร์ต อี สตีค (Robert E. Stake) เสนอองค์ประกอบรูปแบบการประเมิน 3 ประการ คือ

1. การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน
2. การประเมินกระบวนการ

3. การประเมินผลผลิต

รูปแบบการประเมินประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลที่เป็นการบรรยายและข้อมูลที่เป็นการพิจารณาตัดสินโดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายนั้น

สเติก อธิบายว่าประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ

(1) ข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งที่คาดหวังหรือเป้าหมาย (Intended of Goal) เป็นส่วนที่กล่าวถึงความคาดหวังหรือความต้องการของโครงการว่า ต้องการที่จะให้อะไรเกิดขึ้นบ้าง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายนั่นเอง แบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ความคาดหวังปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อน เรียกว่า สิ่งนำ (Intended Antecedents) เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จะใช้ในการดำเนินงานโครงการ เช่น พื้นฐานของผู้เรียน ความสนใจ ความตั้งใจ

1.2 ความคาดหวังกระบวนการหรือการปฏิบัติ (Intended Transactions) ได้แก่ การพิจารณาถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในโครงการ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียน กับนักเรียน เป็นต้น

1.3 ความคาดหวังผลผลิตที่เกิดขึ้น (Intended Outcomes) ได้แก่ การกล่าวถึงผลผลิตที่จะได้จากโครงการ อาจเป็นความรู้ ความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะคติ อยู่ในรูปที่สังเกตเห็นได้ หรือสามารถสอบวัดได้ แม้ว่าจะต้องใช้เวลาานกว่าจะเห็นผลที่เกิดขึ้น

(2) ข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ หรือสิ่งที่ได้จากการสังเกต หรือได้จากการตรวจสอบวัดความเป็นจริง (Actual or Observed) ได้แก่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงหรือมีอยู่จริงและได้มาโดยการสังเกต หรือการสอบวัดโดยใช้เครื่องมือวัดแบบต่าง ๆ เช่น แบบตรวจสอบรายการ การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ ข้อมูลดังกล่าวจะต้องเก็บรวบรวมใน 3 ด้าน เช่นเดียวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคาดหวัง คือจะต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

2.1 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อน (Actual or Observed Antecedents)

2.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านกระบวนการหรือการปฏิบัติ (Actual or Observed Transactions)

2.3 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านผลผลิต (Actual or Observed Outcomes) ก่อนที่จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการบรรจุไว้ในตารางข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ นักประเมินจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาข้อมูลขั้นต้นที่เรียกว่า ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) หรือหลักการ (Rationale)

ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาข้อมูลที่จะสามารถนำมาใช้ในการตัดสินโครงการด้วย หรือที่เรียกว่า ข้อมูลด้านการตัดสิน (Judgmental Data Matrix) เนื่องจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงนั้น มิได้บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือ และเที่ยงตรง เพียงแต่ทำให้เราได้ทราบว่า มีสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่เท่านั้น ดังนั้น ส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินจะช่วยให้การตัดสินว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ประกอบด้วยเกณฑ์หรือมาตรฐาน (Standard) และการตัดสิน (Judgment) สเติกได้เสนอแนะกระบวนการตัดสินโครงการโดยต้องนำเกณฑ์มาใช้ในการเปรียบเทียบและได้กล่าวถึงปัญหาในเรื่องเกณฑ์ว่า โดยทั่วไปเกณฑ์มักจะไม่มีความไม่

แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลที่คิดหรือลักษณะของสังคมและชุมชน กล่าวง่าย ๆ ก็คือแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่มคนและหน่วยงานที่มีมาตรฐานของตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่าเกณฑ์นี้จะมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus, 1971 : 170-174)

โพรวัส (Malcolm Provus) (อ้างถึงใน นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์, 2540 : 29-30) ยึดหลักการในการประเมินหลักสูตรโดยอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือสิ่งที่ดำเนินการอยู่กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมา โดยกระทำในทุกขั้นตอนของระบบหลักสูตร ถ้าบกพร่องในขั้นตอนใดก็จะปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนนี้ ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เรียกว่า SCDP ดังนี้ (วิชัย ดิสสระ, 2535)

S (Standard) เป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินการประเมินหลักสูตร กล่าวคือ ผู้ประเมินจะต้องตั้งเกณฑ์มาตรฐานของสิ่งที่ต้องการวัดไว้ก่อน

P (Performance) หลังจากที่ได้ดำเนินการขั้นแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลในสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ และข้อมูลเหล่านั้นควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ชัดเจน

C (Compare) เมื่อตั้งเกณฑ์และรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

D (Discrepancy) จากการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจะพบว่ามีส่วนว่างอะไรที่เกิดขึ้นแก่ผลที่คาดหวัง

เมื่อพิจารณาในขั้น D แล้ว พบว่าใช้ได้ก็ดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามีข้อบกพร่อง ผู้ประเมินจะต้องหาคำตอบว่าทำไมจึงบกพร่อง

การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นขั้นตอนที่ผู้ประเมินจะส่งผลของการประเมินไปให้ผู้ที่จะต้องทำหน้าที่ตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในที่สุด

แนวทางในการประเมินของโพรวัส สะดวกแก่ผู้ประเมินหลายประการ และเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสามารถจะนำไปประกอบการตัดสินใจได้ว่าจะใช้รูปแบบการประเมินแบบนั้นหรือไม่ หรือจะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือจะหยิบยกข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งมาพิจารณาได้

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโกว์ (Gow, 1977)

ดอริส ที โกว (Doris T. Gow) (อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 239-240) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน (Intrinsic Analysis Model) เมื่อปีค.ศ. 1979 โกวได้เสนอกระบวนการประเมินหลักสูตรเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร

โกว์เสนอให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรโดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้านคือ

(1) โอกาสการเรียนรู้ (Opportunity) พิจารณาจาก (1) โอกาสในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา โดยพิจารณาจากความคิดรวบยอด เนื้อหาและทักษะ (2) โอกาสในการเรียนรู้อื่นเนื่องมาจากการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากความเข้มของเนื้อหาสาระของหลักสูตรและการสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

(2) สิ่งเร้า (Motivators) พิจารณาจาก (1) การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำทางตนเอง เลือกสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ประเมินผลตนเอง และมีการวางแผนการเรียนของตนเอง (2) การที่ผู้เรียนได้รับแรงเสริมทั้งภายนอกและภายในตัวผู้เรียน (3) ความหลากหลายของรูปแบบวิธีการและกลวิธีในการสอน

(3) โครงสร้างของหลักสูตร (Structure) พิจารณาจาก (1) ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับลักษณะนิสัย และความต้องการของผู้เรียน (2) ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับบทเรียน

(3) ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์และบทเรียน (4) ความเหมาะสมในการกำหนดและจัดลำดับของจุดประสงค์ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (5) ความเหมาะสมสำหรับให้แนวทางกับครูสำหรับการวินิจฉัยและทำการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียน

(4) สภาพการเรียนการสอน (Instructional Events) พิจารณาจาก (1) ความเหมาะสมของคู่มือที่ให้แนวทางการสอนและให้ความรู้พื้นฐานจำเป็นสำหรับครู (2) ความเหมาะสมและความชัดเจนของเอกสารสำหรับผู้เรียนสำหรับให้แนวทางแก่ผู้เรียน (3) ความสะดวกในการใช้รูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารการสอน (4) ความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างกลวิธีการสอนกับลักษณะของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 การตัดสินคุณภาพของหลักสูตร

หลังจากที่วิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่ 1 เสร็จแล้ว ผู้ประเมินนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา และทางจิตวิทยา เพื่อพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพหรือไม่อย่างไร

จุดเด่นของรูปแบบการประเมินหลักสูตรของโกว่า คือ เป็นการตัดสินคุณภาพหลักสูตรโดยการใช้หลักการและทฤษฎีทางการศึกษา และทางจิตวิทยาเป็นหลัก ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์เป็นหลักสำคัญ จึงแตกต่างจากการประเมินรูปแบบอื่นและมีความสมเหตุสมผลเป็นอย่างมาก

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1990)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรนี้เป็นผลของการประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการสมาคมเกียรตินิยมการศึกษา (The Phi Delta Kappa Committee) ที่ทำการประเมินโครงการจัดการศึกษา โดยผู้นำของ แดเนียล แอนด์ สตัฟเฟิลบีม (Deniel L. Stufflebeam) บางครั้งเรียกว่า CIPP Model ซึ่งย่อมาจากคำว่า Context, Input, Process และ Product

การประเมินหลักสูตรตามหลักการของสตัฟเฟิลบีม ได้แก่ การประเมินภาคบริบท (Context) ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) สตัฟเฟิลบีมได้ให้ความหมายของแต่ละส่วนไว้ดังนี้ (Stufflebeam, 1971 : 236, อ้างถึงใน วิชัย ดิสสระ. 2535 : 122)

(1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหลักสูตร เพื่อหาความสมเหตุสมผลของภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร เช่น ปรัชญา สภาพและความต้องการของสังคม นโยบาย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ การประเมินในภาคบริบทนี้จะช่วยให้มีหลักการที่แน่นอนอันจะช่วยในการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้อย่างชัดเจน

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยเบื้องต้นที่เกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ งบประมาณ ครู นักเรียน สื่อการเรียนการสอน และการกำหนดรูปแบบของการดำเนินการต่าง ๆ สตีฟเฟิลบีมได้ตั้งข้อสังเกตว่า การประเมินทางการศึกษานั้นยังขาดการประเมินปัจจัยนำเข้าในภาคของการปฏิบัติ เช่น ความตั้งใจของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร เอกสารในวิชาชีพ โครงการทดลองเพื่อนำร่องการประเมินนี้จะช่วยให้สามารถออกแบบและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเสริมแรง การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การประเมินกระบวนการนี้จะช่วยให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ผลกระทบที่มีต่อส่วนอื่นของระบบการจัดการศึกษาความเป็นไปได้ ตลอดทั้งข้อบกพร่องอื่น ๆ ของการปฏิบัติ

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินที่เกิดจากการใช้หลักสูตรหรือคุณภาพของนักเรียนที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม การประเมินนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในตอนต้นที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น หรือปัจจัยนำเข้า และกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลผลิต จะช่วยให้ทราบถึงคุณภาพของนักเรียน หรือประสิทธิภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอนนั่นเอง

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 241-242) ได้กล่าวถึงรูปแบบ CIPP นี้เป็นการประเมินข้อมูล 4 ประเภท คือ

(1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ปัญหาและความต้องการต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าควรกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไรจึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ในกรณีที่มีการประเมินหลักสูตรไม่ใช่อยู่ในขั้นการวางแผน แต่ใช้มาระยะหนึ่งแล้วต้องการประเมิน การประเมินในส่วนนี้ก็คือการประเมินหลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระที่มีอยู่ในหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมหรือบริบท ปัญหาและความต้องการหรือไม่อย่างไร

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร นักเรียน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ งบประมาณ เป็นต้น เพื่อตรวจสอบดูว่าปัจจัยตัวป้อนเหล่านั้นเป็นอย่างไร มีผลหรือมีส่วนช่วยให้การใช้หลักสูตรในเชิงปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่อย่างไร

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรในขั้นปฏิบัติการหรือประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบดูว่ากิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตรในสภาพที่เป็นจริงเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อบกพร่องหรือไม่ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการสอน การบริหาร เป็นต้น

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด อาจพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ภาวะการมีงานทำหรือการศึกษาต่อ เป็นต้น

อ้าง บัวศรี (2542 : 339-341) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินของสตีฟเฟิลบีม จะต้องประเมินสิ่งที่สำคัญ 4 ประการ คือ

(1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินในขั้นการวางแผน (Planning) จุดมุ่งหมายของการประเมินคือ เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ความต้องการและปัญหาต่าง ๆ เป็นการประเมินในลักษณะที่เป็นมหภาค (MacroAnalytic) ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาภายนอกที่เป็นแรงกดดันอยู่นั้นมีผลต่อสภาพปัจจุบันอย่างไร และผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ควรกำหนดจุดหมายอย่างไร จึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้ การประเมินในขั้นนี้ อาจใช้เทคนิคหลายอย่าง เช่น การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) การตรวจสอบทบทวน (Review Technique) การสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey Technique) และการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Conference)

การประเมินบริบทนี้ว่ามีความสำคัญมากเพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง อาจมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Homeostatic Change) ได้แก่ การเปลี่ยนเทคนิคหรือการกระทำบางอย่าง แต่ยังคงรักษาสภาพเดิมของจุดหมายและอื่น ๆ ไว้ หรือมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Incremental Change) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่คือ เปลี่ยนโดยสิ้นเชิงเพื่อให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ที่คิดไว้ (Metamorphic Change) หรือมุ่งเปลี่ยนแปลงโดยนำเอานวัตกรรมใหม่หรือสร้างสิ่งใหม่เข้ามาทดแทนสิ่งที่มีอยู่เดิม (Neomobilistic Change)

(2) การประเมินผลปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินในขั้นการจัดทำโครงการหรือโครงสร้าง (Programming or Structuring) จุดมุ่งหมายของการประเมินคือ การพิจารณาว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะบรรลุผลตามจุดหมาย วิธีการที่ใช้ในการประเมินมีหลายวิธีคือ ตรวจสอบดูว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความสามารถเพียงพอหรือไม่ ยุทธศาสตร์หรือวิธีการที่จะปฏิบัติการให้บรรลุผลควรเป็นอย่างไร และการนำเอายุทธศาสตร์ไปใช้ควรเป็นอย่างไร ผลของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็คือวิธีการหลาย ๆ แบบที่มองในแง่ของต้นทุนและผลกำไรที่จะได้รับ มีข้อที่พึงสังเกตอยู่ว่าในขณะที่การประเมินบริบทมีลักษณะเป็นมหภาค การประเมินปัจจัยนำเข้ามีลักษณะเป็นจุลภาค ในการประเมินประเภทนี้ผู้ประเมินจะต้องตั้งคำถามหลายข้อ เช่น จุดหมายที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้หรือไม่ มีโอกาสบรรลุผลหรือไม่ วิธีการที่มีใช้อยู่จะช่วยให้การปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่ ควรจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในแง่ของผลได้ผลเสีย วิธีการที่จะนำมาใช้จะให้ผลอย่างไร มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร เครื่องมือ เครื่องใช้หรือไม่

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นปฏิบัติการ (Implementing) การประเมินประเภทนี้เริ่มขึ้นหลังจากที่นำเอาหลักสูตรหรือโครงการที่จัดทำขึ้นไปใช้ในสภาพที่เป็นจริง จุดมุ่งหมายของการประเมินนี้ก็เพื่อส่งข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) มาให้ผู้ที่ปฏิบัติงาน ถ้าแจกแจงให้ละเอียดลงไปก็อาจจำแนกจุดหมายออกได้ 3 ประการ คือ เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่อง หรือทำนายข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้น อาจเป็นข้อบกพร่องของโครงการหรือของปฏิบัติการ ประการที่สองคือ การให้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน และประการสุดท้ายคือ เพื่อประโยชน์ในการเก็บหลักฐานการปฏิบัติงาน

การประเมินกระบวนการทำได้หลายวิธี วิธีแรกคือการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องว่าจะไร คือ สาเหตุของข้อบกพร่อง เช่น ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนด้วยกัน ผู้เรียนด้วยกัน หรือ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ตรวจสอบระบบการสื่อสาร การสนับสนุนจากส่วนกลางในด้านการเงิน อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร วิธีที่สองคือ การคาดการณ์ล่วงหน้าว่าควรทำอะไรที่ไหน อย่างไรตัวอย่างในเรื่องนี้ได้แก่ การเลือกโรงเรียนเพื่อทำการทดลองหลักสูตร เป็นต้น และวิธีที่สามคือ การเปรียบเทียบสิ่งที่จะต้องทำและได้ทำไปแล้วว่ามีช่องว่างหรือไม่อย่างไร เช่น ถ้ากำหนดว่าจะมีการ สอนเนื้อหาวิชานี้ ก็ตรวจสอบว่าในการปฏิบัติจริงได้สอนหรือไม่ หลักฐานการตรวจสอบจะชี้ให้เห็นว่า ข้อบกพร่องเกิดจากอะไร

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินในขั้นทบทวน(Recycling) จุดมุ่งหมายของการประเมินประเภทนี้ เพื่อตรวจสอบผลที่ได้รับว่าเป็นอย่างไร เป็นไปตามจุดหมาย หรือไม่ การประเมินไม่จำเป็นต้องทำเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการหรือโครงการ จะทำเมื่อใดก็ได้ สุดแต่จะ เหมาะสม สิ่งสำคัญที่การประเมินผลประเภทนี้ต้องมีคือเกณฑ์มาตรฐานที่จะต้องกำหนดขึ้น หรือจะใช้ เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วก็ได้

สังต์ อุทรานันท์ (2532 : 288-289) กล่าวถึงรูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ คณะกรรมการสมาคมทางด้านหลักสูตร (Phi Delta Kappa) ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดใน การประเมินโครงการของสตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) การประเมินในรูปแบบนี้นิยม เรียกชื่อย่อว่า CIPP Model โดยหลักการของการประเมินหลักสูตร ตามรูปแบบ CIPP Model จะมุ่ง การประเมินสภาพการณ์ต่าง ๆ ของหลักสูตร 4 ส่วนด้วยกัน คือ

(1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation – C) เป็นการประเมินสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ตลอดจนปรัชญาและแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation – I) เป็นการตรวจสอบสภาพและความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร เช่น อาคาร สถานที่ บุคลากร งบประมาณ ฯลฯ

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation – P) เป็นการประเมินกระบวนการ ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการบริหารและบริการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการ สอน ตลอดจนกระบวนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นต้น

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation – P) เป็นการประเมินผลผลิตที่ได้จาก หลักสูตรว่าตรงกับเจตนารมณ์และเป้าหมายของหลักสูตรหรือเป็นไปตามความคาดหวังหรือความ ต้องการของสังคมเพียงใด

การประเมินหลักสูตรโดยใช้ CIPP Model นี้เป็นการประเมินสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตรในด้านต่าง ๆ ให้ความครอบคลุมมากที่สุด หรือจะกล่าวได้อีกนัยหนึ่งก็คือ การประเมิน หลักสูตรโดยใช้ CIPP Model เป็นแนวทางในการดำเนินการนั้นก็คือการประเมินระบบหลักสูตร นั้นเอง

วิจัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 252-253) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่เรียกว่า CIPP คือ Context, Input, Process, Product พิจารณาเห็นว่า จุดประสงค์ของการประเมินทางการศึกษา ก็คือการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ถ้าได้อาศัยการวิเคราะห์ระบบมาช่วยจะทำให้การประเมินมีความชัดเจนขึ้น รูปแบบการประเมิน CIPP ประกอบด้วย 4 ส่วนด้วยกันคือ

1. การประเมินสภาวะแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ซึ่งหมายถึงสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทัว ๆ ไป ที่จะเป็นตัวการสำคัญในการโน้มนำการศึกษา เพราะสภาพแวดล้อมเป็นตัว กำกับ และมีอิทธิพลต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นเสมอ การประเมินสภาวะแวดล้อมนี้จะทำให้ทราบทิศทาง และช่วยในการกำหนดจุดมุ่งหมาย

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า คือการศึกษาองค์ประกอบที่จะนำไปสู่ระบบหรือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น นักเรียน ได้แก่ สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ ทักษะ และ สภาพแวดล้อมทางครอบครัวด้านอื่น ๆ ก่อนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน นอกจากตัวผู้เรียนแล้วยังมีตัว ครู งบประมาณ ซึ่งสามารถแยกรายละเอียดได้อีกมากมาย ผู้ประเมินจะต้องกำหนดว่า จะประเมิน เรื่องใดควรมีกรอบการประเมินที่ชัดเจน

3. การประเมินกระบวนการ ส่วนนี้หมายถึง การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่

4. การประเมินผลผลิต คือ การประเมินผลผลิตและผลกระทบของโปรแกรมว่า ได้ผลตาม จุดมุ่งหมายหรือไม่เป็นการกระทำเพื่อการตัดสินใจเริ่มวงจรของการประเมินใหม่ การประเมินส่วนนี้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนมาแล้วผู้ประเมิน ต้องการจะประเมินว่าผลผลิตของผู้เรียนทั้งทางสติปัญญา ร่างกายและเจตคติได้เปลี่ยนแปลงไปตาม ความมุ่งหวังของหลักสูตรหรือไม่ประการใด โดยเปรียบเทียบกับผลก่อนที่จะได้รับการจัดกระทำหรือ กระบวนการนั่นเอง

แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 1970, อ้างถึงใน ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. 2544 :132-137) ได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ประกอบด้วยการประเมิน 4 อย่าง คือ

1. การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความ ต้องการและความจำเป็นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการศึกษา ตลอดจน ศึกษาศึกษาปัญหาอุปสรรคทั้งในและนอกระบบสังคมปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางและ วัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัย ต่าง ๆ ทั้งในด้านกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ตลอดจนระบบการบริหารระบบการจัดการ เพื่อ วิเคราะห์หาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรที่มีอยู่และเป็นทางเลือกที่มีโอกาสทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามโครงการได้มากที่สุด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำ โครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่าการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะมีปัญหาและ อุปสรรคอย่างไรเพื่อที่จะได้สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่

4. การประเมินผลผลิตหรือผลงาน (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ โดยพิจารณาว่าผลที่ได้รับบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด หรือดูว่าผลจากโครงการคุ้มค่าหรือไม่

โดยสรุปการประเมินในข้อ 1 และ 2 เป็นการประเมินเพื่อวางแผนโครงการ ส่วนการประเมินในข้อ 3 เป็นการประเมินขณะดำเนินการ และการประเมินในข้อ 4 เป็นการประเมินหลังดำเนินงาน

การประเมินแบบ CIPP มีลักษณะเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการต่าง ๆ ต่อเนื่องกันเป็น วัฏจักรที่ครบวงจร เป็นแนวคิดริเริ่มแห่งการประเมินที่ต่อเนื่องและการนำผลการประเมินมาปรับแผนและการดำเนินงาน การประเมินนี้เป็นต้นแบบของการประเมินอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ ผลของการประเมินมีประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่ตัดสินใจ และยังสามารถใช้เพื่อตรวจสอบการตัดสินใจครั้งก่อน ๆ ได้อีกด้วย เช่น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการอาจช่วยให้ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ทบทวนโครงสร้างที่ได้ตัดสินใจไปแล้วว่าเหมาะสมหรือไม่ และยังได้ทบทวนปัจจัยเบื้องต้นอีกครั้งหนึ่ง ข้อคิดในการประเมินดังกล่าวนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกับการตัดสินใจ นอกจากนี้ ธรรมชาติของการประเมินแบบนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบจากสภาวะแวดล้อมที่มีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบต่อประเมินอย่างมาก (ส.วาสนา ประवालพุกษ์. 2544 : 137)

รูปแบบการประเมินองค์กรแบบสมดุล หรือแบบ BSC (Balanced Scorecard)

รูปแบบ BSC เป็นแนวคิดของโรเบิร์ต แคปแลน และเดวิด นอร์ตัน (Kaplan and Norton 1996, อ้างถึงใน วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์. 2546 : 127) ที่ได้เสนอแนวคิดเรื่องการใช้วัตถุประสงค์ 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต/การพัฒนา มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร และเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมิน ใช้ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective) ถ้าองค์กรประสบความสำเร็จด้านการเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงินควรเป็นอย่างไรในสายตาของผู้ถือหุ้น
2. มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective) เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ ควรจะตอบสนองลูกค้าอย่างไร
3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Business Processes Perspective) เพื่อตอบสนองความพอใจของผู้ถือหุ้นและลูกค้า องค์กรควรมีกระบวนการที่เป็นเลิศอะไรบ้าง
4. มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต (Learning and Growth Perspective) เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ จะทำอย่างไรที่จะรักษาความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาซึ่งการกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละมุมมองต้องสมดุลกันไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง และในการสร้างเครื่องมือวัดผลองค์กร โดยที่องค์กรจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) การวัด (Measures) เป้าหมาย (Targets) และการริเริ่มดำเนินการ (Initiatives)

ดังนั้น เมื่อนำหลักการ BSC มาใช้สำหรับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา จำเป็นจะต้องปรับให้สอดคล้องและเหมาะสม ฉริต ไทยอุทิศ (2547 : 11-19) ได้ปรับชื่อแต่ละมุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน เปลี่ยนเป็น มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มุมมองด้านลูกค้า เปลี่ยนเป็น มุมมองด้านนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง มุมมองด้านกระบวนการภายใน เปลี่ยนเป็น มุมมองด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ยังคงชื่อเดิมไว้ และในการ

กำหนดกรอบรายละเอียดของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมในแต่ละมุมมอง เพื่อให้เกิดความสมดุลและมีความเป็นเหตุเป็นผลกัน มีรายละเอียดดังนี้

1. มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร เป็นการประเมินการใช้จ่ายงบประมาณและทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ การประเมินค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผลที่ได้รับ
2. มุมมองด้านนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง เป็นการประเมินผลผลิต คือ วัตถุประสงค์ทางการเรียนของนักเรียน และการประเมินด้านความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง
3. มุมมองด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นการประเมินด้านการจัดทำหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร และคุณภาพการสอน
4. มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา เป็นการประเมินความสามารถของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร ความสามารถในการสอนของครูผู้สอน ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษารูปแบบการประเมินต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบ CIPP น่าจะเหมาะสมที่สุดเพราะสามารถประเมินได้ทั้งด้านบริบท ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลผลิต ทำให้ได้ข้อมูลทั้งกว้างและลึกสามารถนำมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2.4 ความต้องการกำลังคนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจเงินกับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน

จีนเป็นประเทศที่มีศักยภาพความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและมีบทบาทสูงในประชาคมโลก ปัจจุบัน กล่าวคือ นอกจากจะมีประชากรมากที่สุดในโลกคือจำนวนเกือบ 1,400 ล้านคน แล้วยังเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจจนก้าวเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่งของโลกที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง รายงานของธนาคารโลกเมื่อปีพ.ศ. 2551 ผลิตภัณท์มวลรวมประชาชาติ (Cross Demes tic Product : GDP) ของจีนมีสัดส่วนเป็นอัตราร้อยละ 5.53 ของโลก และมีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 7.12 สัดส่วนในการนำเข้าร้อยละ 5.93 ของตลาดโลก โดยเป็นทั้งผู้ผลิตและตลาดใหญ่ที่สุดของโลก ทำให้จีนเป็นทั้งต้นน้ำและปลายน้ำในห่วงโซ่อุปทานในระบบเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้ ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียคาดการณ์ว่า ภายในปีพ.ศ. 2568 จีนจะกลายเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดของโลกจากจำนวน 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐในปัจจุบัน (ปีพ.ศ. 2555) เป็นจำนวน 4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐในปีพ.ศ. 2563 หรืออีกประมาณ 8 ปีข้างหน้า

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี (Five-Year Plan for National Economic and Social Development) ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2554-2558) เป็นแผนแม่บทในการดำเนินนโยบายของจีนที่ทุกภาคส่วนต้องปฏิบัติตาม และทุกมณฑลยึดถือเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการลงทุนของจีน โดยในแผนฉบับนี้ยังคงมีแนวทางในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 คือ เน้นยุทธศาสตร์ “เดินออกไป” (Going Global Policy) ซึ่งก็คือการออกไปลงทุนในต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ผลักดัน

ให้ออกไปลงทุนในต่างประเทศมีหลายประการด้วยกัน อาทิ เพื่อเข้าสู่ตลาดในต่างประเทศ เข้าถึงแหล่งทรัพยากร/แหล่งพลังงานเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ และเพื่อใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงทางด้านโลจิสติกส์สู่ประเทศภายนอก เพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการกีดกันสินค้าจีน รวมทั้งการหาแหล่งค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าในจีน ทำให้จีนต้องหันมาให้ความสำคัญสนับสนุนภาคเอกชนออกไปลงทุนดำเนินธุรกิจ หรือจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในต่างประเทศมากขึ้น เพื่อชะลอความร้อนแรงทางเศรษฐกิจภายในประเทศให้อยู่ในสถานะที่สมดุล เป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้จีนสนใจในความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประชาคมอาเซียน โดยเห็นว่าเป็นตลาดและเป็นประตูทางออกที่สำคัญสำหรับดินแดนทางด้านตะวันตกและทางใต้ที่ไม่มีทางออกทะเล ผลกระทบที่ติดตามมาก็คือ การขยายตัวทางการค้าระหว่างไทยและจีนที่จะต้องมีการลงทุนระหว่างกันเพิ่มขึ้น ทำให้ไทยต้องเร่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจกับจีนเพื่อรองรับการขยายตัวจากการเข้ามาลงทุนของจีนในไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ที่จีนพิจารณาว่าจะเป็นตลาดที่สำคัญในอนาคต (จิตติกานต์ วงษ์กำภู, บทความ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ของจีน : นัยต่อประเทศไทย สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา)

นโยบายการลงทุนในต่างประเทศของจีนดังกล่าว จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์จีน (MOFCOM) เมื่อเดือนมกราคม ปีพ.ศ. 2554 ระบุว่าการลงทุนของจีนในต่างประเทศจะเป็นรูปแบบการ “ซื้อกิจการในต่างประเทศ” โดยในปีพ.ศ. 2553 มูลค่าการซื้อกิจการในต่างประเทศสูงถึง 23.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ เป็นสัดส่วนร้อยละ 40.3 ของมูลค่าการลงทุนในต่างประเทศของจีน มูลค่าการซื้อกิจการในต่างประเทศของจีนในปีพ.ศ. 2553 เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2552 ซึ่งมีมูลค่า 19.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ ประเภทธุรกิจที่จีนนิยมซื้อกิจการในต่างประเทศ อาทิ กิจการเหมืองแร่ ธุรกิจแปรรูป (เช่น ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรและธุรกิจอาหารแปรรูป) การผลิต การแสวงหาพลังงาน และบริการก่อสร้าง เป็นต้น ประเทศเป้าหมายของการลงทุนจากจีน ในปีพ.ศ. 2553 ได้แก่ ฮองกง ออสเตรเลีย อาเซียน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้ว่าไทยอาจจะยังไม่ใช่เป้าหมายหลักของการเดินออกไปลงทุนในต่างประเทศของจีน และเป็นประเทศที่จีนเข้ามาลงทุนเป็นอันดับ 5 ในอาเซียน เมื่อปีพ.ศ. 2551 ยังตามหลังมาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และพม่าอยู่ แต่สถิติการลงทุนของจีนในไทยก็เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พบว่า ในปีพ.ศ. 2552 มีทั้งหมด 15 โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI คิดเป็นมูลค่าการลงทุนประมาณ 7,009 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 28 โครงการ ในปีพ.ศ. 2553 โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งหมดประมาณ 17,312 ล้านบาท ทำให้ในปีพ.ศ. 2553 มูลค่าการลงทุนจากจีนในไทยมากเป็นอันดับที่ 4 รองจากญี่ปุ่น สิงคโปร์ และฮองกง ทั้งนี้ สาขาบริการเป็นสาขาที่จีนมีมูลค่าการลงทุนในไทยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์โลหะ สินแร่และเซรามิกส์ สินค้าเกษตร ในขณะเดียวกัน ไทยได้มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า และการลงทุนกับจีนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำข้อตกลงเร่งลดภาษีไทย - จีน รวมทั้งข้อตกลงเอฟทีเออาเซียน (ASIAN - China Free Trade Agreement : ASEAN-FTA) ความตกลงดังกล่าวครอบคลุมทั้งการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์รายงานว่าจีนเป็นตลาดส่งออกอันดับที่หนึ่งของไทย มูลค่าการส่งออกรวม 6,863.19 ล้านเหรียญสหรัฐ ด้านการนำเข้า จีนเป็นตลาด

นำเข้าอันดับที่สองของไทย มีมูลค่าการนำเข้า 7,218.17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ รัฐบาลยังกำหนดนโยบายส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจไทย - จีน (Business Matching) ระหว่างนักลงทุนของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อขยายโอกาสทางการค้า การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยคาดว่าจะมีมูลค่าการลงทุนประมาณ 200,000 ล้านบาท

อนึ่ง การลงทุนของจีนในไทยมีแนวโน้มเร่งขึ้นในช่วง 3 ปี (พ.ศ. 2556-2558) เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 ในรอบ 7 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548-2554) มูลค่าการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ของนักลงทุนจีนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยที่ร้อยละ 41.9 ต่อปี ในช่วงระยะเวลา 2-3 ปีหลัง (พ.ศ. 2552-2554) มูลค่าการลงทุนเข้ามาเพื่อใช้ไทยเป็นฐานการผลิตรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเพื่อใช้สิทธิทางการค้าเสรีของไทย โดยเฉพาะการเข้ามาตั้งนิคมอุตสาหกรรมไทย-จีน ที่จังหวัดระยอง จากการร่วมทุนระหว่างกลุ่มทุนจากจีนและผู้ประกอบการนิคมอุตสาหกรรมของไทย โดยในเดือนเมษายน พ.ศ. 2555 มีนักลงทุนเข้ามาลงทุนแล้วจำนวน 39 ราย มูลค่าลงทุนรวมกว่า 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และที่กำลังจะเข้ามาลงทุนอีก 10 รายภายในปีพ.ศ. 2555 เป็นที่คาดว่าแนวโน้มในระยะเวลาดังกล่าว (พ.ศ. 2556-2558) มูลค่าขอรับการส่งเสริมการลงทุนจะเติบโตใกล้เคียงร้อยละ 40 ต่อปี สาขาการลงทุนที่สำคัญของจีน ได้แก่ การเกษตรและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง โรงงานผลิตเอทานอล และไบโอพลาสติก โรงงานผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้า โรงงานประกอบยานยนต์และผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าและการลงทุนอสังหาริมทรัพย์

ในอีกด้านหนึ่งนั้นปริมาณการค้าข้ามพรมแดนระหว่างจีน พม่า ลาว และไทยมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆ ปี อีกทั้งปัจจุบันมีบริษัทชาวจีนหันมาสนใจลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้น และนักศึกษาชาวจีนเข้ามาศึกษาต่อในไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี การที่ปริมาณการค้าระหว่างจีนและไทยเพิ่มสูงขึ้นและมีการติดต่อค้าขายมากขึ้น ทำให้ไทยต้องหันมาให้ความสำคัญกับบทบาทของจีนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วยังจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับจีนอีกด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งผลิตกำลังคนรองรับผลจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนและจีน สถาบันการศึกษาจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในอันที่จะตอบสนองผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการทำธุรกิจกับจีนหรือผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เกี่ยวกับจีนให้มากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการผลิตบุคลากรเข้าทำงานในสถานประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยและสถานประกอบการไทยที่เข้าไปลงทุนในจีน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องกับจีน เป็นต้น

จากการที่ไทยเป็นประเทศที่เหมาะสมแก่การขยายฐานธุรกิจของนักลงทุนหรือนักธุรกิจชาวเงินองค์การธุรกิจขนาดใหญ่ กลุ่มทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งธุรกิจนำเข้าและส่งออก เพื่อเป็นการเปิดประตูเข้าสู่ประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงกลายเป็นรากฐานในการลงทุนที่สำคัญยิ่งของจีน ในช่วงปีพ.ศ. 2553 ที่ผ่านมานั้น เศรษฐกิจของไทยขยายตัวกว่าร้อยละ 8 ทั้งด้านการส่งออก การนำเข้า เศรษฐกิจการค้าภายในประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ และการท่องเที่ยว อีกทั้งการติดต่อระหว่างไทยและจีน ด้วยความสัมพันธ์แบบเมืองต่อเมือง มีการพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว การค้าระหว่างประเทศของไทยและจีนรวมเป็นมูลค่ากว่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จีนมีการลงทุนในไทยไปแล้วกว่า 8,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และการลงทุนของจีนในไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ทุกปี โดยธุรกิจจากจีนที่กำลังขยายตัวมาที่ไทยเป็นกลุ่มการลงทุนขนาดใหญ่ และในช่วงปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวชาวจีนแผ่นดินใหญ่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทยเป็นจำนวนมากถึง 1 ล้านคน และนักท่องเที่ยวชาวไทยก็นิยมไปท่องเที่ยวที่จีนเป็นจำนวนมากกว่า 500,000 คน ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ นักเรียนชาวไทยที่ไปศึกษาต่อในจีนมีมากกว่า 30,000 คน และนักเรียนชาวจีนที่มาศึกษาต่อในไทยก็มีถึงจำนวน 10,000 คน จึงนับได้ว่าเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศกำลังขยายตัวอย่างมากและจะพัฒนาต่อไปในอนาคต

การพัฒนาทางด้านสังคม และวัฒนธรรมระหว่างไทยและจีนได้สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีของทั้งสองประเทศมาโดยตลอด และพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การทหาร การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวัฒนธรรม รวมทั้งสัมพันธ์ไมตรีของประชาชนทั้งสองประเทศที่กระชับแน่นแฟ้น จนกระทั่งไทยและจีนกลายเป็นมิตรประเทศ ที่มีสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างกัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจ การอำนวยความสะดวกและความร่วมมืออันดีระหว่างสองประเทศ จนกระทั่งเป็น “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน” ดังนั้นเพื่อรองรับการพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรมดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างมืออาชีพ มีความเข้าใจระบบเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและการจัดการข้ามวัฒนธรรม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยขับเคลื่อนการสานสายสัมพันธ์ระหว่างสองแผ่นดินให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการค้า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนดเป้าหมายในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันอันเป็นผลมาจากการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือที่เสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้นส่งผลให้เกิดการจัดระบบและขยายตัวทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาคอาเซียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการกำหนดระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดภาษี และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี การบังคับใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin-ROO) การรวมกลุ่มทางศุลกากร รวมถึงการอำนวยความสะดวกทางการค้า และศุลกากรจะก่อให้เกิดการจัดระบบด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีมาตรฐานเดียว และเป็นสากล เมื่อผนวกกับการขยายขนาดของตลาดที่กว้างขวาง การเป็นฐานการผลิตร่วมกัน ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ภายในภูมิภาค จะทำให้เกิดประเทศสมาชิกได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ในด้านการค้า ประเทศอาเซียนจะได้ประโยชน์จากการลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการเนื่องจากนำเข้าวัตถุดิบราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้าน การขยายตัวของตลาดแรงงาน การจ้างแรงงานฝีมือที่มีทักษะความสามารถตรงตามความต้องการของภาคการผลิตนั้นๆ ตลอดจนการประหยัดค่าใช้จ่าย และ/หรือการลดระยะเวลาการทำธุรกรรม พิธีการศุลกากร และระเบียบกฎเกณฑ์ทางการค้า ดังนั้น การผลิตสินค้าชนิดเดียวอาจพึ่งพาแรงงาน วัตถุดิบในการผลิตแต่ละขั้นตอนจากประเทศหลายประเทศขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าภายใต้ห่วงโซ่การผลิตนั้น เช่น การผลิตเสื้อผ้าที่พึ่งพาการออกแบบจากไทย วัตถุดิบจากอินโดนีเซีย การตัดเย็บจากแรงงานกัมพูชา กระดุมจากเวียดนาม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ประเทศที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน แต่มีต้นทุนสินค้าสูงกว่าก็จะต้องปรับตัวเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันในภาคการผลิตนั้นๆ ด้วย

นอกจากนี้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังจะเป็นการสร้างแรงดึงดูดประเทศคู่ค้านอกภูมิภาคอาเซียน เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย และเกาหลีใต้ ให้เข้ามาลงทุนหรือทำธุรกิจ เนื่องจาก นักลงทุนจาก

ต่างประเทศจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษีเมื่อใช้วัตถุดิบในภูมิภาคร้อยละ 40 เป็นต้นจะทำให้เกิดการย้ายฐานการผลิตมายังอาเซียนซึ่งเป็นทั้งแหล่งวัตถุดิบ และตลาดสินค้าขนาดใหญ่ เช่น การลงทุนด้านการท่องเที่ยวทั้งโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร บริการรถ รันขายสินค้าที่ระลึก หรือบริษัทบริการนำเที่ยวจากประเทศจีน เป็นต้นหนึ่ง ภูมิภาคอาเซียนมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยว ทั้งในเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม รวมทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอื่นๆ และความได้เปรียบด้านราคา ทำให้อาเซียนเป็นเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวของผู้คนในประเทศอื่นๆ ในปีค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) มีจำนวนนักท่องเที่ยวในอาเซียนรวม 72.2 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 10.1 ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวจากประเทศในอาเซียน ร้อยละ 47.4 และนักท่องเที่ยวจากภายนอก ได้แก่ อาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) ร้อยละ 16.4 สหภาพยุโรป ร้อยละ 9.5 และสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 3.7 ดังนั้น การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปีค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) จะทำให้มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การค้า การลงทุนจะช่วยผลักดันให้การท่องเที่ยวของอาเซียนขยายตัวมากขึ้นด้วย

ประชาคมอาเซียนจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายคน (People Mobilization) กลุ่มต่างๆ ภายในภูมิภาคมากขึ้น ได้แก่ กลุ่มแรงงานวิชาชีพ อาทิ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกรรรม สถาปัตยกรรมที่มีคุณสมบัติวิชาชีพและได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น สถาปนิกและวิศวกรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect) และวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Engineer: ACPE) โดยสถาปนิกและวิศวกรที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ กำกับดูแล (Monitoring Committee) ในแต่ละประเทศ ในส่วนของไทยวิชาชีพสถาปนิกจะดำเนินการโดยสภาสถาปนิกขณะที่ในส่วนของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect Council) ส่วนวิชาชีพวิศวกรจะดำเนินการโดยสภาวิศวกร และในส่วนของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการประสานงานด้านวิศวกรรมวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Engineer Coordinating Committee ประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring Committee ของประเทศสมาชิก เป็นต้น การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะทำให้กำลังคนของประเทศสมาชิกหนึ่งสามารถจะเข้าไปทำงานในประเทศใดก็ได้ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ นอกจากนี้ยังจะมีการเคลื่อนย้าย/ เดินทางของคนกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนหรือผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาติดต่อค้าขายภายในประเทศ กลุ่มนักท่องเที่ยว รวมไปถึงกลุ่มผู้ติดตามกับที่เดินทางมาพร้อมกลุ่มดังกล่าว เช่น สมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

สำหรับไทยการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีอันเนื่องมาจากการเปิดตลาดงาน/ตลาดการค้า ที่กว้างขวางมากขึ้นมีแนวโน้มจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานวิชาชีพของไทยไปประเทศที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และบรูไน หรือในทางกลับกันหากแรงงานวิชาชีพของไทยมีขีดความสามารถในด้านดังกล่าวไม่เพียงพอ เช่น ทักษะด้านภาษา การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ก็อาจทำให้ผู้ประกอบการเลือกจ้างแรงงานวิชาชีพจากประเทศอื่นได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ผลพวงสำคัญประการหนึ่งจากการเคลื่อนย้ายคน ได้แก่ การเข้ามาของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเพื่อลดต้นทุนด้านแรงงานของสถานประกอบการด้วยอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าการจ้างแรงงานไทย หรือขดเชยแรงงานในประเทศที่อาจไม่เพียงพอ การย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายสามารถ

ส่งผลกระทบต่อทางสังคม อาทิ อาชญากรรม การบริการทางการแพทย์ และการศึกษาที่รัฐบาลไทยจะต้องรองรับ เป็นต้น

ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกที่เกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนดังกล่าว สถาบันการศึกษาในแต่ละระดับจะต้องเตรียมความพร้อมรองรับปริมาณความต้องการด้านกำลังคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกที่รองรับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนระหว่างภาคเศรษฐกิจภายในประเทศ และภาคการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่ไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับจีนมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง โดยการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะทางด้านบริหารธุรกิจ ในการทำธุรกิจกับจีนที่สามารถประยุกต์ทฤษฎีภาคปฏิบัติ และประสบการณ์ มาใช้ประกอบการตัดสินใจ เรียนรู้และปรับตัวเพื่อการพัฒนาตนเองสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนก่อให้เกิดผลกระทบในอนาคตที่ติดตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่สำคัญก็คือ ผลกระทบเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนที่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีของประเทศรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงาน การลงทุน ตลาด ฐานการผลิต แหล่งวัตถุดิบ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เพื่อให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ภายใต้วิสัยทัศน์ของประชาคมอาเซียนที่ว่า “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ และหนึ่งประชาคม” การที่ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันมากทั้งในด้านฐานะของประเทศ ประเทศที่ร่ำรวยติดอันดับโลก ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม และสิงคโปร์ กับประเทศที่ค่อนข้างยากจน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมียนมาร์ ความแตกต่างทางด้านลัทธิการเมืองการปกครอง เช่น ประเทศที่ปกครองโดยพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประเทศที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ประเทศที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำประเทศ ความแตกต่างทางด้านความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความแตกต่างทางด้านระบบการศึกษา เป็นต้น ทำให้ประชาชนของประเทศสมาชิกมีระดับของการพัฒนาที่แตกต่างกัน

ภาษาจีนเป็นภาษาที่คนทั่วโลกใช้กันมากรองลงมาจากภาษาอังกฤษ ประมาณว่ามีประชากรจำนวนประมาณ 1 ใน 5 ของโลกที่พูดภาษาจีน หรือจำนวนประมาณ 873 ล้านคน พูดเป็นภาษาหลัก และ 178 ล้านคนใช้เป็นภาษาที่สอง รวมทั้งหมดที่ใช้ภาษาจีนจำนวน 1,051 ล้านคนนอกจากนี้ จีนที่กำลังเข้ามามีอิทธิพลและบทบาทสำคัญในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจของโลก เนื่องจากเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้ปัจจุบันสถาบันการศึกษาเกือบทุกแห่งมีการเปิดสอนหลักสูตรทางด้านอักษรศาสตร์และศิลปศาสตร์ภาษาจีนขึ้นอย่างมากมาย แต่จะเน้นทางด้านภาษาศาสตร์เป็นหลัก โดยเฉพาะการสอนที่เน้นการพูด การเขียน การอ่าน การทำรายงาน การนำเสนอและอื่นๆ ทั้งทางด้านการสื่อสารภาษาจีน ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว ภาษาจีนด้านการโรงแรม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งที่เป็นของชาวจีนในไทย ชาวจีนที่เข้ามาตั้งสถานประกอบการในไทย ชาวต่างชาติในไทยที่ค้าขายกับจีน รวมทั้งสถานประกอบการของคนไทยที่ค้าขายกับจีนนั้น ต่างมีความต้องการบุคลากรที่นอกจากจะรู้ภาษาจีนแล้วยังให้

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ความสำคัญกับบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจไทยและจีนอีกด้วย เพราะในการติดต่อทางธุรกิจ จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับจีนทั้งในด้านการตลาด การบัญชีการเงิน การผลิต การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะการบริหารงานด้านบุคลากรที่หลากหลายเชื้อชาติเมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน อย่างไรก็ตาม สถาบันการศึกษาเกือบทั้งหมดมักจะเน้นการเรียนการสอนทางด้านภาษาจีนเป็นหลักไม่ได้เน้นความรู้ทางด้านธุรกิจไทยจีนแต่อย่างใด หากสถาบันการศึกษามีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับธุรกิจโดยเฉพาะการติดต่อค้าขายกับจีน ก็จะทำให้ให้นักศึกษามีความรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม การค้าการลงทุน และภาษาจีนควบคู่กัน ซึ่งจะเป็นคุณสมบัติเด่นที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการอยู่ขณะนี้

จากข้อมูลการสำรวจภาษาที่ใช้พูดกันทั่วโลกที่ปรากฏในเอกสารเผยแพร่ข้อมูลประชากรโลก Ethnologue ปีค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) อันดับที่ 1-10 ดังตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 ภาษาที่ใช้พูดกันทั่วโลก 10 อันดับสูงสุด ปีค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556)

ภาษา	จำนวน (คน)
1. ภาษาจีน (แมนดาริน)	1,917,000,000
2. สเปน	406,000,000
3. อังกฤษ	335,000,000
4. ฮินดี	260,000,000
5. อาราบิก	223,000,000
6. โปรตุเกส	202,000,000
7. เบงกาลี	193,000,000
8. รัสเซีย	162,000,000
9. ญี่ปุ่น	122,000,000
10. จาวา	84,300,000

ที่มา : Ethnologue, 17th Edition : 2013

สำหรับการเรียนภาษาจีนในไทย เมื่อระยะเวลาประมาณ 40 ปีที่ผ่านมา ภายหลังจากที่ความหวาดเกรงภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์ของประชาชนเริ่มลดน้อยลง ได้เกิดกระแสความตื่นตัวเกี่ยวกับจีนศึกษาเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในไทย โดยเกิดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้นอย่างแพร่หลาย มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนขึ้นในระดับอุดมศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2515 เพื่อป้อนกำลังคนที่มีความรู้ด้านจีนศึกษาและภาษาจีน เช่นเดียวกับภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาญี่ปุ่น และภาษาของประเทศตะวันตกเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อให้มีการผลิตบัณฑิตตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการในไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานโดยชาวไทยเชื้อสายจีน ทำให้มีการขยายตัวของสถาบันการศึกษาที่สอนภาษาจีนอย่างกว้างขวาง ดังจะเห็นได้จากสถิติการสมัครเข้าทดสอบวัดความรู้ภาษาจีนเพื่อคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย จากปีพ.ศ. 2545 มีจำนวนนักเรียน 622 คน เพิ่มเป็นจำนวน 3,675 คน ในปี พ.ศ. 2550 โดยเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 24 แห่ง 55 คณะวิชา และมหาวิทยาลัยเอกชน 14 แห่ง 19 คณะวิชา อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนเกี่ยวกับจีนยังคงเน้นทางด้านภาษาและวัฒนธรรมมากกว่าที่จะเน้นทางด้านบริหารธุรกิจเกี่ยวกับจีน อนึ่ง ในปีพ.ศ. 2549

เป็นต้นมา รัฐบาลได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายคือ ให้นักเรียนและนักศึกษาในระบบโรงเรียนทุกคนได้เรียนภาษาจีนในสัดส่วนร้อยละ 20 ของนักเรียน นักศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี โดยจัดสรรงบประมาณระหว่างปีพ.ศ. 2549-2553 เป็นจำนวนกว่า 528 ล้านบาท (เขียน อธิวิทย์. 2552) ทำให้นับถึงปีพ.ศ. 2554 มีคนไทยเรียนภาษาจีนกว่า 567,000 คน โดยส่วนหนึ่งเรียนในระบบ ขณะที่อีกส่วนหนึ่งเรียนในโรงเรียนสอนภาษาที่มีจำนวนเกือบ 50,000 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งเชื่อว่าการเรียนภาษาจีนจะทำให้มีโอกาสดำขายกับคนจีนและหางานทำที่ดีขึ้นในอนาคต โดยโรงเรียนสอนภาษาจีนที่ใหญ่ที่สุดในไทย ได้แก่ วิทยาลัยแห่งวัฒนธรรมตะวันออก หรือ OCA ของมูลนิธิไทย-จีน ที่มีนักศึกษาจำนวนกว่า 20,000 คน

การเรียนการสอนภาษาจีนในไทยเริ่มได้รับความนิยมนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535) ในขณะที่ในจีนเริ่มให้ความสนใจเรียนภาษาไทยเมื่อปีพ.ศ. 2002 (พ.ศ. 2545) นับตั้งแต่ที่มีการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนกับจีน (Prapin Manomaiwibool. 2554) ทำให้การเรียนภาษาไทยในจีนได้รับความนิยมแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในไทยได้มีหน่วยงาน องค์กรจำนวนมากเปิดสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เนื่องจากกระแสความตื่นตัวในความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีน อีกทั้งการเรียนภาษาจีนในไทยเป็นการสอนให้กับบุตรหลานของคนจีนที่เกิดในประเทศไทยทำให้ต้องใช้ภาษาไทยเป็นหลัก ดังนั้นจึงส่งบุตรหลานมาเรียนภาษาจีนเพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งภาษาประจำชาติแต่ดั้งเดิม

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าการเรียนภาษาจีนแต่เพียงอย่างเดียวไม่สามารถที่จะรองรับกระแสความร่วมมือระหว่างไทยกับจีนที่ขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น ทำให้ต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับจีนในด้านต่างๆ มากขึ้น เช่น ด้านธุรกิจ ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการบัญชีการเงิน ด้านการบริหารงานองค์กรจีน ด้านวัฒนธรรมทางธุรกิจไทย-จีน เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยเฉพาะสถานประกอบการที่ติดต่อดำขายกับจีนจำเป็นที่จะต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในทางธุรกิจจีนนอกเหนือจากการเรียนภาษาจีนแต่เพียงอย่างเดียว การที่การเรียนการสอนธุรกิจจีนในไทยไม่แพร่หลายทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลสำคัญประการหนึ่งก็คือยังไม่มีสถาบันการศึกษาเปิดสอนหลักสูตรธุรกิจจีนที่จะทำให้มีการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาดังกล่าว รองรับความต้องการของสถาบันการศึกษา ทำให้ไม่สามารถที่จะเปิดหลักสูตรทางด้านธุรกิจจีนได้ เนื่องจากขาดแคลนอาจารย์ประจำหลักสูตรรวมทั้งผู้สอนด้วยเหตุผลดังกล่าว

การพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับกระแสความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนในอนาคตโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจีนยังนับว่าไม่พัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจีนในวงการวิชาการของไทยยังมีอยู่กระจุกกระจายเนื่องจากขาดความเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เข้าด้วยกัน การสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นไปอย่างขาดความต่อเนื่อง ขาดการศึกษาในเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับจีน ทำให้ไม่สามารถกำหนดยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (อักษรศรี พานิชสาส์น. 2554) อย่างไรก็ตาม กระแสการตื่นตัวเกี่ยวกับบทบาทของจีนทำให้หน่วยงานหรือองค์กรในไทยจัดตั้งศูนย์การศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับจีนและธุรกิจจีนมากยิ่งขึ้น เช่น ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ไทย-จีน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กลุ่มวิจัยธุรกิจไทย - จีน บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด เป็นต้น

2.5 หลักสูตรธุรกิจจีนในสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2555) ได้รายงานข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสถาบันอุดมศึกษาในไทยมีทั้งหมด 120 แห่ง โดยประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 15 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 65 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 40 แห่ง โดยมีหลักสูตรที่เปิดสอนภาษาจีนจำนวนมากทั้งทางด้านอักษรศาสตร์และศิลปศาสตร์ แต่ส่วนใหญ่จะเน้นทางด้านภาษาศาสตร์เป็นหลัก ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจด้านจีน หรือการติดต่อทางธุรกิจกับจีนมีน้อย และไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการที่ต้องการบัณฑิตที่เน้นองค์ความรู้เกี่ยวกับจีน และสามารถพูดภาษาจีนได้เป็นองค์ประกอบรอง หรือศึกษาควบคู่กันไปซึ่งจะเป็นคุณลักษณะเด่นของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการอยู่ในปัจจุบัน

สถาบันในระดับอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาษาจีน ภาษาจีนเพื่อการติดต่อสื่อสารและการสอนภาษาจีน จำนวนทั้งหมด 59 แห่ง ประกอบไปด้วยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 42 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 17 แห่ง โดยมีหลักสูตรที่เน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ในการใช้ภาษาจีนสำหรับการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งทางการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และการแปลความหมาย โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การประยุกต์ใช้งานและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม มีดังนี้

ตารางที่ 2-2 หลักสูตรเกี่ยวกับจีนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันการศึกษา	หลักสูตร	สาขาวิชา
1. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	ศิลปศาสตรบัณฑิต	จีนศึกษา
2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตภูเก็ต) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตหาดใหญ่) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ศิลปศาสตรบัณฑิต (นานาชาติ) ศิลปศาสตรบัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิต	วิเทศธุรกิจ : จีน (นานาชาติ) ภาษาจีน ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	- ศิลปศาสตรบัณฑิต - ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน จีนศึกษา ภาษาจีน
4. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย	อักษรศาสตร์	ภาษาจีน
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีน
6. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
7. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต - การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ - การแปลและการล่ามภาษาจีน-ไทย	ศิลปศาสตรบัณฑิต สำนักศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ จีนศึกษา ภาษาและวัฒนธรรมจีน การสอนภาษาจีน
8. มหาวิทยาลัยรังสิต	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
9. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
10. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มนุษยศาสตร์	ภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาภาษาจีน
11. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ภาษาจีน

สถาบันการศึกษา	หลักสูตร	สาขาวิชา
12. มหาวิทยาลัยนเรศวร	มนุษยศาสตร์	ภาษาจีน
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	ศิลปศาสตรบัณฑิต	จีนศึกษา
14. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
15. มหาวิทยาลัยบูรพา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีน
16. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ศิลปศาสตรบัณฑิต มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีนธุรกิจ ภาษาจีน
17. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มนุษยศาสตร์	ภาษาจีน
18. สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
19. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
20. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	มนุษยศาสตร์	ภาษาจีน
21. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
23. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
24. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีน
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีน
27. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
29. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
30. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีน
31. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีนธุรกิจ
32. มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศึกษาศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาจีน
33. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
34. มหาวิทยาลัยพะเยา	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
35. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	สำนักวิชาศิลปศาสตร์	ภาษาจีน
36. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มนุษยศาสตร์	ภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชา ภาษาจีน
37. มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศึกษาศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาจีน
38. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน วิชาธุรกิจ(จีน)
39. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนและการสื่อสาร
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	ครุศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ภาษาจีน
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	ครุศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน

สถาบันการศึกษา	หลักสูตร	สาขาวิชา
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
50. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
51. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มนุษยศาสตร์และการจัดการ การท่องเที่ยว	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวและการ โรงแรม
52. มหาวิทยาลัยเกริก	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
53. มหาวิทยาลัยธนบุรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
54. มหาวิทยาลัยพายัพ	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีน
55. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
56. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนสื่อสารธุรกิจ
57. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ภาษาจีนธุรกิจ
58. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน)	ภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน
59. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	- ศิลปศาสตรบัณฑิต - ภาษาและวัฒนธรรมจีน - บริหารธุรกิจบัณฑิต	- ภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาภาษาจีน - ภาษาและวัฒนธรรมจีน - ธุรกิจจีน

ที่มา : จากการสำรวจข้อมูลปี 2559

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน โดยตรงมีจำนวน 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นอกนั้นยังมีอีก 1 แห่งที่สอนในเชิงธุรกิจจีน ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือหลักสูตรวิเทศธุรกิจจีน สำหรับหลักสูตรธุรกิจจีนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านบริหารธุรกิจ และการติดต่อสื่อสารภาษาจีน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการแปลความหมายได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งมีความรู้เฉพาะทางด้านการทำธุรกิจจีน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และสามารถประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม มีความคิดเชิงวิเคราะห์และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจไทย-จีน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีน

จากรายงานผลการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนของสถานประกอบการเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน” (ชุดิระ ระบอบ. 2557) เป็นลักษณะการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและแหล่งปฐมภูมิการศึกษาเอกสารของทางราชการ เอกสารการประชุมทางวิชาการ เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ การวิจัยเชิงปริมาณเป็นลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามประชากรที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ได้แก่ บริษัทหรือสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมของคนไทยหรือของนักลงทุนจากต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจทางด้านการผลิตการค้าและการบริการที่ประกอบธุรกิจการค้ากับจีน จำนวน 360 ราย และสถาบันการศึกษา

ในระดับอุดมศึกษาที่มีการเปิดสอนในหลักสูตรธุรกิจจีนหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจกับจีน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารหรือตัวแทนสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจกับจีนอาจเป็นลักษณะการผลิต การค้าและการบริการ โดยมีตำแหน่งในระดับผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร สำหรับคุณลักษณะของสถานประกอบการที่เป็นตัวอย่าง ดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็นการผลิต การค้า หรือการบริการที่ดำเนินธุรกิจการค้ากับจีน โดยมีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ผู้บริหารสถานประกอบการเป็นคนไทยหรือชาวต่างประเทศ เป็นสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป และมีที่ตั้งสำนักงานหรือสถานประกอบการในพื้นที่เขตจังหวัดต่อไปนี้ กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร ระยอง ชลบุรี สมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา จำนวนและประเภทของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. สถาบันการศึกษา มีที่เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนรวมทั้งสิ้นจำนวน 2 แห่ง โดยเก็บข้อมูลทั้งหมด ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2. สถานประกอบการที่ทำธุรกิจกับจีน ที่เป็นตัวอย่างจำนวน 189 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์และผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนที่มีต่อความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีน

จากผลการสำรวจความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจเมื่อเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 88 เห็นว่าจะมีผลกระทบตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด สำหรับมีผลกระทบน้อยหรือไม่ได้รับผลกระทบเลยมีผู้ตอบเพียงส่วนน้อยเท่านั้น คือร้อยละ 10 โดยเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนในความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจะก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ สำหรับทางบวกก็คือน่าจะเห็นว่าเป็นโอกาสขยายตลาดได้กว้างขวางยิ่งขึ้น รองลงมาคือโอกาสพัฒนาธุรกิจสู่ความเป็นสากล ขณะเดียวกัน ผลกระทบทางลบคือ การมีคู่แข่งมากขึ้น รองลงมาคือเสียเปรียบต้นทุนการผลิตและแรงงาน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ดังกล่าวทำให้สถานประกอบการมีความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนเพิ่มขึ้น จากการขยายตัวทางด้านการค้าและการลงทุนจากจีน ผลการสัมภาษณ์พบว่าปัญหาที่ผู้ประกอบการจะต้องเผชิญเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนในด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ก็คือ ปัญหาความรู้ภาษาต่างประเทศของพนักงานและความรู้เกี่ยวกับธุรกิจจีน และมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาจีนให้สามารถนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารได้ และบริษัทผู้ตอบการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีแผนการรับบุคลากรที่มีความรู้ด้านธุรกิจจีนกว่าร้อยละ 81

2. เพื่อสำรวจความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกของไทย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 69 เห็นว่า การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและจีนได้ส่งผลกระทบทำให้สถานประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกของไทยมีความจำเป็นเร่งด่วนในการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนหรือบุคลากรในอนาคต เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของ

นักลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะจากประเทศจีนเข้ามาขยายฐานการผลิตหรือตลาดในไทยอย่างต่อเนื่อง จึงดึงดูดกำลังแรงงานจำนวนมากเข้าสู่ธุรกิจอุตสาหกรรม ส่งผลต่อความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนเพิ่มขึ้น ทำให้เป็นการสร้างงานให้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยเฉพาะสาขาวิชาธุรกิจจีนและสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ สถานประกอบการดังกล่าวต่างมีความต้องการแรงงานในท้องถิ่นที่มีความรู้ทางการสื่อสารภาษาจีนในระดับหนึ่งและต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการติดต่อประสานงานหรือการเป็นตัวเชื่อมโยงกับส่วนราชการในระดับท้องถิ่น แทนที่จะมีความรู้ทางด้านภาษาจีนแต่เพียงอย่างเดียว

ผลที่ได้จากวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาสำคัญที่สถานประกอบการจะต้องเผชิญเมื่อไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและจีนก็คือ ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาความรู้ทางภาษาต่างประเทศของพนักงาน ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจจีน การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านรวมทั้งภาษาและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก การขาดแคลนแรงงานทำให้ต้องลดกำลังการผลิต อันจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางธุรกิจ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมดังกล่าว สถานประกอบการจึงจัดอบรมพนักงานให้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจจีน ตลอดจนพฤติกรรมบริการบริโภคของลูกค้าชาวจีน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาจีน ให้สามารถนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารได้ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดส่งบุคลากรไปทัศนศึกษาและดูงานในประเทศจีนและอาเซียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่สามารถนำมาใช้พัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การส่งบุคลากรในระดับผู้บริหารให้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาจีน ตลอดจนการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันการศึกษาในการรับสมัครบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาโดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษารองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีการวางแผนรับบุคลากรที่มีความรู้ด้านธุรกิจจีน การสรรหาบุคลากรส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอบข้อเขียนและการสัมภาษณ์ โดยกำหนดคุณลักษณะของบุคลากรที่ต้องการผ่านทางสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ ยังเน้นความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาจีน โดยร้อยละ 64 เห็นว่า บุคลากรควรจะสามารถพูดภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศในอาเซียนในเชิงธุรกิจได้ สถานประกอบการที่ทำธุรกิจกับจีนโดยตรงส่วนใหญ่มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจจีนอยู่แล้ว จึงต้องการบุคลากรที่มีความรู้เป็นพิเศษ มากที่สุด ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม การบริโภค หรือการทำธุรกิจของจีน รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน หรือภาษาจีนทางธุรกิจ และระเบียบปฏิบัติ หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะกฎหมายและกฎระเบียบการค้าของประเทศจีน ตามลำดับ น้อยที่สุดคือความรู้ด้านอื่นๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

4. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตทางด้านบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนที่จำเป็นในการทำงาน

สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตที่จำเป็นในการทำงาน ตามความเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์เรียงตามลำดับ ดังนี้ คุณลักษณะทั่วไป 5 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ภาษาจีน และภาษาอังกฤษทั้งทางด้าน การอ่านและการเขียน รองลงมาคือ มีความรู้ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมจีน และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และการค้าของประเทศจีน มีความรู้ทางการตลาดเกี่ยวกับธุรกิจจีน และควรมีความรู้ในหลายด้านเพื่อที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ลำดับแรก ได้แก่ ความสามารถด้านภาษาจีน และภาษาอังกฤษ มีบุคลิกภาพที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ มีน้ำใจและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรู้ทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมการทำธุรกิจจีน และมีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้

ในด้านความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาธุรกิจจีนเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนนั้น จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพบว่าบัณฑิตควรที่จะสามารถพูดภาษาจีนหรือภาษาประเทศอาเซียนในเชิงธุรกิจได้ รองลงมาเห็นว่าบัณฑิตควรเน้นการเรียนรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ เช่น การฝึกงานในสถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับจีน และมีความรู้ในศัพท์เทคนิคเกี่ยวกับธุรกิจอาเซียนและจีน ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายวิชา สำหรับวิชาเอก ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าวิชาเอกบังคับในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความจำเป็นมากจำนวน 7 วิชา จากรายวิชาจำนวน 11 วิชา เรียงตามลำดับ ได้แก่ การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน ภาษาจีนเชิงธุรกิจ กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน ตลาดและพฤติกรรมของตลาดจีน การสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ วัฒนธรรมการทำธุรกิจของจีน สำหรับรายวิชาที่มีคะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ วิชา พัฒนาการและการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน ในด้านวิชาเอกเลือก เห็นว่าวิชาเอกเลือกในหลักสูตรธุรกิจจีนมีความจำเป็นมากจำนวน 5 วิชา จากจำนวน 13 วิชา เรียงตามลำดับ ได้แก่ การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน การจัดการข้ามวัฒนธรรมไทย-จีน สหกิจศึกษา กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับตลาดจีน และการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ผลการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนของสถานประกอบการเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน อภิปรายผลได้ดังนี้

ในภาพรวมผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์พบว่า การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ส่งผลให้เกิดความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนมากขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม จากกรณีที่ตลาดสินค้าขยายตัวมากยิ่งขึ้นทำให้มีการติดต่อทางการค้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของอักษรศรี พานิชสาส์น (2554) ที่ว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรด้านจีนศึกษาและระบบการพัฒนากำลังคนเพื่อให้มีกำลังคนที่เพียงพอ สามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านเศรษฐกิจไทยและจีนที่ขยายตัวมากขึ้น และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555) ที่ว่า ปัญหาสำคัญที่สถานประกอบการจะต้องเผชิญเมื่อไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและจีนก็คือ ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาความรู้ทางภาษาต่างประเทศของพนักงาน ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจจีน การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน รวมทั้งภาษาและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก ตลอดจนอาจเกิดการขาดแคลน

แรงงานทำให้ต้องลดกำลังการผลิต ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางธุรกิจ และกรวิทย์ ต้นศรี (2554) ที่ว่าสถานการณ์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนยังมีปัญหาอยู่มาก การผลิตกำลังคนส่วนใหญ่ยังเป็นไปตามความสามารถในการผลิตของสถานศึกษา ประเทศมีการขาดแคลนกำลังคนในระดับกลางเพิ่มขึ้น สำหรับคุณภาพด้านกำลังคน พบว่า กำลังคนที่ผลิตได้ขาดคุณลักษณะทั้งด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น นอกจากนี้ ยังพบปัญหาในเชิงระบบ เช่น ขาดระบบกลไกประสานความร่วมมือระหว่างฝ่ายผลิต ฝ่ายผู้ใช้ ขาดความร่วมมือและการประสานระหว่างภาครัฐด้วยกันเองและกับภาคเอกชน ขาดฐานข้อมูลกำลังคนที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ ขาดการกำหนดมาตรฐานอาชีพและวิชาชีพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พิศราวลัย วงศ์บุญสิน (2554) ที่ว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศทั้งที่เป็นสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่ยังขาดนโยบายเด่นชัดในด้านการพัฒนาแรงงานในฐานทุนมนุษย์และทุนทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาของการที่อาเซียนยังขาดแผนนโยบายภูมิภาคในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างเสริมผลิตภาพของแรงงานที่มีอยู่ในภูมิภาคร่วมกัน ผลที่ตามมาคือ ช่องว่างที่ขยายตัวขึ้นของระดับพัฒนาการของมนุษย์และเศรษฐกิจภายในภูมิภาค และข้อสังเกตของ ธนิต โสรรัตน์ (2554) ที่ว่าหากองค์การสามารถได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพย่อมจะส่งผลให้องค์การประสบความสำเร็จในการดำเนินงานและก้าวสู่ความเป็นเลิศได้ ทุกองค์การจึงต่างมุ่งหวังให้บุคลากรของตนมีศักยภาพที่สูงขึ้นพร้อมกับเป้าหมายที่ยากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีองค์การจำนวนไม่มากที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในอย่างจริงจังและส่วนใหญ่มักจะแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ง่ายและเล็งผลสำเร็จในระยะเวลานั้นโดยไม่มองถึงผลกระทบในระยะยาวที่ติดตามมา และสอดคล้องกับถ้อยแถลงของดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ (2555) เลขาธิการอาเซียน ในปาฐกถาพิเศษ เรื่อง "การเตรียมการอุดมศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน" มีข้อความตอนหนึ่งว่า "...อาเซียนมีความใฝ่ฝันว่าจะเป็นหนึ่งเดียวในปี 2015 (พ.ศ.2558) แต่ความแตกต่างระหว่างประเทศสมาชิกยังสูงมาก โดยเฉพาะช่องว่างทางเศรษฐกิจ สิ่งนี้ท้าทายอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมร่วมกัน เพราะไม่มีเครื่องมือใดดีไปกว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือให้การศึกษาแก่พลเมืองของตน ... คนที่จบออกมาต้องสามารถเป็นบุคลากรที่เชื่อมโยงตลาดในและตลาดนอกประเทศได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเน้นที่หัวใจของอาเซียน คือ การศึกษา"

ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์หรือที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ในภาพรวมสถานประกอบการมีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงคุณลักษณะเดียวคือ ความซื่อสัตย์รองลงมา ได้แก่ ความมีทัศนคติเชิงบวกสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) เรื่อง คุณสมบัติพื้นฐานของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ และคุณลักษณะพื้นฐานของนายจ้างที่ลูกจ้างต้องการในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในภาพรวม นายจ้างในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการต้องการลูกจ้างที่มีคุณสมบัติพื้นฐานด้านจรรยาบรรณเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ คุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชา และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน คุณสมบัติทั่วไปที่นายจ้างในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการต้องการเป็นลำดับแรกคือ ต้องการลูกจ้างที่มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมาคือ ต้องการลูกจ้างที่มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน และต้องการลูกจ้างที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับ กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน (2552) ที่ว่ากำลังคนที่ผลิตได้ขาดคุณลักษณะทั้งทางด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะ

ด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ และความรู้ด้านไอที ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ความรู้ในการประยุกต์ใช้ตัวเลข/ทักษะคำนวณขั้นพื้นฐาน เป็นต้น รวมทั้งขาดคุณลักษณะอื่นที่สำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาในงาน การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบในงาน ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยัน มีวินัยตรงต่อเวลา และมีภาวะผู้นำ อย่างไรก็ตาม สถาบันการศึกษายังไม่สามารถกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับตลาดแรงงานอาเซียนได้ อีกทั้ง ขาดระบบและกลไกที่จะสนับสนุนการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เกี่ยวกับจีนเพื่อรองรับความต้องการของภาคธุรกิจเอกชน ตลอดจนการศึกษาวิจัยในบริบทเกี่ยวกับจีนยังขาดความชัดเจนและเป็นรูปธรรม ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับจีนที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายให้เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับจีนให้ขยายตัวกว้างขวางยิ่งขึ้น

ด้านหลักสูตร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน ทั้งวิชาเอกบังคับสถานประกอบการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยรายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงรายวิชาเดียวคือ การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีนรองลงมา มี 2 รายวิชา ได้แก่ ภาษาจีนเชิงธุรกิจและกฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน ด้านวิชาเอกเลือกสถานประกอบการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยรายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงรายวิชาเดียวคือ การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การจัดการข้ามวัฒนธรรมไทย-จีนสอดคล้องกับ ธนิต โสรรัตน์ (2554) ที่ว่า องค์การจึงต้องหันมาให้ความสำคัญกับบุคลากรโดยจะต้องพัฒนาศักยภาพให้เข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดสรรบุคคลเข้าทำงานต้องมีความรอบรู้ในบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาค ความรู้ทางด้านทักษะในการติดต่อกับลูกค้าแต่ละประเทศ เป็นต้นและสอดคล้องกับพี สิทธิไชยากุล และคณะ (2551) ที่ว่าสถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นประณม มัชยิม อาชีวะ และอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าสิ่งที่ตนเองจะเรียน ศึกษา นั้น มีตลาดรองรับ มีโอกาสมากน้อยขนาดไหน หากไม่ได้เตรียมรับมือในการผลิตบัณฑิตแล้วเกรงว่าในอนาคตประชากรไทยคงจะมีที่ยืนในตลาดงานน้อยลง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพการผลิตกำลังคนด้านธุรกิจจีนรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ถึงแม้ว่าสถาบันการศึกษาของไทยจะจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับจีนมาเป็นระยะเวลาเวลานานแล้วก็ตามหากแต่ส่วนใหญ่เป็นการเรียนที่เน้นหนักไปทางหลักสูตรการสอนภาษาจีนมากกว่าที่จะเรียนรู้ในทางธุรกิจหรือเกี่ยวกับเศรษฐกิจจีนอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการจึงขาดความรู้ในมิติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตที่ต้องการบัณฑิตที่รอบรู้ในเรื่องเศรษฐกิจและการค้า การเงิน การขนส่ง โลจิสติกส์ วัฒนธรรมการบริโภค แนวทางการจัดการธุรกิจของจีน เพื่อที่จะสามารถดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจหรือทำงานในสถานประกอบการของชาวจีนในไทยได้ สำหรับผลงานด้านการศึกษาวิจัยของหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาต่างๆ มีอยู่จำนวนน้อย และมักเป็นการวิเคราะห์ในภาพรวมมากกว่าที่จะศึกษาเจาะลึก ขาดกลไกที่จะเชื่อมโยงข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับจีน

เข้าด้วยกัน หรือการเข้าถึงข้อมูลอยู่ในแวดวงที่จำกัด ทำให้ไม่สามารถบูรณาการองค์ความรู้ที่ได้สู่การปฏิบัติจริง หรือการต่อยอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการขยายตัวอย่างกว้างขวางเป็นไปอย่างล่าช้า ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในอันที่จะสร้างกระแสความตื่นตัวสำหรับเตรียมการที่จะรองรับบทบาทของจีนในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายงานผลการวิจัยของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (2552) ที่ได้มีการสำรวจสภาพสถานะกำลังคน และหลักสูตรการเรียนการสอนจีนศึกษาในประเทศไทยพบว่า ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศไทยได้มีการเปิดหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนด้านจีนศึกษามากขึ้น ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน เช่น หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจีนศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ หลักสูตรปริญญาโท จีนในระบบเศรษฐกิจโลก มหาวิทยาลัยรังสิต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หากแต่ปรากฏว่าหลักสูตรส่วนใหญ่ที่มีการเปิดสอนจะเน้นการสอนภาษาจีน (จีนกลาง) มีวิชาที่เกี่ยวกับธุรกิจจีนโดยตรงน้อยมาก โดยมักจะเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมจีน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ทำให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามักจะประกอบอาชีพเป็นครูหรือผู้สอนทางด้านภาษาจีน ล่าม หรือไกด์นำเที่ยว ทำให้ตลาดแรงงานบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีนมีความขาดแคลนเป็นอย่างมาก

การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนของภาครัฐยังขาดนโยบายที่ชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นไปที่ทิศทางใดเพื่อที่จะผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเมื่อไทยก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน การเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับจีน สถาบันการศึกษายังไม่สามารถกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับตลาดแรงงานอาเซียนได้ อีกทั้ง ขาดระบบและกลไกที่จะสนับสนุนการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เกี่ยวกับจีนเพื่อรองรับความต้องการของภาคธุรกิจเอกชน ตลอดจนการศึกษาวิจัยในบริบทเกี่ยวกับจีนยังขาดความชัดเจนและเป็นรูปธรรม ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับจีนที่มีอยู่อย่างกระจุกกระจายให้เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับจีนให้ขยายตัวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ภาครัฐขาดการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะสร้างจิตสำนึกในการเตรียมความพร้อมในการให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนและกับเชื่อมโยงกับจีน

4. เพื่อกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์การเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาในการผลิตบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีนที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาที่เน้นองค์ความรู้ด้านธุรกิจจีนมีจำนวนไม่มาก ขณะที่การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยไทยส่วนใหญ่ยังเน้นการสอนภาษาจีนเป็นหลักทำให้ไม่สามารถรองรับสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจกับจีนอย่างมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของโลกครั้งสำคัญจากการที่จีนก้าวสู่ความเป็นประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับโลก โดยเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดและเป็นศูนย์กลางโซ่อุปทานของโลก ส่งผลกระทบติดตามมาอย่างต่อเนื่องทำให้ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับธุรกิจจีนอย่างลึกซึ้ง โดยเหตุที่จำนวนนักศึกษาที่ผลิตจากสถาบันการศึกษายังมีจำนวนน้อยมาก เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาที่เปิด

สอนสาขาวิชาธุรกิจจีนมีเพียงไม่กี่แห่ง จึงเป็นโอกาสสำคัญของสถาบันการศึกษาที่จะเร่งเพิ่มจำนวนนักศึกษาโดยการผลิตและพัฒนาขีดความสามารถของบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีน เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกับจีน

จากผลการสำรวจหลักสูตรทางด้านธุรกิจจีนของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศพบว่า สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนโดยตรงปีพ.ศ. 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 2 สถาบัน แบ่งออกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ 1 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) นอกจากนี้ ยังไม่ปรากฏตัวเลขที่แน่นอนชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนด้านหลักสูตรธุรกิจจีน ออกสู่ตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม พบว่า การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นองค์ความรู้ด้านภาษาจีน หรือภาษาจีนเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจมากกว่า มิได้มุ่งเน้นเฉพาะการผลิตบุคลากรทางด้านธุรกิจจีนเข้าทำงานในสถานประกอบการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ และความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษายังขาดความเชื่อมโยงสู่โลกของการปฏิบัติงานจริง ทำให้ต้องเป็นภาระแก่สถานประกอบการที่จะต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการฝึกฝนบุคลากรใหม่จนกว่าจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อคิดเห็นเสนอแนะจากผลการวิจัยมีดังนี้

1. ควรมีการกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์เร่งรัดการผลิตบัณฑิตด้านธุรกิจจีนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเน้นองค์ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานจริง สามารถประยุกต์ความรู้เข้ากับการทำงานในสถานประกอบการ ในลักษณะการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่และสหกิจศึกษา
2. สถาบันการศึกษาควรเน้นองค์ความรู้ควบคู่กับภาคปฏิบัติมากขึ้น เช่น ควรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรลักษณะการทัศนศึกษาและดูงานสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจกับจีน ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาจีนพื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน สอดแทรกศัพท์เทคนิคภาษาอังกฤษ และภาษาจีนในการเรียนการสอน รวมทั้งมีการเรียนรู้ในลักษณะกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจีน
3. สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ยังเน้นการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของนายจ้างในสถานประกอบการโดยเป็นบุคลากรภายในองค์การมากกว่าที่จะประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรเน้นรายวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้ผู้เรียนสนใจที่ประกอบธุรกิจด้วยตนเอง การวิเคราะห์ด้านการเงินสำหรับการดำเนินธุรกิจ การปลูกฝังจิตสำนึกการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่แก่นักศึกษาที่สนใจ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ได้รายงานผลการสัมมนาทางวิชาการเพื่อสร้างความตระหนัก เรื่อง การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน มีประเด็นสำคัญคือ ไทยได้ประกาศความต้องการที่จะเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของภูมิภาค (Education Hub) จะต้องเริ่มจากการปรับเปลี่ยนทางการศึกษาให้เน้นเรื่องของภาษาซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญของคนไทย กรณีตัวอย่างได้แก่ ประเทศเวียดนาม มีการปรับปรุงและรื้อระบบการศึกษาครั้งใหญ่ ทำให้ในปัจจุบันคนเวียดนามสามารถเรียนภาษาต่างประเทศอย่างเต็มที่และจริงจัง ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีนที่จะเป็น

ค่าที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม การศึกษาในไทยแม้จะให้ความสำคัญเรื่องภาษาอังกฤษแต่ยังไม่สามารถทำได้ดีเท่าที่ควร รวมถึงภาษาอื่น เช่น ภาษาจีน เป็นต้น เพราะคนไทยรู้ภาษาจีนค่อนข้างน้อยหากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยในภูมิภาคของไทยควรสนับสนุนให้มีการเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนให้แพร่หลายมากขึ้นเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีเขตการค้าเสรีอาเซียน พินิติ ระตะนานุกุล (2554) กล่าวว่า ระบบการศึกษาจะต้องสร้างคนไทยหรือบัณฑิตไทยให้พร้อมที่จะปรับตัวและพร้อมที่จะต่อสู้ในเวทีของอาเซียนและเวทีของภูมิภาค บัณฑิตไทยที่สำเร็จการศึกษาจะต้องสามารถแข่งขันและการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอีกจำนวน 200 ล้านคน การศึกษาจะต้องสร้างบัณฑิตไทยในทุกสาขาวิชาชีพให้สามารถอยู่ในประชาคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ ทั้งในเรื่องสำเร็จการศึกษาและการก้าวสู่ตลาดแรงงานจนถึงการสร้างแรงงานระดับฝีมือ (Skilled Labor) และแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled Labor) ไทยยังขาดการวางแผนกำลังคนอย่างเป็นระบบ ขาดฐานข้อมูลเกี่ยวกับกำลังคนในความชำนาญด้านต่างๆ เพื่อรองรับความต้องการใช้และการผลิตขึ้นทดแทนในสาขาที่ขาดแคลนอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนของไทย ในด้านการศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญไม่เพียงแต่พัฒนาในเชิงภาษาเฉพาะเรื่องภาษาอังกฤษ กับภาษาเพื่อนบ้านในอาเซียนอย่างเดียวนั้น แต่ยังมองรวมไปถึงการเรียนภาษาจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี โดยส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาดังกล่าวตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาจีนที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้น เรามักจะมองการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในบริบทของการศึกษาเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้มองถึงบริบทของการสร้างคนที่จะต้องเรียนรู้ในเรื่องของวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันในความหลากหลายของอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้น

อักษรศรี พานิชสาส์น (2554) ได้วิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์กำลังคนเพื่อรองรับกระแสเงินภวัตน์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในปัจจุบันแม้ว่าจะมีการศึกษาวิจัยและการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเศรษฐกิจจีนเพิ่มมากขึ้นในเชิงปริมาณแต่ยังมีได้มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีได้มีการผลิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องมากนัก และในด้านการศึกษายังมีได้ครอบคลุมประเด็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจจีนและเงินภวัตน์ในมิติเชิงลึกด้านต่างๆ ที่ครบถ้วน เช่น สาขาพลังงาน สาขาบริการ สาขาขนส่ง โลจิสติกส์ สาขาการเงิน สาขาการธนาคาร สาขาประกันภัยในจีน เป็นต้น และขาดการศึกษารวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจจีนอย่างเป็นระบบตลอดจนมีข้อจำกัดในการเข้าถึงฐานข้อมูลของหลายหน่วยงานที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการหรืองานวิจัยทั่วไป นอกจากนี้ งานส่วนใหญ่เป็นผลงานของนักวิจัยที่วิจัยเศรษฐกิจจีนผ่านภาษาอังกฤษโดยมีนักวิชาการหรือนักวิจัยด้านเศรษฐกิจจีนในไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนกลางไม่มากนัก ที่สำคัญจีนศึกษาด้านเศรษฐกิจของไทยยังขาดยุทธศาสตร์และไรทิศทาง ทั้งด้านวิชาการและการจัดการงบประมาณ จึงมิได้มีการนำข้อมูลเหล่านั้นไปศึกษาต่อยอดหรือใช้ประโยชน์เท่าที่ควร ตลอดจนไม่สามารถครอบคลุมการวิเคราะห์และสังเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การกำหนดและติดตามนโยบายที่มีประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้ ด้วยความสำคัญด้านเศรษฐกิจจีนต่อไทย ทั้งการเป็นตลาดส่งออกอันดับหนึ่ง และ แหล่งนำเข้าอันดับสองของไทย รวมทั้งเป็นนักลงทุนต่างชาติที่สำคัญอันดับต้นในไทย การพัฒนาบุคลากรด้านเศรษฐกิจจีน และพัฒนากำลังคนในการวิจัยด้านเศรษฐกิจจีนจึงกลายเป็นอีกหนึ่งความจำเป็นเร่งด่วน ในขณะนี้ บุคลากรด้านจีนศึกษาโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจจีน

ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด ทั้งยังขาดการประสานงานและทำงานในลักษณะเครือข่ายเพื่อให้เกิดทิศทางและประสิทธิภาพของการวิจัย แม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มมีการตื่นตัวเพื่อรองรับกระแสเงินกีวตันแต่ยังไม่เพียงพอ และขาดยุทธศาสตร์ภาพรวม ตลอดจนยังมิได้มีความร่วมมือและการทำงานเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างเป็นระบบเร่งด่วน ในขณะที่บุคลากรด้านจีนศึกษาโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจจีนยังคงมีอยู่อย่างจำกัด ทั้งยังขาดการประสานงานและทำงานในลักษณะเครือข่ายเพื่อให้เกิดทิศทางและประสิทธิภาพของการวิจัย แม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มมีการตื่นตัวเพื่อรองรับกระแสเงินกีวตัน แต่ยังไม่เพียงพอ และขาดยุทธศาสตร์ภาพรวม ตลอดจนยังมิได้มีความร่วมมือและการทำงานเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างเป็นระบบ

บริษัทออคิต สลิงซอท (2555) ได้จัดทำแบบสำรวจศักยภาพ (Potential) และการเตรียมพร้อม (Readiness) ด้านทรัพยากรบุคคลขององค์กรไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ดำเนินการสำรวจแบบออนไลน์ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม ปีค.ศ 2012 (พ.ศ. 2555) มีองค์กรหรือหน่วยงานตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น 253 ราย ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทย ดังนี้ การเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.70 รองลงมาพัฒนาศักยภาพด้านบริหารจัดการ ร้อยละ 66.96 และความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 55.52 และการทำงานข้ามชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ร้อยละ 51.30 น้อยที่สุดคือ ภาษาอื่นๆ ในอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 22.51

พัชรี ตั้งยืนยง และคณะ (2556) จากสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้วิจัย เรื่อง การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย : ระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและสถานภาพการเรียนการสอน วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งการเรียนภาษาจีนในประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงสำหรับนำไปปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในไทย โดยมีระเบียบวิธีการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาจากเอกสารและการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีสถาบันต่าง ๆ เข้าร่วม 45 แห่ง การใช้แบบสอบถามเป็นหลัก รวมทั้งการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือเยี่ยมชมสถานที่ การหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และการสอบถามผู้รู้เป็นรายประเด็น โดยงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยเรื่อง “การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ” (5 ฉบับ) ซึ่งมีระยะเวลาทำวิจัย 1 ปี 4 เดือน ผลการวิจัย คณะผู้วิจัยได้นำเสนอเรื่องของบทบาทมหาวิทยาลัยในฐานะผู้นำสังคม หลักสูตร วิชาเรียน มาตรฐานความรู้ภาษาจีน ตำราและสื่อการสอน ปัญหาการใช้ตัวอักษรจีน ปัญหาการผลิตครูอาจารย์ ทั้งนี้คณะผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ที่ตั้งเป้าให้ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่เรียนภาษาจีนอย่างมีคุณภาพและผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เป็นจำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนนิสิต/นักศึกษาทั้งหมด เพราะส่วนที่ส่งเสริมให้เพิ่มปริมาณนั้น ทำได้ง่ายกว่าเพิ่มคุณภาพสำหรับความช่วยเหลือจำนวนมากที่ไทยได้รับจากจีน คณะผู้วิจัยเห็นว่าควรนำทรัพยากรดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในไทยเพื่อลดความสูญเสียในด้านเวลาของเยาวชน ซึ่งน่าจะเป็นนโยบายที่ส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติอย่างถูกต้องมากกว่า สำหรับประเด็นปัญหาเรื่องบุคลากรผู้ดำเนินการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น ผู้นำทางด้านการเรียนการสอนภาษาจีนจะต้องตระหนักและระลึกอยู่เสมอว่าแต่ละสถาบันมีภาระที่จะต้องพัฒนาให้สามารถพึ่งตนเองได้

ระยะยาว โดยการสร้างและพัฒนาครูอาจารย์สอนภาษาจีนของไทยเองขึ้นมา การขอครูอาสาสมัครมาช่วยสอนภาษาจีนนั้นควรเป็นเพียงมาตรการชั่วคราวเท่านั้น

นางนภัส บุญเหลือ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนปทุมอนุสรณ์ โดยใช้ CIPP Model มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนปทุมอนุสรณ์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และด้านประสิทธิผล โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 190 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 4 คน ครูผู้สอนจำนวน 5 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 14 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามผู้เรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา แบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลดังนี้ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและด้านประสิทธิผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผลกระทบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านบริบทหลักสูตรพบว่า ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า คุณลักษณะของผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่และเวลาเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงจำนวนเวลาเรียน ด้านกระบวนการ พบว่าการบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษาและการนิเทศติดตามผล มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ด้านผลผลิต พบว่าผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อผลงานทางวิทยาศาสตร์ มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงความสามารถในการนำทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านผลกระทบ พบว่าพฤติกรรมของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ควรปรับปรุงนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชุมชน และการพัฒนาชิ้นงานวิทยาศาสตร์ ด้านประสิทธิผลพบว่า ความคงทนต่อพฤติกรรมของผู้เรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนให้มีจิตวิทยาศาสตร์มากขึ้น

รสรินทร์ อรอมรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรวิชา สื่อสารการกีฬา โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร CIPP Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 10 คน หัวหน้างานหลักสูตร จำนวน 2 คน หัวหน้าโปรแกรม จำนวน 2 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 28 คน นักศึกษา จำนวน 41 คน บัณฑิต จำนวน 40 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 143 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้างานหลักสูตรหัวหน้าโปรแกรม และอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้สอบถามนักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลดังนี้

บริบทหลักสูตรเกี่ยวกับปรัชญา นโยบาย แนวคิดทางการศึกษา แผนการพัฒนาสาขาวิชาของวิทยาลัยพลศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และหลักสูตรมีการประยุกต์นำไปใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่สนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนการสอน และสนองความต้องการของผู้ใช้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ นักศึกษามีผลการเรียนจากโรงเรียนเดิมอยู่ในเกณฑ์ไม่ค่อยดี ยังขาดวินัย อุทิศตน การเรียนการสอน ห้องเรียน ภาควิชาปฏิบัติและแหล่งค้นคว้าไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ

กระบวนการ เกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับหลักสูตรนี้ให้มากขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย ทำให้นักศึกษาขาดประสบการณ์ตรง และควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ผลผลิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มีความเหมาะสมในระดับมาก บัณฑิตมีความรู้ความสามารถตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร แต่ยังคงขาดความเข้มข้นในการฝึกปฏิบัติด้านกีฬา ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และควรจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มากขึ้น

ชูศรี ธนาประเสริฐสุข (2541 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2525 โดยใช้แบบจำลองซีบีเป็นรูปแบบประเมิน สรุปผลดังนี้ การประเมินบริบทพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก สำหรับความมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร ด้านจำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาแกนทางธุรกิจ หมวดวิชาชีพ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสม เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และของผู้เรียน ความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ มีความเหมาะสมในระดับมาก ปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์ทางด้านคุณภาพของตำราเรียน ความสะดวกในการบริการ มีความเหมาะสมในระดับมาก ปัจจัยเบื้องต้น ด้านนักศึกษา ความเพียงพอของอุปกรณ์การสอน คุณภาพของอุปกรณ์การสอน ความสะดวกในการบริการอุปกรณ์การสอน ความเพียงพอของตำราเรียน ความเพียงพอของเอกสารประกอบหลักสูตร คุณภาพของเอกสารประกอบหลักสูตร ความเพียงพอของสถานที่เรียน คุณภาพของสถานที่เรียน ความสะดวกในการบริการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง กระบวนการผลิต มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านการเตรียมการหลักสูตร ด้านการประเมินผลหลักสูตร ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีการสอน ด้านการวัดและประเมินผล สำหรับด้านการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และด้านการเตรียมการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร

บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะทางวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

นิภาวรรณ พุทธสกรานต์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าคุณสมบัติของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าคุณสมบัติของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนบัณฑิตเห็นว่าคุณสมบัติเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความเห็นว่าคุณสมบัติของบัณฑิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้ เพื่อให้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจน และครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน สำหรับโครงสร้างของหลักสูตร ควรเพิ่มชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงาน เพิ่มชั่วโมงการสนทนาภาษาอังกฤษ เพิ่มกลุ่มวิชาเอก และกลุ่มภาษา ส่วนเนื้อหาวิชาควรปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีปัจจุบัน

พัชรินทร์ ศรีสวัสดิ์ (2546) ได้วิจัยเรื่อง ประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบซีพีพี (CIPP Model) ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ที่รับผิดชอบสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาคปกติ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักศึกษาปริญญาโท มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ และการสนทนากลุ่มผลการประเมินสรุปได้ดังนี้ ด้านบริบทของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ส่วนโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์มีวุฒิการศึกษาอยู่ในลำดับขั้น A ตำแหน่งทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น C ผลงานทางวิชาการอยู่ในลำดับขั้น A การแบ่งภาระงานมีความเหมาะสมคุณสมบัติของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ ทรัพยากรมีความเพียงพอ คุณภาพเหมาะสม และมีความสะดวก ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติจริงมีความสอดคล้องกับบทบาทที่คาดหวังของมหาบัณฑิต และนักศึกษาระบบการสอบวิทยานิพนธ์อยู่ในลำดับขั้น A กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ด้านผลผลิตของหลักสูตร จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในลำดับขั้น D ส่วนการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตเป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชาในระดับพอใจมากขึ้นไป

พรพรรณ โชติพิภพขวัน (2544) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต 2) เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของผู้เรียน อาชีพ และรายได้ 3) เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 6 คน ผู้สอนจำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 201 คน และผู้เรียน จำนวน 281 คน ในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบตรวจสอบเอกสาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test independent ค่า F-test ทดสอบ ความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Scheffe's method และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมและรายด้าน มีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินหลักสูตรของผู้เรียนในด้านผลผลิตพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินหลักสูตรของผู้สอนในด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านผลผลิต พบว่าไม่เหมาะสม คือด้านปัจจัยเบื้องต้น มีสื่อการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เพราะอุปกรณ์ชำรุด ใช้ไม่ได้ งบประมาณที่ใช้ซ่อมแซมมีน้อย และผู้สอนภาษาอังกฤษต้องรับผิดชอบสอนรายวิชาอื่น ๆ ด้วย และด้านผลผลิต คือ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่น่าพอใจ และผลการเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของผู้เรียน และอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามรายได้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ส่วนด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มาเรียม นิลพันธ์ (2543) วิจัยประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน โดยใช้แนวคิดการประเมินของ Daniel L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การตรวจเอกสารหลักสูตร สอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรจากกลุ่มเป้าหมาย 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 9 คน ผู้สอน/

กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ จำนวน 18 คน ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 23 คน นักศึกษา 103 คน และบัณฑิต จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติคือค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินด้านบริบท ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ วัตถุประสงค์หลักสูตรเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด โดยมีความคิดเห็นว่าเป็นจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์มีศักยภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมห้องปฏิบัติการเชื่อมต่อ Internet ห้องทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีการตรวจสอบงาน และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างชัดเจนเหมาะสม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการบริการด้านธุรการ การยื่นคำร้องต่างๆ การจัดการเรียนการสอนควรเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นว่าเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความเป็นผู้นำทางวิชาการ/วิชาชีพ มีความสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือบัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรมีคุณลักษณะที่เหมาะสม

6. ผลการประเมินด้านผลกระทบ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บัณฑิตได้นำความรู้ที่ได้เรียนไปสร้างผลงานทางวิชาการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน และผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตส่งผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงานได้รับผลประโยชน์ตรงตามที่คาดหวัง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้รับเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานต่างๆ ในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน

7. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านวิชาการภายในหน่วยงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือประสิทธิภาพด้านการจัดการของหน่วยงาน

8. ผลการประเมินด้านความยั่งยืน ในภาพรวมและรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การพัฒนาวิชาชีพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การศึกษาดูงานในประเทศ

9. ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือบัณฑิตนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้ เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและประยุกต์กับตามความต้องการของชุมชนโดยการปรับปรุงและการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีใหม่ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้รับเชิญเป็นวิทยากรด้านหลักสูตรการสอนและการนิเทศ

10. ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ด้านบริบทพบว่า โครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร (แผน 2) มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป ควรลดจำนวนหน่วยกิตโดยปรับความเข้มข้นในบางรายวิชา ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า วิชาบังคับแกนบางรายวิชาผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิชามีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ในการจัดการเรียนการสอนควรมีการแบ่งกลุ่มย่อยผู้เรียนตามกลุ่มวิชาหรือตามระดับพื้นฐานความรู้ความสามารถ ด้านกระบวนการ พบว่า แนวการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรและการสอนยังไม่เป็นระบบ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาใช้กระบวนการสืบเสาะ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้มากขึ้น การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรรับนักศึกษาที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ของตนเองในแต่ละด้าน ด้านผลผลิตพบว่าส่วนหนึ่งแต่กายไม่เหมาะสม ขาดวินัยและความรับผิดชอบ ควรสร้างความตระหนัก และทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็น นักศึกษาปริญญาเอก ด้านผลกระทบ พบว่าขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและเวทินำเสนอผลงาน วิชาการระดับนานาชาติ ดังนั้นทางควรสนับสนุนงบประมาณและหาเวทีการนำเสนอผลงานทาง วิชาการในระดับนานาชาติ

มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2553) วิจัยประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร การสัมภาษณ์และการสอบถาม โดยอาศัยรูปแบบ CIPP ในการประเมินและวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเหมาะสมด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้แก่ 1) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ 2) ปรับหลักสูตรเป็นปริญญาต่อเนื่อง 3) เปิดโอกาส ทางการศึกษา 4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ 5) เปิดหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิตที่หลากหลาย 6) ปรับหลักสูตรให้เข้มข้น 7) ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 8) ปรับปรุงแหล่งค้นคว้า 9) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์ (2544) ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” โดยใช้รูปแบบการประเมินของ CIPP Model คือ บริบท ปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการ ผลผลิต ประชากร ได้แก่ มหาบัณฑิตศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสนทนากลุ่ม แบบประเมินตนเองและแบบประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ความต้องการการใช้หลักสูตร ทุกกระบวนการวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรเป็นที่ต้องการมีประโยชน์ทั้งในด้านการสอนและเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองและเพื่อนครูด้วยกัน ด้านปัจจัยองค์ประกอบเบื้องต้นของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสมและสอดคล้องกับโครงสร้างและเนื้อหาวิชา ด้านกระบวนการสภาพการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่พอใจ ด้านผลผลิตผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตอยู่ในระดับดีถึงดีมาก

วราภรณ์ กุประดิษฐ์ และคณะ (2555) ได้วิจัยเรื่อง โครงการวิจัยประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 2554 โดยใช้ CIPP Model มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีองค์ประกอบด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านผลผลิต และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต การวิจัยเป็นแบบผสมผสานเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 262 คน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการพยาบาล 3 คน ผู้บริหารหลักสูตร 7 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่บัณฑิตที่จบการศึกษาปี 2554 จำนวน 44 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 44 คน อาจารย์พยาบาลจำนวน 30 คน นักศึกษาพยาบาลจำนวน 134 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบสัดส่วนตามชั้นปี เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.87, 0.88 และ 0.97 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า ด้านบริบท โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ควรมีพัฒนาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบูรณาการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเพิ่มความเป็นเลิศที่แตกต่างจากสถาบันอื่น เช่น จิตอาสาในชุมชน เป็นต้น

วิไลพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นหาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างปี 2553-2554 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และ ด้านผลกระทบ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมระหว่าง การวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ โรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 381 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า และการวิจัยพหุกรณีศึกษา พื้นที่ในการศึกษา เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

6 โรงเรียน ใน 6 ภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และแบบสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลักในแต่ละโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ด้านบริบทพบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความคาดหวังให้นักเรียนมีความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพในระดับมาก แต่ควรจะปรับเป็นมาตรฐานสากลทั้งระบบและทำทุกระดับชั้น ทั่วประเทศ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูผู้สอน ผู้บริหาร และ ปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอน และ ผู้บริหารขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ควรปรับปรุงให้มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ทุกกลุ่มสาระ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ด้านกระบวนการ พบว่า การปฏิบัติตามแนวนโยบายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารคุณภาพ 7 หมวด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นเลิศวิชาการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อยู่ในระดับมาก และ มีกิจกรรมที่นักเรียนและครูจัดขึ้นเพื่อบริการสังคมด้วยจิตสาธารณะ อย่างหลากหลาย รวมถึงได้รับรางวัลจากการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติมากขึ้น ด้านผลกระทบ พบว่า ครูมีการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ครูและนักเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้น โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียนได้รับเกียรติบัตร รางวัล และเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำคัญต่างๆ ในทุกระดับเพิ่มขึ้น ได้รับคำยกย่องจากสื่อต่าง ๆ และจากชุมชน ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ความไว้วางใจและเห็นความสำคัญในการเตรียมบุตรหลานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2552) ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ประเมินด้านต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณภาพของนิสิต ภาระงานของอาจารย์ผู้สอน การบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร โดยการใช้เครื่องมือคือแบบจำลองพฤติกรรมการสอน แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินคุณภาพของนิสิต และการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนิสิต ผลการประเมินสรุปได้ว่า ด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตรพบว่า ได้มีการระบุวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะของหลักสูตรสอดคล้องกันดี เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่การจัดรายวิชาของจิตวิทยาการศึกษา มีจำนวนน้อยและกระจายมากเกินไป ด้านคุณภาพของนิสิตพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถในสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทในระดับปานกลาง แต่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษและความถนัดเชิงวิชาการอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้ พบว่านิสิตรุ่นหลังๆ มีศักยภาพเชิง

วิชาการต่ำกว่ารุ่นแรก ๆ ด้านภาระงานของอาจารย์ผู้สอนพบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติงานสอนมากกว่าเกณฑ์ในอุดมคติ อาจารย์บางท่านยังต้องทำหน้าที่ควบคุมหรืออ่านวิทยานิพนธ์ ออกนิตเทศ ประสพการณ์วิชาชีพของนิสิตปริญญาตรีด้วย อาจารย์ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยน้อยมาก ด้านการบริหารหลักสูตรพบว่า ยังไม่มีประสิทธิภาพ เพราะขาดสถานที่ เจ้าหน้าที่ วิธีการสอบคัดเลือกยังไม่เหมาะสม ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพ นิสิตได้รับการเทียบโอนหน่วยกิตมากเกินไป การสอบภาษาอังกฤษขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอน วิธีการยังไม่เข้ามาตรฐานสากล ระเบียบการคิดรวบยอดคุณวุฒิบัณฑิตทำให้นิสิตแยกการเรียนกับการสอนออกจากกัน ด้านกระบวนการเรียนการสอนพบว่า ทั้งอาจารย์และนิสิตยังไม่ทราบถึงปรัชญาของการศึกษาอย่างชัดเจน ขาดแคลนวัสดุที่อำนวยความสะดวกต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนยังไม่เป็นผู้ใฝ่วิจัย การสอนแบบกลุ่มเล็กที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางเป็นพฤติกรรมการสอนการเรียนที่ดี แต่อาจารย์มีกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่ำ ด้านผลผลิตของหลักสูตรพบว่า ผลผลิตคุณวุฒิบัณฑิตได้ต่ำกว่าแผนถึงร้อยละ 85 นิสิตต้องใช้เวลาศึกษาถึง 4 ปี 2 เดือน ซึ่งใช้เวลามากกว่าที่ควรเป็น คุณวุฒิบัณฑิตรุ่นแรกเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างสูง

สุภาพร แนวบุตร (2540) วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นิสิต มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งใช้แบบจำลองของซีป เป็นแบบการประเมินผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังประชากร จำนวน 84 ชุด ซึ่งได้รับข้อมูลกลับคืนมา 78 ชุด เป็นอาจารย์ 5 คน ผู้เชี่ยวชาญ 13 คน นิสิต 10 คน มหาบัณฑิต 25 คน และผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต 25 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่า "ที" ผลการวิจัยด้านการประเมินบริบท พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตร ด้านจำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นการประเมินของนิสิตเกี่ยวกับรายวิชาเลือก 5 หน่วยกิต เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนเนื้อหาของหลักสูตร ส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุง แต่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในระดับมาก มีความจำเป็นสำหรับวิชาชีพและเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ ในระดับมาก มีความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผลในระดับมาก สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับมากและมีความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาในระดับน้อย ปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ด้านอาจารย์และนิสิตมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนปัจจัยเบื้องต้นอื่นๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความเพียงพอ มีคุณภาพและมีความสะดวกในการใช้บริการในระดับมาก ยกเว้น แผ่นภาพแผ่นภูมิ ภาพพลิก หุ่นจำลอง ห้องเรียน ที่นั่งพักหรือที่ทำงาน การให้บริการการถ่ายเอกสารของห้องสมุดคณะและสถาบันวิทยบริการ มีความเพียงพอ คุณภาพ และความสะดวกในการใช้บริการในระดับน้อย กระบวนการผลิตพบว่า การบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้น การสำรวจปัญหาและความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณเพื่อการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดสรร การนำผลการประเมินการเรียน-การสอน และการจัดการเรียนการสอน เป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อย การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนการวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้น การนำผลการวัดและการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับน้อย ผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติและความสามารถเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก นอกจากนี้ ยังพบว่าคุณสมบัติและความสามารถของมหาบัณฑิตที่เป็นจริง และคุณสมบัติและความสามารถของมหาบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาพร ตรีนภา (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง พ.ศ.2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง หลักสูตร พ.ศ.2552 คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียน อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการประเมินแบบ Formative Evaluation นำหลักการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam มาประยุกต์ใช้ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ทำการประเมินหลักสูตรใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร/การบริการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบทของหลักสูตร ในภาพรวมผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษภายนอก ในด้านโครงสร้างเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสม โดยมีอาจารย์ผู้สอนภายในและภายนอกคณะ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดการจ้างงาน และการก้าวไปสู่วิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในระดับสากล แต่ประเด็นที่ได้จากผลสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรจะนำมาปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตร ได้แก่ การปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การเปิดวิชาเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นประโยชน์กับนักศึกษา และควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเสริมพื้นฐาน (Introduction Programming Language) วิชาพื้นฐานตัวแบบเชิงเส้น และวิชาเลือกทางด้านธุรกิจและธุรกิจการเงิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้มีการพัฒนาหลักสูตรเป็นมาตรฐานระดับสากลโดยนำหลักสูตรต่างประเทศมาเทียบเคียงประกอบการปรับปรุงหลักสูตร และควรนำวิชาที่คปภ.กำหนดมาบรรจุไว้ในหลักสูตรและเปิดสอนให้นักศึกษา ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร คุณวุฒิ/คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน และผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การกำหนดแผนการศึกษา คุณวุฒิและความรู้ความสามารถและการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ประกอบเอกสารตำรา การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นกัน ประเด็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ที่ควรนำมาปรับปรุงได้แก่ เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อน การจัดแผนการศึกษาและ

การเปิดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนตลอดหลักสูตร ลำดับการเรียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ต่อการจัดการเรียนการสอนและการนำผลการประเมินการสอนของอาจารย์มาปรับปรุงในภาคการศึกษาต่อไป ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและการบริการ การจัดตารางเรียนตารางสอน การจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลรายวิชา ปัจจัยเกื้อหนุนและสิ่งสนับสนุนการศึกษา คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพบุคลากรสายสนับสนุน และการบริการ นักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยประเด็นส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นกัน แต่มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ที่ควรนำมาปรับปรุงได้แก่ การจัดตารางเวลาการสอบ การจัดโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียน การจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ การวัดผลจากการทำรายงานเป็นสิ่งจำเป็น ข้อมูลข่าวสารด้านการเรียนบน Website ของคณะมีครบถ้วนเหมาะสม และช่วงเวลาในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Office Hours) ด้านผลผลิตของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรตรงกับความต้องการของนักศึกษา การศึกษาในหลักสูตรก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ การศึกษาในหลักสูตรสามารถนำความรู้และประสบการณ์วิเคราะห์และตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ คุณสมบัตินักศึกษาที่จบในหลักสูตรตรงตามความต้องการของตลาดการจ้างงาน และนักศึกษามีความพึงพอใจในการศึกษาในหลักสูตรนี้ ในภาพรวมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อด้านผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก แต่มีข้อเสนอแนะให้นำวิชาที่ คปก.กำหนดทุกวิชาเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรเพื่อประโยชน์ในวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในระดับประเทศและการก้าวไปสู่ระดับสากล

วิลเลียม วินน์ (Winn, 1998 : abstract) วิจัยเรื่อง กรณีศึกษา : การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมซ่อมบำรุงเครื่องบิน อี-6 เอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของการฝึกอบรมการซ่อมบำรุงเครื่องบิน อี-6 เอ ของกองทัพเรือระหว่างประสิทธิภาพของคณะผู้ฝึกอบรมกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการฝึกอบรม โดยใช้รูปแบบ CIPP Model ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเสนอแนะแนวทางหลาย ๆ วิธีนั้นอยู่บนพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในหลักทฤษฎีของผู้เรียนที่สามารถสร้างองค์ความรู้และทักษะด้วยตนเอง สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่า การเรียนการสอนต้องเหมาะสมในบริบทที่แท้จริง ซึ่งมีความหมายมากสำหรับผู้เรียน วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายอยู่บนความเชื่อที่ว่าวิธีการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาที่ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงาน

Gryphon Sou และ Pinqiu Zhou จาก Asia International Open University (Macau) (2006) วิจัยประเมินหลักสูตรการจัดการศึกษาในจีนแผ่นดินใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านแนวคิดและทฤษฎีการประเมิน และการประชุมกลุ่มย่อย รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันการศึกษา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาในหลักสูตร รวมทั้งการวิจัยเชิงปริมาณจากการสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 924 และ จากจำนวน 1,074 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย t-test, การ

วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญในคุณภาพการศึกษา โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของการศึกษา รวมทั้งคุณภาพของการสอนและอาจารย์ผู้สอน การวิจัยประเมินหลักสูตรจะเป็นเครื่องมือที่สะท้อนคุณภาพของการศึกษาของหลักสูตร ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การฝึกอบรมการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนการสอน การทบทวนกระบวนการเรียนรู้ และการปรับปรุงด้านการวิจัยและกระบวนการประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยประเมินหลักสูตรยังก่อให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในอนาคต

Onyefulu (2001) ได้ประเมินหลักสูตรโปรแกรมบริหารธุรกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งเทคโนโลยี ประเทศจาไมก้า โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิพฟ์ (CIPP Model) ของ Stufflebeam ประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้โปรแกรมบริหารธุรกิจและเลขานุการประสบความสำเร็จในการเตรียมบัณฑิตออกไปประกอบอาชีพการสอน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 358 คน ประกอบด้วยนักศึกษา บัณฑิต ผู้สอน ผู้บริหารระดับสูง และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยแห่งเทคโนโลยีประเทศจาไมก้า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่บัณฑิตไปทำงานด้วยและผู้สนับสนุนเงินทุน 2 แห่ง (กระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม และองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศของแคนาดา) การเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาจากแหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลาย วิธีที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการสัมภาษณ์ การวัดและประเมินผล การสังเกต และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรโปรแกรมบริหารธุรกิจศึกษาและเลขานุการมีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน โดยจุดอ่อนมีมากกว่าจุดแข็ง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว การผลิตบัณฑิตออกมาพอจะยอมรับได้ ส่วนใหญ่มีความสมดุลมีบางเรื่องยังไม่เหมาะสม นอกจากนี้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกมามีจำนวนน้อย และบัณฑิตที่จบไม่มีคุณสมบัติสะท้อนวัตถุประสงค์ของโปรแกรมและความคาดหวังที่ตั้งไว้และในการทำงานก็ไม่เป็นไปตามความคาดหวังของครูในโรงเรียน

Lloyed (2004) ได้ประเมินผลและประสิทธิภาพของโปรแกรม Scholar's Mentorship โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและประเมินบทเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย State University of New York ประเทศสหรัฐอเมริกา โปรแกรมชื่อว่า Scholar's Mentorship Program (SMP) โปรแกรมนี้สร้างขึ้นเพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนที่มีผลการเรียนดีผู้ซึ่งไม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมโปรแกรม Educational Opportunity Program (EOP) มีความคิดในแง่บวกต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยจนสำเร็จการศึกษา จุดประสงค์ของโปรแกรม SMP คือ เพื่อกระตุ้นผู้เรียนสำเร็จในแง่ของการศึกษาและเพื่อให้นักเรียนมีการปรับตัวเข้ากับสังคมได้โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิพฟ์ (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนจำนวน 126 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในโปรแกรม (SMP) ซึ่งต้องตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโปรแกรมดังกล่าวในแง่ของประสิทธิภาพของโปรแกรม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามโดยคำถามหลัก ๆ อยู่มี 4 คำถาม คือ 1. สิ่งที่ต้องการให้สำเร็จคืออะไร 2. จะทำอย่างไรให้มันสำเร็จ

3. มันถูกทำให้สำเร็จไหม และ 4. มันสำเร็จหรือเปล่า ซึ่งผลจากการประเมินพบว่าโปรแกรมดังกล่าวช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จและช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

Ainsleigh (2004) ได้ประเมินบทเรียนสำหรับนักศึกษาปริญญาโทที่เรียนเกี่ยวกับศึกษาศาสตร์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อประเมินบทเรียนสำหรับนักศึกษาปริญญาโทที่เรียนเกี่ยวกับศึกษาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิพพ์ (CIPP Model) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือเครื่องบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียนในโปรแกรมดังกล่าว สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาการศึกษา ซึ่งผลการศึกษา ได้อธิบายถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของการเรียนรู้แบบผ่านประสบการณ์และกระบวนการที่พัฒนาปรับใช้โปรแกรมบทเรียนสำหรับนักศึกษาปริญญาโท

Shi (2006) ได้วิจัยประเมินโครงการผู้ช่วยสอนศึกษานานาชาติ International Teaching Assistant (ITA) โดยใช้รูปแบบการประเมิน รูปแบบซิพพ์ (CIPP Model) 1) ด้านบริบท (Context) 2) ด้านทรัพยากรหรือปัจจัยเบื้องต้น (Input) 3) ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร (Process) 4) ด้านผลงานที่ปรากฏ (Product) ของ Daniel L. Stufflebeam โดยใช้กรอบคำถามต่อไปนี้ อะไรคือความต้องการของผู้ช่วยสอนนานาชาติระดับความต้องการเป็นอย่างไร อะไรเป็นสิ่งที่จะบอกถึงกิจกรรมที่ต้องการ กิจกรรมที่จัดมีประสิทธิภาพหรือไม่ โครงการที่จัดขึ้นบรรลุหรือไม่ ผลผลิตที่บอกถึงความสำเร็จของโครงการในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แตกต่างหรือไม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการส่งแบบสอบถามไปตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 8 แห่ง แต่ละแห่งจะต้องมีนักศึกษานานาชาติ อย่างน้อย 1,000 คน แบบสอบถามที่ตอบกลับมาได้มากกว่าร้อยละ 70 ผลการศึกษาพบว่า โครงการดังกล่าวช่วยส่งเสริมความสามารถทางภาษา และทักษะการสื่อสารได้มาก แต่ยังมีอัตราการเข้าร่วมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ อยู่ในระดับต่ำ ขาดการประเมินประสิทธิภาพในการสอนระยะยาว พบว่าผลการประเมินระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับ 4 จากทั้งหมด 7 ระดับ นอกจากนั้นพบว่ากระบวนการนิเทศ ติดตามจะช่วยให้โครงการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทั้งในส่วนผู้ร่วมงานในโครงการ

2.7 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554)
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจจีน
(หลักสูตรใหม่ 2554)
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Business Administration Program in Chinese Business

2. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน
ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : บธ.บ. (ธุรกิจจีน)
ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Business Administration (Chinese Business)
ชื่อย่อ(ภาษาอังกฤษ) : B.B.A. (Chinese Business)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

4. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งเป็นแผนหลักของประเทศได้กำหนดทิศทางการพัฒนาอย่างเด่นชัดโดยยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ ซึ่งเป็นส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

วิกฤตเศรษฐกิจและการเงินของโลกที่ผ่านมาได้ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การบริหารจัดการเศรษฐกิจโลก ทั้งด้านการค้า การลงทุน การเงิน สิ่งแวดล้อม และสังคม เพื่อการจัดระเบียบใหม่ที่สำคัญของโลก ครอบคลุมถึงกฎ ระเบียบด้านการค้าและการลงทุน เพื่อการสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันให้สูงขึ้น ยึดแนวความคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม มุ่งพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุน รวมทั้งกำลังแรงงานให้เอื้อต่อการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

พัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้เชื่อมโยงการขนส่งทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานสู่สากล ในด้านการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วน เศรษฐกิจ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ยกย่องทักษะฝีมือแรงงาน กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ

นอกจากนี้ การปรับตัวของประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง รวมทั้งภูมิภาคเอเชียซึ่งทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ อาทิ ฮังการี เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวัน และกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีแนวโน้มเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมโลก โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ ความสัมพันธ์ของห่วงโซ่การผลิตภายในภูมิภาคและต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ขณะเดียวกันนโยบายการเปิดประเทศของจีน และการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางในภูมิภาคเอเชียจะช่วยเพิ่มกำลังซื้อในตลาดโลก รวมทั้งวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาแล้วมากกว่าประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 คาดว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.0 ต่อปี ขณะที่เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียจะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8.9 ต่อปี การรวมกลุ่มเศรษฐกิจที่สำคัญต่อประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้แก่ การรวมกลุ่มในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบการค้าเสรีของอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และอินเดีย และการเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 ซึ่งประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมในหลายด้าน อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งทางด้านการศึกษา ทักษะ ด้านภาษา และทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของบุคลากรของประเทศในภาพรวม

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน นับเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงและมีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จากรายงานของธนาคารโลกในปีพ.ศ 2551 ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Cross Domestic Product : GDP) ของประเทศมีสัดส่วนเป็นอัตราร้อยละ 5.53 ของโลก และมีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 7.12 สัดส่วนในการนำเข้าร้อยละ 5.93 ของตลาดโลก จีนเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 2 ของไทย โดยระหว่างปีพ.ศ. 2555-2557 การค้ารวมระหว่างไทยกับจีนมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 2,009,268 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 820,177 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,189,091 ล้านบาท ด้านการนำเข้า ประเทศจีนเป็นตลาดนำเข้าอันดับ 2 ของประเทศ มีมูลค่าการนำเข้า 7,218.17 ล้านดอลลาร์ ทั้งนี้ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับจีนมาโดยตลอด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) ประเทศไทยได้มีการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า และการลงทุนอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดทำข้อตกลงเร่งรัดภาษีไทย - จีน รวมทั้งข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASIAN - China Free Trade Agreement) ซึ่งความตกลงดังกล่าวครอบคลุมทั้งการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ นอกจากนี้รัฐบาลยังกำหนดนโยบายเพื่อการส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจไทย - จีน ระหว่างนักลงทุนทั้ง 2 ประเทศ เพื่อขยายโอกาสทางการค้า การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยคาดว่าจะมีมูลค่า

การลงทุนประมาณ 200,000 ล้านบาท ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจทั้งไทยและจีน ต่างมุ่งหวังที่จะได้รับการตอบสนองด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการทำธุรกิจกับประเทศจีน

การพัฒนาทางด้านสังคม และวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีของทั้งสองประเทศมาโดยตลอด และพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การทหาร การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวัฒนธรรม รวมทั้งสัมพันธ์ไมตรีของประชาชนทั้งสองประเทศที่กระชับแน่นแฟ้น จนกระทั่งประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนกลายเป็นมิตรประเทศ ที่มีสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างกัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจ การอำนวยความสะดวกและความร่วมมืออันดีระหว่างสองประเทศ จนกระทั่งเป็น “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน” ดังนั้นเพื่อรองรับการพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรมดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างมืออาชีพ มีความเข้าใจระบบเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและการจัดการข้ามวัฒนธรรม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยขับเคลื่อนการสานสายสัมพันธ์ระหว่างสองแผ่นดินให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยคณะบริหารธุรกิจ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะกับประเทศจีน จึงได้เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนขึ้น เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ออกสู่ตลาดแรงงาน รองรับการพัฒนาขยายตัวทางเศรษฐกิจดังกล่าว

วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของหลักสูตร

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ ทางด้านบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะการทำธุรกิจจีน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และสามารถประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ มีทักษะในการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม

การพัฒนาหลักสูตร

ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุก ที่รองรับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนระหว่างภาคเศรษฐกิจภายในประเทศ และภาคการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม จากการศึกษาที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง โดยการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทางด้านบริหารธุรกิจ ในการทำธุรกิจกับประเทศจีนที่สามารถประยุกต์ทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และประสบการณ์ มาใช้ประกอบการตัดสินใจ เรียนรู้และปรับตัวเพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และคุณธรรมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลกระทบจากสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมมีต่อพันธกิจมหาวิทยาลัย ที่มุ่งสู่การผลิตผลงานวิจัย และผลงานวิชาการให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ โดยมุ่งเน้นด้านจีนศึกษาและธุรกิจจีน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาชุมชน สังคม และประเทศ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน จะสามารถจัดการเรียนการสอน ทำการวิจัย การบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจจีนโดยดำเนินการร่วมกับสถาบันธุรกิจไทย-จีนกวีฉิน เพื่อให้มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นแหล่งองค์ความรู้อย่างเป็นระบบต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทย

ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน เป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย โดยมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะการทำธุรกิจกับประเทศจีน ทั้งทางด้านการค้าและการลงทุนขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย และองค์กรธุรกิจในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เข้ามาลงทุนและทำการค้าในประเทศไทย ดังนั้น การบริหารจัดการหลักสูตรจึงต้องอาศัยความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่น ดังนี้

หลักสูตรที่เปิดสอนโดยคณะบริหารธุรกิจ

- หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ทุกหลักสูตร เนื่องจากมีกลุ่มวิชาแกนธุรกิจที่เหมือนกัน

- หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรนานาชาติ (Chinese Program)

หลักสูตรที่เปิดสอนโดยคณะอื่น

- หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

- หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่ม/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

วิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ สอนให้สาขาวิชา

อื่นในคณะบริหารธุรกิจ

- กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตร ที่เปิดสอนให้ภาควิชา มีดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2. รายวิชาแกนธุรกิจ

3. รายวิชาทางด้านภาษาจีน

- หลักสูตรที่ต้องมาเรียน

หลักสูตรอื่นสามารถเลือกศึกษารายวิชาของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนเป็นกลุ่มวิชาโทได้

การบริหารจัดการ

ดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งมีหัวหน้าสาขาเป็นผู้รับผิดชอบหลักโดยทำงานประสานกับคณบดีคณะบริหารธุรกิจ การดำเนินงานด้านวิชาการอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัย

หน่วยงานอื่นภายในมหาวิทยาลัย

- สถาบันธุรกิจไทย - จีนวิวัฒน์
- สถาบันไทย - จีนศึกษา

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน จึงสามารถจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยเครือข่าย และการสนับสนุนจากหลักสูตรดังกล่าว ที่จะทำให้นักศึกษามีองค์ความรู้ ทางด้านบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับจีน และมีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษาจีนเพื่อความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ต่อไป

ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
ปรัชญา

มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ ทางด้านบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะการทำธุรกิจจีน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และสามารถประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านบริหารธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจีนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และสามารถประยุกต์ใช้ในอาชีพการงาน การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
2. เพื่อผลิตบัณฑิต ที่มีความคิดเชิงวิเคราะห์และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจไทย -จีน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีน
3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะด้านภาษาจีนเชิงธุรกิจสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และทำธุรกิจด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

6. กำหนดการเปิดสอน

มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554

7. หลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้ารับการศึกษา

รับนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างประเทศที่สามารถพูด ฟัง อ่าน เขียน และเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- (1) เป็นผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือมีความรู้เทียบเท่าตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- (2) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาล เว้นแต่ในกรณีโทษนั้นเกิดจากความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดอันเป็นลหุโทษ
- (3) มีความประพฤติดี ไม่เคยถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดเนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสีย
- (4) ไม่เป็นคนวิกลจริต
- (5) ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคอื่นที่สังคมรังเกียจ
- (6) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

การรับสมัครผู้เข้าศึกษา

การคัดเลือกผู้สมัครเพื่อเข้าศึกษายึดถือหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (1) สอบคัดเลือกของมหาวิทยาลัย
- (2) สอบคัดเลือกของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (3) คัดเลือกด้วยวิธีเทียบโอน หรือสอบคุณวุฒิอย่างอื่นแทน
- (4) รับเข้าตามโครงการพิเศษ

ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ขาดพื้นฐานความรู้และทักษะด้านภาษาจีนที่เพียงพอต่อการเรียนต่อด้านการจัดการธุรกิจ

จีน

กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาแรกเข้า

ร่วมมือกับสถาบันธุรกิจไทย - จีนวิวัฒน์ ในการจัดหลักสูตรอบรมเสริมภาษาจีนให้นักศึกษา
ในระหว่างภาคการศึกษา

8. ระบบการจัดการศึกษา

ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน ตามระเบียบมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติว่า
ด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552 (หมวด 2 ระบบการศึกษา)

มหาวิทยาลัยแบ่งเวลาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ภาคการศึกษาปกติ และภาคฤดูร้อน
ดังนี้

- ภาคการศึกษาปกติมี 2 ภาคการศึกษา คือภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 แต่ละภาค มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 15 สัปดาห์
- ภาคฤดูร้อน มี 1 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 8 สัปดาห์
การคิดหน่วยกิต
- รายวิชาภาคฤดูร้อนที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
ตลอด 1 ภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

- รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง 2 ถึง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอด 1 ภาค การศึกษาภาคปกติ ตั้งแต่ 30 ถึง 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

- การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก 3 ถึง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอด 1 ภาคการศึกษาปกติ ตั้งแต่ 45 ถึง 90 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการ ประจำหลักสูตร

การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและ ระเบียบมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552

9. ระยะเวลาการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี นักศึกษาจะต้องใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน 16 ภาค การศึกษาปกติ

- ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน
- ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์
- ภาคฤดูร้อน เดือนมีนาคม - เดือนพฤษภาคม

10. การลงทะเบียนเรียน

จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

(1) นักศึกษาสภาพปกติลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้ภาคละไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

(2) นักศึกษาสภาพพร้อพินิจลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้ภาคละ ไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิตและไม่เกิน 15 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

(3) ในกรณีที่นักศึกษาคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ให้ลงทะเบียนมากกว่าที่กำหนดไว้ ไม่เกิน 3 หน่วยกิต แต่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

(4) ให้นักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา หรือมีเหตุสุดวิสัยประสงค์จะลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าที่กำหนดไว้จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณบดี

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

การวัดผลการศึกษา

(1) นักศึกษามีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน และได้รับใบเสร็จรับเงินลงทะเบียนเรียนแล้วเท่านั้น

(2) นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาหนึ่งๆ ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และ/หรือฝึกงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนจึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง และได้รับการอนุมัติจากคณบดี คณะที่อำนวยการสอนรายวิชานั้น

(3) ให้มีการวัดผลเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา ในระหว่างภาคการศึกษาอาจจะมีการวัดผลด้วยก็ได้ ยกเว้นรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในกรณีนักศึกษาขาดสอบอันเกิดจากเหตุจำเป็น อย่างยิ่งอาจผ่อนผันให้เข้าสอบในรายวิชาที่ขาดสอบนั้นโดยการจัดสอบเป็นกรณีพิเศษและได้รับ อนุมัติจากคณบดีที่นักศึกษาสังกัด

12. จำนวนนักศึกษา

จำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา มีดังนี้

หลักสูตร	ปีการศึกษา/จำนวนนักศึกษา (คน)				
	2554	2555	2556	2557	2558
ชั้นปีที่ 1	13	62	48	44	39
ชั้นปีที่ 2		11	53	41	37
ชั้นปีที่ 3			10	48	37
ชั้นปีที่ 4				9	44
รวมนักศึกษา	13	73	111	142	157
ผู้สำเร็จการศึกษา	-	-	-	2	

หมายเหตุ ปีแรกมีนักศึกษา Drop out 15 % ปีต่อมา Drop out 10 %

13. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

อาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่เลขที่ 18/18 กิโลเมตรที่ 18 ถนนบางนา – ตราด ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

อาคารเรียน 1 และอาคารเรียน 2 ของมหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ดำเนินการร่วมกันทุกคณะ วิชาเป็นอาคาร 4 ชั้นเชื่อมติดต่อกัน พื้นที่ภายในอาคารเพื่อจัดกิจกรรมทางการศึกษา และบริการอื่น ๆ ประมาณ 17,000 ตารางเมตร ห้องเรียนทุกห้องติดเครื่องปรับอากาศและโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย ประกอบด้วย

1. ห้องเรียนรวม	จำนวน	74	ห้อง
2. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	จำนวน	6	ห้อง
3. ห้องปฏิบัติการภาษา	จำนวน	4	ห้อง

อาคารอำนวยการมีห้องเรียนปรับอากาศจำนวน 8 ห้อง โดยมีห้องบรรจุ 60 ที่นั่ง จำนวน 6 ห้อง ห้องบรรจุ 40 ที่นั่ง จำนวน 2 ห้อง มีห้องให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 1 ห้อง

อาคารหอประชุม เป็นสถานที่ดำเนินการร่วมกันทุกคณะวิชา พื้นที่ภายในอาคารเพื่อจัดกิจกรรมทางการศึกษา และบริการอื่น ๆ ประมาณ 5,653 ตารางเมตร ห้องเรียนทุกห้องติดเครื่องปรับอากาศและโสตทัศนอุปกรณ์ที่ทันสมัย ประกอบด้วย

1. หอประชุม จำนวน 1 ห้อง (ขนาด 1,114 ที่นั่ง)
  2. ห้องบรรยายรวม จำนวน 2 ห้อง
- อุปกรณ์การศึกษา
อุปกรณ์การเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยได้จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนทั่วไปประจำห้องบรรยาย ห้องบรรยายทุกห้องมีอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการสอนอย่างครบถ้วนตามหลักสูตร และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนประกอบด้วย ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายข้ามศีรษะ จอภาพ กระดานดำ กระดานไวท์บอร์ด โฟโตคอปปี เครื่องฉายวิดีโอ (LCD) และคอมพิวเตอร์

ห้องปฏิบัติการภาษา จำนวน 4 ห้อง โดยในแต่ละห้องมีอุปกรณ์สำหรับนักศึกษาประกอบด้วย หูฟังพร้อมไมโครโฟนและชุดเล่นเทปพร้อมมอเนอริทภาพ จำนวน 64 ชุด รวมอุปกรณ์ 256 ชุด และอุปกรณ์สำหรับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละห้อง ประกอบด้วย หูฟัง ชุดควบคุม วิดีโอ เครื่องถ่ายทอตัสสัญญาณภาพและเครื่องฉายวิดีโอ (LCD)

อุปกรณ์ประกอบสำหรับบริเวณและอาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยจัดให้มีอุปกรณ์สาธารณูปโภค ได้แก่ หอพัก โรงอาหาร สนามกีฬา ห้องสมุด ธนาคาร ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ห้องพยาบาล สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอทั้งอาจารย์และนักศึกษารวมทั้งห้องเรียนปรับอากาศ ห้องน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสียและอุปกรณ์ดับเพลิง

14. ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยมีศูนย์บรรณสารสนเทศ รับผิดชอบดูแลห้องสมุดและศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – Learning Resource Center : SLRC) ที่เอื้อและอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้แสวงหาและเข้าถึง ซึ่งความรู้ในศาสตร์พื้นฐานทั่วไปด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการสืบค้นในรูปแบบของเสียงภาพและและมัลติมีเดียตลอดจนการเรียนรู้ด้วยระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เป็นสำคัญด้วยการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของมหาวิทยาลัย และเครือข่ายภายนอก นอกจากนี้ศูนย์บรรณสารยังให้บริการระบบซอฟต์แวร์ Blackboard ซึ่งเป็นระบบที่เอื้อให้มีการเรียนการสอนบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning Platform) หรือห้องเรียนเสมือนจริงผ่านทางอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ทำให้อาจารย์และนักศึกษาที่เรียนวิชาเดียวกัน สามารถติดตามบทเรียนและสื่อสารถึงกันได้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรสามารถค้นคว้า ยืม คืน สำรองหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ที่ศูนย์บรรณสารสนเทศให้บริการได้ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายในศูนย์บรรณสารสนเทศ ตลอดจนเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การ

สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุด สามารถทำได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ ศูนย์บรรณสารสนเทศยังให้บริการห้องศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่ม บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล ภายนอกตลอดจนบริการสื่อสตรีมมิ่งต่าง ๆ

15. รหัสวิชา

รหัสวิชา (Course Number) ประกอบด้วยอักษร 2 ตัว ตามด้วยเลข 4 หลัก

15.1 รหัสตัวอักษร มีความหมาย ดังนี้

AC	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชาการบัญชี
EC	หมายถึง	รายวิชาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
EG	หมายถึง	รายวิชาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
FN	หมายถึง	รายวิชาในสาขาวิชาการเงิน
GE	หมายถึง	รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
IM	หมายถึง	รายวิชาในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
LA	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชากฎหมาย
LM	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
MA	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
MG	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชาการจัดการ
MK	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชาการตลาด
ST	หมายถึง	รายวิชาในกลุ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

15.2 รหัสตัวเลข ประกอบด้วยตัวเลข 4 หลักดังนี้

เลขหลักพัน	หมายถึง	ระดับชั้นปีที่ ได้แก่
หมายเลข 1		วิชาสำหรับชั้นปีที่ 1
หมายเลข 2		วิชาสำหรับชั้นปีที่ 2
หมายเลข 3		วิชาสำหรับชั้นปีที่ 3
หมายเลข 4		วิชาสำหรับชั้นปีที่ 4
เลขหลักร้อยและหลักสิบ	หมายถึง	ลำดับวิชา
เลขหลักหน่วย	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น ๆ

15.3 การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหน่วยกิตรายวิชา ใช้รหัสดังนี้

A (B1/B2 - C1/C2 - D1/D2)

A	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของรายวิชา
B1	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิตการบรรยาย
B2	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์
C1	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิตการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง
C2	หมายถึง	จำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติในห้องทดลองต่อสัปดาห์
D1	หมายถึง	จำนวนหน่วยกิตการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม

D2 หมายถึง จำนวนชั่วโมงการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามต่อสัปดาห์
 หมายเหตุ จำนวนหน่วยกิตในวงเล็บรวมกันต้องเท่ากับจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

16. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

16.1 จำนวนหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 138 หน่วยกิต

16.2 โครงสร้างหลักสูตร

(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต

- กลุ่มสังคมศาสตร์ 5 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 7 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต

(2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต

- วิชาแกน 51 หน่วยกิต

- วิชาเอกบังคับ 36 หน่วยกิต

- วิชาเอกเลือก 15 หน่วยกิต

(3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

16.3 รายวิชาในหลักสูตร

(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

	กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6 หน่วยกิต	Prerequisite
GE 1072	สุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต Health & Quality of life	2(1/1-1/2-0)	-
GE 1082	โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต World view & Ways of Life	2(2/2-0-0)	-
GE 1092	จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต Psychology for Living	2(2/2-0-0)	-
	กลุ่มสังคมศาสตร์	5 หน่วยกิต	Prerequisite
GE 1102	ไทยกับสภาวะการณ์โลก Thailand in Contemporary World Events	2(2/2-0-0)	-
GE 1112	ชีวิตกับเศรษฐกิจพอเพียง Life & Sufficiency Economy	2(2/2-0-0)	-
GE 2241	ทักษะการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา Learning Skill in Higher Education	1(1/1-0-0)	-

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์		7 หน่วยกิต	Prerequisite
GE 1122	เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนรู้ Information Technology and Learning	2(2/2-0-0)	-
GE 1132	ทักษะและกระบวนการคิด Skills & Process of Thinking	2(2/2-0-0)	-
MA 1073	คณิตศาสตร์และสถิติ Mathematic and Statistics	3(3/3-0-0)	-

กลุ่มวิชาภาษา		12 หน่วยกิต	Prerequisite
GE 1043	ภาษาไทยกับการสื่อสาร Thai Language and Communication	3(3/3-0-0)	-
GE 1053	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 English for Communication I	3(2/2-1/2-0)	-
GE 1063	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 English for Communication II	3(2/2-1/2-0)	GE 1053
GE 2133	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 1 Chinese for Communication I	3(2/2-1/2-0)	-

(2) หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะด้านประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชา ดังต่อไปนี้

วิชาแกน		51 หน่วยกิต	Prerequisite
AC 1233	หลักการบัญชี Principles of Accounting	3(2/2-1/2-0)	-
AC 3133	การบัญชีเพื่อการจัดการ Managerial Accounting	3(3/3-0-0)	AC 1233
BA 3143	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ Quantitative Analysis	3(3/3-0-0)	-
BA 3503	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อธุรกิจ Computer Application for Business	3(2/2-1/2-0)	-
BA 4013	การจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management	3(3/3-0-0)	MG 1303, MK 1503
BA 4103	การวิจัยธุรกิจ Business Research	3(3/3-0-0)	ST 1053
BA 4113	การภาษีอากร Taxation	3(3/3-0-0)	-

BC 3303	การพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ Management Information System Development	3(2/2-1/2-0)	-
EC 1023	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics	3(3/3-0-0)	-
EG 5233	การฟัง-การพูดภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ English Listening – Speaking for Professional Proposes	3(3/3-0-0)	GE 1063
EG 5243	การอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ English Reading – Writing for Professional Proposes	3(3/3-0-0)	GE 1063
FN 1603	การเงินธุรกิจ Business Finance	3(3/3-0-0)	AC 1233
IM 2153	การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน Production & Operations Management	3(3/3-0-0)	-
LA 2803	กฎหมายธุรกิจ Business Law	3(3/3-0-0)	-
MG1303	องค์การและการจัดการ Organization & Management	3(3/3-0-0)	-
MK1503	หลักการตลาด Principles of Marketing	3(3/3-0-0)	-
ST 2053	สถิติธุรกิจ Business Statistics	3(3/3-0-0)	MA 1073
วิชาเอกบังคับ		36 หน่วยกิต	Prerequisite
CN 1023	ภาษาจีนเชิงธุรกิจ 1 Business Chinese 1	3(2/2-1/2-0)	-
CN 2013	ภาษาจีนเชิงธุรกิจ 2 Business Chinese 2	3(2/2-1/2-0)	CN 1023
CN 2023	การสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ Chinese Business Communication	3(2/2-1/2-0)	CN 2013
CN 3013	การอ่านและการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ Business Reading and Writing in Chinese	3(3/3-0-0)	CN 2013
CB 2013	พัฒนาการและการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน Economic Development and Reform of China	3(3/3-0-0)	-
CB 2023	วัฒนธรรมการทำธุรกิจของจีน Chinese Business Culture	3(3/3-0-0)	-
CB 3013	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของจีน International Trade and Investment of China	3(3/3-0-0)	CB 2013

CB 3023	ตลาดและพฤติกรรมของตลาดจีน Market And Behavior of Chinese Market	3(3/3-0-0)	MK 1503
CB 3033	กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน Trade and Investment Law in China	3(3/3-0-0)	LA 2803
CB 3043	การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน Export Import Management with China	3(3/3-0-0)	-
CB 4013	ตลาดเงินตลาดทุนและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องของจีน Money Market Capital Market and Financial Institution Involved of China	3(3/3-0-0)	-
CB 4083	สัมมนาธุรกิจจีน Seminar in Chinese Business	3(3/3-0-0)	Senior standing
วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า		15 หน่วยกิต	Prerequisite
CB 3053	ระบบการสื่อสารและการเจรจาธุรกิจจีน Communication System and Negotiation for Chinese Business	3(3/3-0-0)	-
CB 3063	การจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับธุรกิจจีน Human Resource Management for Chinese Business	3(3/3-0-0)	-
CB 3073	ภูมิศาสตร์กายภาพจีนเชิงธุรกิจ Chinese Business Geography	3(3/3-0-0)	-
CB 3083	เศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีน International Economic of China	3(3/3-0-0)	-
CB 3103	การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาจีน Chinese Word Processing	3(2/2-1/2-0)	CN 2013
CB 4023	การจัดการข้ามวัฒนธรรมไทย-จีน Cross - Cultural Management Thai Chinese	3(3/3-0-0)	-
CB 4033	ระบบบัญชีและการภาษีอากรของจีน Accounting System and Taxation of China	3(3/3-0-0)	AC 1233
CB4043	ระบบโลจิสติกส์ไทย-จีน Logistics System of Thai - China	3(3/3-0-0)	-
CB 4053	การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน Small and Medium Business Management in China	3(3/3-0-0)	-
CB 4063	เหตุการณ์ปัจจุบันในจีน Current Events in China	3(3/3-0-0)	-

CB 4073	กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับตลาดจีน Business Strategy for Chinese Market	3(3/3-0-0)	MG 1303, MK 1503, Senior standing
CB 4099	สหกิจศึกษา Co – operative Education	9(0-0-9/40)*	Senior standing
CB 3093	การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ Field Work Practices	3(0-0-3/15)*	Senior standing

*หมายเหตุ : นักศึกษาเลือกเรียนวิชา CB 4099 สหกิจศึกษา จะต้องเรียนวิชาในกลุ่มเอกเลือกอีก 6 หน่วยกิต

- นักศึกษาที่ไม่เลือกเรียน CB 4099 สหกิจศึกษา จะต้องเลือกเรียนรายวิชาเอกเลือก CB 3093 การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ CB 4073 กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับตลาดจีน และรายวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต โดยสหกิจศึกษา หรือการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ จะต้องเลือกสถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับเงินในประเทศไทย หรือประเทศจีน

(3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนจากหมวดวิชาเลือกเสรีในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ตามความสนใจ

วิชาโทธุรกิจจีน

นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาวิชาธุรกิจจีนเป็นวิชาโท ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในรายวิชา ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	Prerequisite
CB 2013	พัฒนาและปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน	3(3/3-0-0)	-
CB 2023	วัฒนธรรมและการทำธุรกิจของจีน	3(3/3-0-0)	-
CB 3013	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของจีน	3(3/3-0-0)	CB 2013
CN 1023	ภาษาจีนเชิงธุรกิจ 1	3(2/2-1/2-0)	-
CN 2013	ภาษาจีนเชิงธุรกิจ 2	3(2/2-1/2-0)	CN 1023

ทั้งนี้ รายวิชาใดที่นับเป็นวิชาแกน/วิชาพื้นฐานวิชาชีพ/วิชาเฉพาะด้าน/วิชาเอก หรือวิชาเลือกเสรีแล้วไม่ให้นับรวมอยู่ในกลุ่มวิชาโท

หลักเกณฑ์การใช้รหัสวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา(Course Number) ประกอบด้วยอักษรโรมัน 2 ตัว ตามด้วยเลข 4 หลัก มีความหมาย ดังนี้

รหัสตัวอักษร มีความหมายดังนี้

CB	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาวิชาการจัดการธุรกิจจีน
AC	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาวิชาการบัญชี
BA	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยกลุ่มวิชาแกนบริหารธุรกิจ

BC	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
CN	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาภาษาจีน
EC	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
EG	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
FN	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยกลุ่มวิชาด้านการเงิน
GE	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
IM	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
LA	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยคณะนิติศาสตร์
MA	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยกลุ่มรายวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
MG	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยกลุ่มวิชาด้านการจัดการ
MK	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยกลุ่มวิชาด้านการตลาด
ST	หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนโดยกลุ่มรายวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ

รหัสตัวเลข

เลขหลักพัน 100x - 699x หมายถึง รายวิชาระดับปริญญาตรี

เลขหลักร้อยและหลักสิบ หมายถึง ลำดับวิชา

เลขหลักหน่วย หมายถึง หน่วยกิต

การกำหนดชั่วโมงกิจกรรมการเรียนการสอนตามหน่วยกิตรายวิชาใช้รหัส ดังนี้

$$A(B_1/B_2 - C_1/C_2 - D_1/D_2)$$

A หมายถึง จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของรายวิชา

B₁ หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการบรรยาย

B₂ หมายถึง จำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

C₁ หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง

C₂ หมายถึง จำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติในห้องทดลองต่อสัปดาห์

D₁ หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม

D₂ หมายถึง จำนวนชั่วโมงการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามต่อ

สัปดาห์

หมายเหตุ : จำนวนหน่วยกิตในวงเล็บรวมกันต้องเท่ากับจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

$$B_1 + C_1 + D_1 = A$$

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

ปีที่1 ภาคเรียนที่1		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
GE 1132	ทักษะและกระบวนการคิด	2	2	0	0	-
GE 1053	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	3	2	2	0	-
GE 1102	ไทยกับสภาวารณโลก	2	2	0	0	-
GE 2133	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 1	3	2	2	0	-
GE 2241	ทักษะการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา	1	1	0	0	-
LA 2803	กฎหมายธุรกิจ	3	3	0	0	-
MG 1303	องค์การและการจัดการ	3	3	0	0	-
รวม		17	15	4	0	

17 หน่วยกิต 19 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่1 ภาคเรียนที่2		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
CN 1023	ภาษาจีนเชิงธุรกิจ 1	3	2	2	0	-
EC 1023	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3	3	0	0	-
GE 1063	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	3	2	2	0	GE 1053
GE 1072	สุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2	1	2	0	-
GE 1112	ชีวิตกับเศรษฐกิจพอเพียง	2	2	0	0	-
GE 1122	เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนรู้	2	2	0	0	-
MA 1073	คณิตศาสตร์และสถิติ	3	3	0	0	-
รวม		18	15	6	0	

18 หน่วยกิต 21 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่2 ภาคเรียนที่1		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
AC 1233	หลักการบัญชี	3	2	2	0	-
CN 2013	ภาษาจีนเชิงธุรกิจ 2	3	2	2	0	CN 1023
CB 2013	พัฒนาการและปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน	3	3	0	0	-
GE 1043	ภาษาไทยกับการสื่อสาร	3	3	0	0	-
GE 1082	โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต	2	2	0	0	-
MK 1503	หลักการตลาด	3	3	0	0	-
รวม		17	15	4	0	

17 หน่วยกิต 19 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่2 ภาคเรียนที่2		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
BA 3503	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อธุรกิจ	3	2	2	0	-
CB 2023	วัฒนธรรมการทำธุรกิจของจีน	3	3	0	0	-
CN 2023	การสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ	3	2	2	0	CN 2013
EG 5233	การฟัง-การพูดภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ	3	3	0	0	GE 1063
GE 1092	จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต	2	2	0	0	-
ST 2053	สถิติธุรกิจ	3	3	0	0	MA 1073
รวม		17	15	4	0	

17 หน่วยกิต 19 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่3 ภาคเรียนที่1		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
BA 3143	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	3	3	0	0	-
BC 3303	การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3	2	2	0	-
CB 3013	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของจีน	3	3	0	0	CN 2013
CB 3023	ตลาดและพฤติกรรมของตลาดจีน	3	3	0	0	MK 1503
CN 3013	การอ่านและการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ	3	3	0	0	CN 2013
FN 1603	การเงินธุรกิจ	3	3	0	0	AC 1233
CB	วิชาเอกเลือก(1)	3	3	0	0	-
รวม		21	20	2	0	

21 หน่วยกิต 22 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่3 ภาคเรียนที่2		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
AC 3133	การบัญชีเพื่อการจัดการ	3	3	0	0	AC 1233
BA 4103	การวิจัยธุรกิจ	3	3	0	0	MG 1303 MK 1503
EG-5243	การอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ	3	3	0	0	GE 1063
CB 3033	กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน	3	3	0	0	LA 2083
CB 3043	การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน	3	3	0	0	-
CB 4013	ตลาดเงินตลาดทุนและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องของจีน	3	3	0	0	-
IM 2153	การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน	3	3	0	0	-
รวม		21	21	0	0	

21 หน่วยกิต 21 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่4 ภาคเรียนที่1		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
CB4099	สหกิจศึกษา	9	0	0	40	Senior standing
หรือ						
CB 3093	การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	3	0	0	15	Senior standing
CB 4073	กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับตลาดจีน	3	3	0	0	MG 1303, MK 1503, Senior standing
CB	วิชาเอกเลือก (3)	3	3	0	0	-
รวม		9	0	0	40	
หรือ รวม		9	6	0	15	

กลุ่ม 1 เลือก สหกิจศึกษา 9 หน่วยกิต 40 ชั่วโมง / สัปดาห์

หรือ กลุ่ม 2 เลือก ฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ และรายวิชาเอกเลือก 9 หน่วยกิต 21 ชั่วโมง / สัปดาห์

ปีที่4 ภาคเรียนที่2		หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์			PRE.
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ฝึกงาน	
BA 4013	การจัดการเชิงกลยุทธ์	3	3	0	0	ST 1053
CB 4083	สัมมนาธุรกิจจีน	3	3	0	0	Senior standing
BA 4113	การภาาษาอากร	3	3	0	0	
CB	วิชาเอกเลือก (4)	3	3	0	0	
.... ..	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	0	
.... ..	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	0	
รวม		18	18	0	0	

18 หน่วยกิต 18 ชั่วโมง / สัปดาห์

องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

จากความต้องการที่บัณฑิตควรมีประสบการณ์ในวิชาชีพก่อนเข้าสู่การทำงานจริง ดังนั้นในหลักสูตรจึงได้กำหนดให้มีรายวิชาสหกิจศึกษา ซึ่งจะจัดอยู่ในกลุ่มวิชาเอกเลือกแต่ในทางปฏิบัติแล้วมีความต้องการให้นักศึกษาทุกคนลงทะเบียนรายวิชานี้ เว้นแต่กรณีที่นักศึกษามีปัญหาไม่สามารถไปฝึกในรายวิชาสหกิจศึกษาก็จะเป็นการอนุโลมให้เรียนรายวิชาการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ และรายวิชาเอกเลือกอีกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต แทนสหกิจศึกษาได้

4.1. ผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา มีดังนี้

- (1) ทักษะในการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ ตลอดจนมีความเข้าใจในหลักการ ความจำเป็นในการเรียนรู้ทฤษฎีมากยิ่งขึ้น
- (2) บูรณาการความรู้ที่เรียนมาเพื่อนำไปแก้ปัญหาทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจริง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม
- (3) มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- (4) มีระเบียบวินัย ตรงเวลา และเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานประกอบการได้
- (5) มีความกล้าในการแสดงออก และนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ในงานได้

4.2 ช่วงเวลา

กรณีที่ 1 รายวิชาสหกิจศึกษา/ฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ กำหนดในชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

กรณีสหกิจศึกษา	จัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา
กรณีฝึกงาน	จัดให้ฝึกงาน 8 สัปดาห์

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ และ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
(1) มีคุณธรรม จริยธรรมที่งดงาม มีจิตสำนึกที่จะดำเนินธุรกิจจีน ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม	การสอดแทรกในวิชาเรียน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อสังคมในรายวิชาด้านการทำธุรกิจจีน เช่น กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน
(2) มีความรู้พื้นฐานทางด้านบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับจีน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ดี สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในการประกอบวิชาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูง	<ul style="list-style-type: none"> - การเชิญผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจจีน มาเป็นอาจารย์พิเศษ หรือวิทยากรร่วมบรรยายแต่ละรายวิชา - การมอบหมายงานในรายวิชาที่ต้องอาศัยทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจจีน - การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา หรือ การฝึกงาน โดยเน้นสถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับประเทศจีนในประเทศไทย หรือประเทศจีน
(3) มีความรู้ทันสมัย พัฒนาการความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาตนเอง และสามารถใช้ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพในการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางธุรกิจ ภายใต้วัฒนธรรมการทำธุรกิจจีน	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กรณีศึกษา และอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาได้ค้นคว้าและฝึกฝนวิธีการแก้ไขปัญหาทางด้านการทำธุรกิจจีน - นำนักศึกษาไปศึกษาดูงาน สถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับจีน
(4) มีทักษะการบริหารจัดการ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมการทำธุรกิจจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา หรือ การฝึกงาน โดยเน้นสถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับจีน - จัดส่งนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วม Short Course ในมหาวิทยาลัยของประเทศจีน
(5) มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการศึกษา ค้นคว้า กำหนดประเด็นปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล ประมวล และวิเคราะห์รวมทั้งนำเสนอ สื่อสารการทำธุรกิจจีน ในรูปแบบต่างๆ โดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยการมอบหมายให้นักศึกษาจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจจีน เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม - ร่วมมือกับสถาบันธุรกิจไทย - จีน ภิวัฒน์ ในการจัดหลักสูตรการอบรมภาษาจีนธุรกิจ

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
(6) มีความรู้ภาษาจีนเชิงธุรกิจและสามารถใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในการทำธุรกิจจีนได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาจีนเชิงธุรกิจทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน - จัดการสอนภาษาจีนเชิงธุรกิจเสริมหลักสูตร - จัดส่งนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วม Short Course ในมหาวิทยาลัยของประเทศจีน - การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาหรือการฝึกงานโดยเน้นสถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับประเทศจีนในประเทศไทย หรือ ประเทศจีน

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

1.2 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมพร้อมกับวิทยาการที่ศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม นอกจากนี้ธุรกิจจีนเป็นการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา อาจารย์ผู้สอนจะต้องพยายามสอดแทรกแนวความคิดและหลักปฏิบัติ เพื่อความมีคุณธรรม จริยธรรม ในด้านต่อไปนี้

- (1) ตระหนักในคุณค่าคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต
- (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา อดทน ขยัน และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ

(4) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

(5) มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

(6) สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการทำธุรกิจจีน ต่อบุคคล องค์กร สังคม

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบโดยในการทำงานกลุ่มนั้นต้องฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีความซื่อสัตย์โดยต้องไม่กระทำการทุจริตในการสอบหรือลอกการบ้านของผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกบังคับจีน ที่จะต้องสอดแทรกเรื่องจริยธรรมในธุรกิจด้วย รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนักศึกษาที่ทำดี ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เสียสละ

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย และการร่วมกิจกรรม
- ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ปริมาณการกระทำทุจริตในการสอบ
- ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- ผลการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม

2.2 ความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

นักศึกษาจะต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจีน อย่างกว้างขวาง และเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ และการทำธุรกิจจีน รวมทั้งมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์และพัฒนาในการทำธุรกิจจีน ศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ รวมทั้งตระหนักต่อธรรมเนียมปฏิบัติ และกฎระเบียบ ข้อบังคับ ตามสถานการณ์ เพื่อใช้ประกอบวิชาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่อไป ดังนั้นมาตรฐานความรู้ต้องครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

- (1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาที่ศึกษา
- (2) มีองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และพื้นฐานความรู้ในการทำธุรกิจกับจีนอย่างเพียงพอต่อการนำไปใช้ประกอบวิชาชีพ
- (3) ศึกษาวิจัยและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาชีพธุรกิจจีนเพื่อการเพิ่มพูนองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) มีความรู้ด้านกฎระเบียบ ข้อกำหนดทางด้านวิชาการ ธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจกับจีน และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
- (5) มีความรู้ภาษาจีนเชิงธุรกิจเพื่อสามารถนำมาใช้ประกอบการทำธุรกิจจีน
- (6) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษา กับความรู้อื่น ๆ ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้การสอนในหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติ ในสภาพแวดล้อมตามสถานการณ์จริง โดยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ นอกจากนี้จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจีนในประเทศไทย หรือประเทศจีน หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับจีน

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษา ในด้านต่าง ๆ โดย

- (1) การทดสอบย่อย
- (2) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- (3) ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำและนำเสนอในชั้นเรียน

- (4) ประเมินจากแผนธุรกิจหรือโครงการที่นำเสนอ
- (5) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน
- (6) ประเมินจากการฝึกงาน หรือรายวิชาสหกิจศึกษา

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

นักศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล รวมทั้งแก้ไขปัญหาในการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบ โดยสามารถสืบค้นข้อมูลกำหนดประเด็นปัญหา เสนอทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเอง และประกอบวิชาชีพได้โดยพึ่งตนเองได้เมื่อจบการศึกษาแล้ว ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน จะต้องเน้นให้นักศึกษา คิดหาเหตุผล เข้าใจที่มาและสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา โดยใช้แนวคิดของตนเองและหลักการที่ได้ศึกษามา ซึ่งนักศึกษาต้องมีคุณสมบัติต่างๆ จากการสอน เพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญา ดังนี้

- (1) มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และมีวิจารณ์ญาณ
- (2) สามารถสืบค้นหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจเงิน ประเมินข้อมูล และนำข้อสรุปมาใช้ประกอบการตัดสินใจ
- (3) สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในการทำธุรกิจเงิน มาวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดประเด็นปัญหา และนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้อย่างสร้างสรรค์
- (4) มีทักษะภาคปฏิบัติด้านบริหารธุรกิจ และธุรกิจเงิน ตามที่ได้รับการฝึกฝน เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านปัญญา

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) การวิเคราะห์บทความ และกรณีศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจ และการทำธุรกิจเงิน
- (2) การอภิปรายกลุ่ม
- (3) การจัดทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- (4) การฝึกงานนอกสถานที่ หรือโครงการสหกิจศึกษา ในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับเงิน

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางด้านปัญญา สามารถทำได้โดยการออกข้อสอบ ที่เน้นการวัดผลด้านการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ โดยให้นักศึกษาได้แก้ไขปัญหา อธิบายแนวความคิดของการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎี และประสบการณ์ภาคปฏิบัติตามที่ได้ศึกษามาประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์ เป็นต้น

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

นักศึกษาจะต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งผู้ร่วมงานต่างวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ และความสามารถในการแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่ต้องการความร่วมมือในการแก้ปัญหา รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน จะต้องสอดแทรก วิธีการที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานรายบุคคล และงานกลุ่ม
- (2) สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรภายใต้วัฒนธรรม การทำธุรกิจเงินทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม
- (3) วางตัว และแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ
- (4) สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาตนเอง เข้าใจและยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลง และนวัตกรรมใหม่
- (5) สามารถใช้ภาษาจีนเชิงธุรกิจเพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการทำงานเป็นกลุ่ม มีการนำเสนอและอภิปรายกลุ่ม
- (2) การจัดทำรายงาน โดยการค้นคว้า สัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์
- (3) การฝึกงาน หรือโครงการสหกิจศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับจีน

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ประเมินจากพฤติกรรมและแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน และสังเกตจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมต่างๆ
- (2) ผลการประเมินของสถานประกอบการ ในการฝึกงานหรือโครงการสหกิจศึกษา

2.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) สามารถระบุและใช้เทคนิคเชิงปริมาณทางด้านสถิติและคณิตศาสตร์
- (2) สามารถสรุปประเด็น และสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียนและเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอ
- (3) สามารถระบุเข้าถึงและคัดเลือกแหล่งข้อมูลประมวล วิเคราะห์ จัดเก็บข้อมูลโดยการเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม
- (4) มีวิจารณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้อย่างสม่ำเสมอในการรวบรวมข้อมูล แปลความหมายและสื่อสารข้อมูล
- (5) มีความสามารถใช้ภาษาจีนเชิงธุรกิจได้อย่างเหมาะสม

(6) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ได้อย่างเหมาะสม

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์
เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) การจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาแก้ปัญหา นำเสนอ
แนวคิดในการแก้ปัญหา ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพประกอบกัน

(2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้วิเคราะห์สถานการณ์
จำลอง และสถานการณ์เสมือนจริง และนำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์
เทคโนโลยีสารสนเทศในหลากหลายสถานการณ์

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ
สื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้ทฤษฎี การเลือกใช้เครื่องมือทาง
เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือคณิตศาสตร์และสถิติ ที่เกี่ยวข้อง

(2) ประเมินจากความสามารถในการอธิบาย ถึงข้อจำกัด เหตุผลในการ
เลือกใช้เครื่องมือต่างๆ การอภิปราย กรณีศึกษาต่างๆที่มีการนำเสนอต่อชั้นเรียน

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้รายวิชา (Curriculum Mapping)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสาขาวิชา (Curriculum mapping)
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2554)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

ที่	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	1.คุณธรรม จริยธรรม						2. ความรู้						3.ทักษะทางปัญญา						4. ทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ						5.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ																				
				1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6																	
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป																																																
1.	GE1043	ภาษาไทยกับการสื่อสาร	3(3/3-0-0)	○														○																														
2.	GE1053	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	3(2/2-1/2-0)	○	●							○															○																					
3.	GE1063	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	3(2/2-1/2-0)	○	●							○															○																					
4.	GE1072	สุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(1/1-1/2-0)	●								○															○																					
5.	GE1082	โลกทัศน์กับการดำรงชีวิต	2(2/2-0-0)	○	●																					●																						
6.	GE1092	จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต	2(2/2-0-0)		○	●																				○																						
7.	GE1102	ไทยสภาวะการณ์โลก	2(2/2-0-0)			○																			○																							
8.	GE1112	ชีวิตกับเศรษฐกิจพอเพียง	2(2/2-0-0)	●	●								○														○																			○		
9.	GE1122	เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนรู้	2(2/2-0-0)																																													
10	GE1132	ทักษะและกระบวนการคิด	2(2/2-0-0)	○	●																						○																					

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี (ภาคผนวก ข.)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกัน คุณภาพภายใน

การทวนสอบในระดับรายวิชา ให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มี คณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอนและ มีการพิจารณาคุณภาพการ วัดผลการศึกษา โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการวิชาการคณะบริหารธุรกิจ ตามลำดับการ ทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการทวนสอบ มาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผลทุกปีการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยการให้คะแนนและข้อสอบ

- (1) คณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาภายในคณะบริหารธุรกิจ
- (2) คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาแกน
- (3) คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาเอก
- (4) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมพิจารณาข้อสอบและตัดเกรด
- (5) คณะกรรมการวิชาการประจำคณะบริหารธุรกิจ
- (6) คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงาน

โครงการและอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา

1. คณะกรรมการตรวจสอบ แบบฟอร์มการให้คะแนนการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ตรวจสอบ รายงานการปฏิบัติงาน และการนำเสนอที่ผู้เรียนจัดทำ เพื่อขอรับการประเมิน

2. คณะกรรมการสหกิจศึกษาทำการคัดเลือกรายงานการปฏิบัติงานในสถานประกอบการของ ผู้เรียนที่มีผลการปฏิบัติงานระดับดี เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการ

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

(1) การศึกษาภาวะ การมีงานทำของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

(2) การวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ โดยจัดทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมิน หลักสูตรตามกรอบระยะเวลาการประเมินหลักสูตร ตามเกณฑ์ของ สกอ.

(3) การสำรวจภาวะ การมีงานทำของบัณฑิต โดยแผนกแนะแนวและบริการนักศึกษา สำนักพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

(4) คณะกรรมการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรทำหน้าที่
ตรวจประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาของหลักสูตรก่อนมีผู้สำเร็จการศึกษา

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ว่าด้วยระดับปริญญาตรี หมวดที่ 10
การสำเร็จการศึกษาและการขอรับปริญญา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

(1) จัดการสัมมนาอาจารย์และบุคลากร โดยแผนกพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กองบุคลากร เพื่อแนะ
แนวการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ รวมทั้งการให้ความรู้ ความเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย

(2) คณะฯ มอบหมายอาจารย์อาวุโสเป็นที่เลี้ยง โดยการให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อเรียนรู้ และ
การปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในคณะ ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเทคนิคการสอน การจัดทำสื่อ
ประกอบการสอน เป็นต้น

(3) หัวหน้าสาขาซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามสายงานประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน
ของอาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์บุคลากร

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(1) การจัดระบบการประเมินการเรียนการสอน ตามแบบประเมินการสอนออนไลน์ของ
มหาวิทยาลัย

(2) สนับสนุนให้เข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรม เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน
การวัดและประเมินผล ซึ่งจัดโดยสำนักพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

(3) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวน/ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนประจำปี

(4) สนับสนุนอาจารย์ เข้าร่วมประชุมวิชาการ และดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการ
สอน และการประเมินผล

(5) พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

(1) สนับสนุนให้คณาจารย์ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง โดยการเข้าร่วมประชุม
อบรม สัมมนาวิชาการกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

(2) ส่งเสริมให้คณาจารย์ผลิตผลงานทางด้านวิชาการ เช่น การจัดทำกรวิจัยบทความ
ตำรา และเอกสารประกอบการสอน

(3) ส่งเสริมให้คณาจารย์ศึกษาดูงานในองค์กรทางด้านวิชาชีพ

2.3 การพัฒนาเชิงวิชาชีพแก่บุคลากรสายสนับสนุน

- (1) จัดอบรมเสริมทักษะ การทำงานที่ทันสมัยให้แก่บุคลากรทุกคน
- (2) จัดอบรมประจำปีเพื่อทบทวน/ประเมินผล
- (3) จัดกลุ่มบุคลากร และกระบวนการเพื่อการจัดการความรู้ข้ามหน่วยงาน

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

(1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทำหน้าที่วางแผนการบริหารหลักสูตรและรายวิชา ทั้งในด้านการจัดการ การพัฒนาบุคลากร งบประมาณและสถานที่ รวมทั้งติดตามและประเมินผลแผนบริหารหลักสูตร

(2) คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา ทำหน้าที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะกรรมการกลุ่มวิชาเอก ซึ่งมีหัวหน้าสาขา/ประธานหลักสูตร เป็นประธานจัดทำงบประมาณด้านการจัดการการสอน ทรัพยากรการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร นำเสนอเพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะบริหารธุรกิจ เพื่อนำเสนออนุมัติจากมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

2.2.1 สถานที่และอุปกรณ์การสอน

อาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่เลขที่ 18/18 กิโลเมตรที่ 18 ถนนบางนา - ตราด ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

อาคารเรียน 1 และอาคารเรียน 2 ของมหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ดำเนินการร่วมกันทุกคณะวิชา เป็นอาคาร 4 ชั้นเชื่อมติดต่อกัน พื้นที่ภายในอาคารเพื่อจัดกิจกรรมทางการศึกษา และบริการอื่น ๆ ประมาณ 17,000 ตารางเมตร ห้องเรียนทุกห้องติดเครื่องปรับอากาศและโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย ประกอบด้วย

1. ห้องเรียนรวม	จำนวน 98	ห้อง
2. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	จำนวน 5	ห้อง
3. ห้องปฏิบัติการภาษา	จำนวน 4	ห้อง

อาคารอำนวยการมีห้องเรียนปรับอากาศจำนวน 12ห้อง โดยมีห้องบรรจุ 60 ที่นั่ง จำนวน 6 ห้อง และห้องบรรจุ 40 ที่นั่ง จำนวน 2 ห้อง มีห้องให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 1 ห้อง

อาคารหอประชุม เป็นสถานที่ดำเนินการร่วมกันทุกคณะวิชา พื้นที่ภายในอาคารเพื่อจัดกิจกรรมทางการศึกษา และบริการอื่น ๆ ประมาณ 5,653 ตารางเมตร ห้องเรียนทุกห้องติดเครื่องปรับอากาศและโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย ประกอบด้วย

1. หอประชุม	จำนวน 1 ห้อง (ขนาด 1,114 ที่นั่ง)
2. ห้องบรรยายรวม	จำนวน 2 ห้อง

อาคารโภชนาการ มีห้องบรรยาย จำนวน 6 ห้อง

อุปกรณ์การเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยได้จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนทั่วไปประจำห้องบรรยาย ห้องบรรยายทุกห้องมีอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการสอนอย่างครบถ้วนตามหลักสูตร และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนประกอบด้วย ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายข้ามศีรษะ จอภาพ กระดานดำ กระดานไวท์บอร์ด โฟเดียม เครื่องฉายวิดีโอ (LCD) และคอมพิวเตอร์

ห้องปฏิบัติการภาษา จำนวน 4 ห้อง โดยในแต่ละห้องมีอุปกรณ์สำหรับนักศึกษาประกอบด้วย หูฟังพร้อมไมโครโฟน และชุดเล่นเทปพร้อมมอเนออร์ภาพ จำนวน 64 ชุด รวมอุปกรณ์ทั้งสิ้น 256 ชุด และอุปกรณ์สำหรับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละห้อง ประกอบด้วย หูฟัง ชุดควบคุม วิดีโอ เครื่องถ่ายทอดสัญญาณภาพ และเครื่องฉายวิดีโอ (LCD)

อุปกรณ์ประกอบสำหรับบริเวณและอาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยจัดให้มีอุปกรณ์สาธารณูปโภค ได้แก่ หอพัก โรงอาหาร สนามกีฬา ห้องสมุด ธนาคาร ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ห้องพยาบาล และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างเพียงพอกับจำนวนอาจารย์ และนักศึกษา รวมทั้งห้องเรียนปรับอากาศ ห้องน้ำ มีระบบบำบัดน้ำเสีย และอุปกรณ์การดับเพลิง

2.2.2 ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีศูนย์บรรณสารสนเทศ รับผิดชอบดูแลห้องสมุดและศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง(Self-Learning Resource Center: SLRC) อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากร สามารถค้นคว้า ยืม คืน สำรองหนังสือ และทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่ศูนย์บรรณสารสนเทศให้บริการได้ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายใน ศูนย์บรรณสารสนเทศตลอดจนเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดสามารถทำได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ศูนย์บรรณสารสนเทศยังให้บริการห้องศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่ม บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลภายนอกสื่อสตรีตทัญอุปกรณ์ต่างๆ

ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง (SLRC) เป็นงานที่เอื้อและอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาอาจารย์และบุคลากรของ มหาวิทยาลัย ให้แสวงหาและเข้าถึงความรู้ในศาสตร์พื้นฐานทั่วไปด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการสืบค้นในรูปแบบของเสียง ภาพ และมัลติมีเดีย ตลอดจนการเรียนรู้ด้วยระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เป็นสำคัญด้วยการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของมหาวิทยาลัย และเครือข่ายภายนอก นอกจากนี้ศูนย์บรรณสารสนเทศยังให้บริการระบบซอฟต์แวร์ Blackboard ซึ่งเป็นระบบที่เอื้อให้มีการเรียนการสอนบนระบบอิเล็กทรอนิกส์(E-Learning Platform)หรือห้องเรียนเสมือนจริงผ่านทางอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ทำให้อาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนนักศึกษาที่เรียนวิชาเดียวกัน สามารถติดตามบทเรียนและสื่อสารถึงกันได้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

หนังสือ /ตำรา	ภาษาไทย	จำนวน	3,834	ชื่อเรื่อง	จำนวน	8,470	เล่ม
	ภาษาอังกฤษ	จำนวน	2,024	ชื่อเรื่อง	จำนวน	2,806	เล่ม
	ภาษาจีน	จำนวน	597	ชื่อเรื่อง	จำนวน	751	เล่ม

วารสาร	ภาษาไทย	จำนวน 28	ชื่อเรื่อง
	ภาษาอังกฤษ	จำนวน 12	ชื่อเรื่อง
สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง		จำนวน 587	รายการ

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

2.3.1 มีคณะกรรมการสำรวจความพึงพอใจการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

2.3.2 อาจารย์ผู้สอนเสนอรายชื่อ สื่อ ตำราในสาขาวิชาที่รับผิดชอบตามความต้องการและความจำเป็นต่อการใช้ เสนอต่อคณะกรรมการวิชาการประจำคณะ

2.3.3 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณประจำปีให้กับคณะ เพื่อการจัดซื้อตำราและสื่อต่างๆ

2.3.4 ประสานงานกับสถาบันธุรกิจไทย - จีน ภิวัตน์ เพื่อการจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

2.4.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรธุรกิจจีน วางแผนร่วมกับผู้สอนและบุคลากรที่รับผิดชอบทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ

2.4.2 ประเมินความเพียงพอจากความต้องการใช้ของอาจารย์ และผู้เรียน และมาตรฐานตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2.4.3 วิเคราะห์รายงานผลการใช้งบประมาณประจำปีเพื่อจัดหารายงานเสนอให้แก่คณะบริหารธุรกิจ เพื่อนำผลมาใช้ในการบริหารทรัพยากร

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

3.1.1 กำหนดคุณสมบัติอาจารย์ประจำโดยต้องมีคุณวุฒิเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 โดยมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน

3.1.2 รับสมัครผู้มีคุณสมบัติ ตามข้อ 3.1.1

3.1.3 สืบค้นประวัติ และคุณสมบัติของผู้สมัครจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีการตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นธรรม

3.1.4 คัดเลือกโดยการทดสอบความเหมาะสมกับวิชาชีพ และความสามารถในการสอน

3.1.5 เสนอแต่งตั้ง และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

3.2.1 สำนักพัฒนาวิชาการ จัดทำการประเมินผลการสอนออนไลน์ โดยให้นักศึกษาประเมินผลการสอนรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการสอนทุกรายวิชา และนำเสนอผลประเมินต่ออาจารย์ผู้สอน เพื่อปรับปรุง

3.2.2 อาจารย์ผู้สอน ซึ่งมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาเอก โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน ติดตาม และทบทวนการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา

3.2.3 อาจารย์ผู้สอนเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมิน และปรับปรุงหลักสูตร

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

3.3.1 การจัดจ้างอาจารย์พิเศษ จัดทำในรายวิชา หรือหัวข้อเรื่องต้องการความเชี่ยวชาญพิเศษ

3.3.2 การจัดจ้างอาจารย์พิเศษ ต้องวางแผนล่วงหน้าเป็นรายภาคการศึกษา

3.3.3 หัวหน้าสาขาหรือประธานหลักสูตรเป็นผู้ส่งคำขออนุมัติแผนการเชิญอาจารย์พิเศษในแต่ละภาคการศึกษาตามแบบฟอร์มการขออนุมัติจ้างอาจารย์พิเศษ นำเสนอคณบดีเพื่อการพิจารณาอนุมัติ และนำเสนอต่อแผนกทรัพยากรบุคคล ในการตรวจสอบคุณสมบัติ

3.3.4 แผนกพัฒนาทรัพยากรบุคคล แจ้งผลการขออนุมัติจ้างอาจารย์พิเศษแต่ละภาคการศึกษา

3.3.5 สำนักพัฒนาวิชาการจัดให้มีการประเมินผลการสอนอาจารย์พิเศษเมื่อสิ้นสุดการสอนตามแบบฟอร์มการประเมินผลของมหาวิทยาลัยและนำเสนอผลการประเมินต่อ คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาเอกเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดจ้างต่อไป

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งให้เป็นไปตามความต้องการของคณะ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

4.2.1 การเข้าร่วมการอบรม สัมมนา ที่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นเพื่อการเพิ่มทักษะความรู้

4.2.2 มีการจัดประชุมคณะกรรมการงานธุรการเพื่อทำความเข้าใจ และกำหนดบทบาท และหน้าที่ในแต่ละสายงานเพื่อพัฒนาทักษะความรู้

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา

5.1.1 คณะมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับผู้เรียนทุกคน

5.1.2 คณะได้จัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ระบุถึงบทบาทหน้าที่ ข้อปฏิบัติ เครื่องมือ

วิธีการในการให้ คำปรึกษา

5.1.3 คณะได้กำหนดให้อาจารย์ทำแฟ้มประวัตินักศึกษา เพื่อบันทึกการลงทะเบียนเรียน ผลสอบ รวมทั้งการให้คำปรึกษาแต่ละภาคการศึกษา

5.1.4 คณะกำหนดให้นักศึกษาประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละปีการศึกษาเพื่อ การนำผลการประเมินนำเสนอต่อคณะกรรมการวิชาการประจำคณะ เพื่อดำเนินการปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ ปรึกษา และการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

5.2.1 คณะแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพคณะบริหารธุรกิจ มี หน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพโดยการติดตั้งตู้รับฟังความคิดเห็นไว้ที่หน้าคณะ เพื่อเป็น ช่องทางในการอุทธรณ์ของนักศึกษา

5.2.2 มหาวิทยาลัยมีการกำหนด Suggestion Box สำหรับเป็นช่องทางการอุทธรณ์ ของนักศึกษา

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของ ผู้ใช้บัณฑิต

6.1 ร้อยละของบัณฑิต ที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี (สกอ.) มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 80

6.2 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวม (ตามเกณฑ์ สกอ.) มี คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.5 จากการใช้คะแนน 5 ระดับ

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้กำหนดดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานดังนี้

1. มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาพ.ศ. 2548
2. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนติดตามและ ทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
3. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบมคอ.2ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา(ถ้ามี)
4. มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามตามแบบมคอ.3และแบบ มคอ.4ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ ภาคสนามตามแบบมคอ.5และมคอ.6ตามลำดับภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุก รายวิชา
6. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบมคอ.7ภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา
7. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
8. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนกลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้จาก ผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานในมคอ.7 ปีที่ผ่านมา
9. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
10. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

11. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ต่อปี
12. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการเรียนการสอนและทรัพยากรสนับสนุนในสาขาวิชา เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0
13. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษา ปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0
14. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

หมวดที่ 8 กระบวนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1.1.1 คณะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มวิชาแกนธุรกิจ และคณะกรรมการกลุ่มวิชาเอก โดยมีหน้าที่พิจารณาดูรายการวิเคราะห์หลักสูตร ประมวลการสอน ข้อสอบแต่ละรายวิชา เพื่อทำการประเมินกลยุทธ์ และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา โดยการพิจารณาตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา ซึ่งกำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

1.1.2 คณะกรรมการกลุ่มวิชาแกนธุรกิจ และคณะกรรมการกลุ่มวิชาเอก นำเสนอผลการประเมิน และแนวทางการปรับปรุงต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการวิชาการประจำคณะ ตามลำดับ

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 สำนักพัฒนาวิชาการกำหนดให้ผู้เรียนประเมินผลการสอนออนไลน์ ตามแบบฟอร์มการประเมินผลการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ของอาจารย์ทุกคน เมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละภาคการศึกษา ทำการประมวล และวิเคราะห์ผลข้อมูลนำเสนอต่อคณบดี และหัวหน้าสาขา/ประธานหลักสูตร เพื่อทำการปรับปรุงตามลำดับ

1.2.2 คณะและสาขาวิชา/หลักสูตร รวบรวมผลการประเมินที่เป็นความต้องการในการปรับปรุง ทักษะการสอน และวางแผนพัฒนาให้สอดคล้อง และ/หรือปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับรายวิชา และสถานการณ์ของคณะ

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

2.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน ดำเนินการประเมินหลักสูตรตามรอบระยะเวลาการประเมินหลักสูตรตามเกณฑ์ของ สกอ.อย่างน้อยทุก 4 ปี ซึ่งจะต้องจัดทำแบบสอบถาม เพื่อให้นักศึกษาและบัณฑิตทำการประเมินหลักสูตร

2.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

2.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก

2.2.1 มีระบบการพิจารณามาตรฐานการศึกษาของหลักสูตร ที่สอดคล้องตามประกาศมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ 146/2551 โดยสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวน 3 ท่านเป็นคณะกรรมการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา สาขาวิชาธุรกิจจีน โดยให้มีหน้าที่ตรวจประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา และสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2548 เพื่อเสนอความคิดเห็นต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้การรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตร

2.2.2 มีระบบการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ระดับคณะวิชา ตามเกณฑ์ของ สกอ. ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 1 คน ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินทุกปีการศึกษา

2.3 โดยผู้ใช้บัณฑิต และ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

2.3.1 คณะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตร ดำเนินการประเมินหลักสูตรตามรอบระยะเวลาการประเมินของ สกอ. ซึ่งจะต้องจัดทำแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ใช้บัณฑิตทำการประเมิน

2.3.2 ดำเนินการประเมินคุณภาพบัณฑิตโดยการศึกษาภาวะ การมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน

4. การทบทวนผลการประเมินวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน

4.1 คณะกรรมการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน จัดทำรายงานผลการวิจัยประเมินหลักสูตร และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตร ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการวิชาการประจำคณะบริหารธุรกิจ

4.2 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อย 3 คน ตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพหลักสูตรฉบับปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2552

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ก. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

GE 1072 สุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(1/1-1/2-0)
(Health and Quality of Life Development)

Prerequisite: None

ความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ในการออกกำลังกาย การพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต โครงสร้างและหน้าที่การทำงานของร่างกายมนุษย์ หลักการและวิธีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ สมรรถภาพทางกาย การป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย นันทนาการเพื่อสุขภาพ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การนำความรู้และทักษะการออกกำลังกายไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมการฝึกภาคปฏิบัติ

GE 1082 โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต 2(2/2-0-0)
(World View and Ways of Life)

Prerequisite: None

ความหมายและความสำคัญของโลกทัศน์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อโลกทัศน์ เช่น ศาสนาปรัชญา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต การเข้าใจชีวิตแบบเชื่อมโยงทั้งในระดับปัจเจก สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมอย่างบูรณาการ การเลือกทางดำเนินชีวิตที่ตีมามบนพื้นฐานจริยธรรมทางปรัชญาและศาสนา ความรับผิดชอบ การอุทิศตนและการสร้างสรรค์สังคมที่จะนำมาซึ่งสันติสุขที่แท้จริง

GE 1092 จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต 2(2/2-0-0)
(Psychology for Living)

Prerequisite: None

ศาสตร์เกี่ยวกับความเข้าใจตนเอง การตระหนักในคุณค่าของตน ความเข้าใจผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์ การมีสุขภาพจิตที่ดีในการดำรงชีวิต เสริมสร้างการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการกับปัญหา และการพัฒนาศักยภาพแห่งตน

ข. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

GE 1102 ไทยกับสภาวะการณ์โลก 2(2/2-0-0)
(Thailand in Contemporary World Events)

Prerequisite: None

เหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลก และปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การสื่อสารและเทคโนโลยี ความขัดแย้งในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และการประสานประโยชน์ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การแข่งขันด้านการค้า บทบาทของไทยในเวทีโลก การปรับตัวของไทยกับสถานการณ์โลก แนวโน้มของสถานการณ์โลกในอนาคต ตลอดจนความร่วมมือในการแก้ปัญหาของประชาคมโลกเพื่อให้เกิดสันติภาพอย่างยั่งยืน

GE 1112 ชีวิตกับเศรษฐกิจพอเพียง 2(2/2-0-0)

(Life and Sufficiency Economy)

Prerequisite: None

ความเป็นมา และความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน แนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง ความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรทฤษฎีใหม่และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาในโครงการพระราชดำริ การประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม กรณีตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงและการร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

GE 2241 ทักษะการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา 1(1/1-0-0)

(Learning Skills in Higher Education)

Prerequisite: None

ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ระบบการศึกษาและหลักสูตรของมหาวิทยาลัย การวางแผนการเรียนการสอนและประเมินผล เทคนิคการฟัง การถาม-ตอบ การอ่าน การจดบันทึก และการเขียน เพื่อการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา การแสวงหาความรู้ การใช้แหล่งความรู้ การพัฒนาดตนเอง การสร้างวินัยในตนเอง การสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม นักศึกษา

ค. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

GE 1122 เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนรู้ 2(2/2-0-0)

(Information Technology and Learning)

Prerequisite: None

เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีโทรคมนาคม การสื่อสารข้อมูล เครือข่ายคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูล การสืบค้นและการนำเสนอสารสนเทศเพื่อการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ในสังคมยุคสารสนเทศ สังคมดิจิทัล และสังคมแห่งปัญญาที่มีต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์

GE 1132 ทักษะและกระบวนการคิด 2(2/2-0-0)

(Skills and Process of Thinking)

Prerequisite: None

ลักษณะและขอบข่ายของแนวคิด หลักของเหตุผล วิธีการสร้างทักษะการคิด การคิดอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างมีเหตุผล การคิดในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหาและการเขียนแผนผังความคิด การตรวจสอบความคิด การวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ไขในสถานการณ์และประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

MA 1073 คณิตศาสตร์และสถิติ

3(3/3-0-0)

(Mathematics and Statistics)

Prerequisite: None

ระบบจำนวนจริงและการแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ระบบพิกัดฉากและเส้นตรง เมทริกซ์ และดีเทอร์มิแนนต์กับการแก้ระบบสมการเชิงเส้น แหล่งที่มาของข้อมูล ประเภทของข้อมูล ระดับการวัด วิธีการทางสถิติ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา ความน่าจะเป็น การแจกแจงความน่าจะเป็นแบบไม่ต่อเนื่องและแบบต่อเนื่อง การแจกแจงความน่าจะเป็นของค่าจากตัวอย่าง

ง. กลุ่มวิชาภาษา

GE 1043 ภาษาไทยกับการสื่อสาร

3(3/3-0-0)

(Thai Language and Communication)

Prerequisite: None

ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การฟังและการอ่านจับใจความ การพูดในที่ประชุม การเขียนรูปแบบต่าง ๆ การใช้ภาษาสื่อมวลชน การอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ และการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางภาษาไทยที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งฐานะผู้รับสารและผู้ส่งสาร

GE 1053 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1

3(2/2-1/2-0)

(English for Communication I)

Prerequisite: None

การใช้ภาษาทั้งสี่ด้าน คือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเน้นการฟังและการพูดในชีวิตประจำวัน การอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนบันทึกอย่างง่าย เพื่อการสื่อสาร

GE 1063 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2

3(2/2-1/2-0)

(English for Communication II)

Prerequisite: GE 1053

ทักษะในการใช้ศัพท์ สำนวน แสดงและสุภาพจิต การสนทนาเกี่ยวกับหัวข้อในชีวิตประจำวันในเรื่องต่าง ๆ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนอนุเฉท จดหมายและความเรียงแบบต่าง ๆ

GE 2133 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 1

3(2/2-1/2-0)

(Chinese for Communication 1)

Prerequisite: None (ไม่เปิดสำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน)

สัทอักษรจีนและการผสมสัทอักษรจีน เพื่อให้เกิดเสียงอ่านตัวอักษรจีนตามระบบสัทศาสตร์จีน การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาจีน เรียนรู้คำศัพท์ทั่วไปที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และระบบไวยากรณ์พื้นฐานง่าย ๆ

หมวดวิชาเฉพาะ

- วิชาแกน

AC 1233 หลักการบัญชี

3(2/2-1/2-0)

(Principles of Accounting)

Prerequisite: None

ความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการทางการบัญชีตลอดจนการจัดทำงานการเงินของธุรกิจประเภทต่างๆ ที่อยู่ในระบบบัญชีมูลค่าเพิ่ม เช่น ธุรกิจให้บริการ ธุรกิจซื้อมาขายไป และธุรกิจอุตสาหกรรม รายการปรับปรุงและปิดบัญชี การบัญชีเงินสด การบัญชีสำหรับกิจการไม่หวังผลกำไร

AC 3133 การบัญชีเพื่อการจัดการ

3(3/3-0-0)

(Managerial Accounting)

Prerequisite: AC 1233

การบัญชีการเงิน ความหมาย วัตถุประสงค์ และลักษณะข้อมูลบัญชีเพื่อการจัดการ การวิเคราะห์และจัดทำงานกระแสเงินสด แนวความคิดเกี่ยวกับต้นทุน วิธีการบัญชีต้นทุนรวมและต้นทุนผันแปร การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน-ปริมาณ-กำไร การบัญชีต้นทุนกิจกรรม ข้อมูลต้นทุนเพื่อการตัดสินใจ รวมถึงการนำข้อมูลบัญชีมาใช้วิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อการวางแผนควบคุมและตัดสินใจของฝ่าย รวมถึงการนำข้อมูลต้นทุนมาใช้ตัดสินใจระยะสั้น การวัดผลการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์การจ่ายลงทุน และการจัดทำงานประมาณเพื่อใช้วางแผนและควบคุมระยะยาว

BA 3143 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

3(3/3-0-0)

(Quantitative Analysis)

Prerequisite: None

หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวกับตัวแบบทางคณิตศาสตร์และการประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ ตัวแบบกำหนดการเชิงเส้น ตัวแบบการขนส่ง ตัวแบบการมอบหมายงาน การวิเคราะห์ข่ายงาน ตัวแบบแถวคอย ทฤษฎีเกม ตัวแบบการตัดสินใจ การวิเคราะห์มาร์คอฟ และตัวแบบการจำลองสถานการณ์

BA 3503 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อธุรกิจ

3(2/2-1/2-0)

(Computer Application for Business)

Prerequisite: None

แนวความคิดการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมรรถประโยชน์ในการแก้ปัญหาคอมพิวเตอร์ การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เช่น กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ เวิร์ดโปรเซสเซอร์ระบบฐานข้อมูล โปรแกรมการนำเสนอ และโปรแกรมการบริหารจัดการธุรกิจ เป็นต้น พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลและเทคนิคการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

BA 4013 การจัดการเชิงกลยุทธ์

3(3/3-0-0)

(Strategic Management)

Prerequisite: MG 1303 และ MK 1503

การวิเคราะห์ถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ การดำเนินกลยุทธ์ บทบาทของผู้จัดการในฐานะผู้ดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้ และการควบคุมกลยุทธ์ ทั้งนี้จะศึกษาจากกรณีศึกษา และตัวอย่างกลยุทธ์ที่ใช้ในการแก้ปัญหา รวมทั้งมีการศึกษาถึงนโยบายทางด้านต่างๆ ทั้งทางด้านการเงิน การตลาด ปัญหาแรงงาน การผลิต และการควบคุมในธุรกิจและอุตสาหกรรม

BA 4103 การวิจัยธุรกิจ

3(3/3-0-0)

(Business Research)

Prerequisite: ST 2053

ประโยชน์จากฝ่ายบริหารที่จะได้จากการวิจัยธุรกิจ สถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้การวิจัย แนวความคิดด้านทฤษฎี และการวิธีการวิจัย ตลอดจนการวิเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ

BA 4113 การภาษีอากร

3(3/3-0-0)

(Taxation)

Prerequisite: None

หลักเกณฑ์ วิธีการประเมินและการจัดเก็บภาษีอากรต่าง ๆ ตามประมวลรัษฎากรและภาษีอื่นที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต อากรแสตมป์

BC 3303 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

3(2/2-1/2-0)

(Management Information System Development)

Prerequisite: None

บทบาทและหน้าที่ของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ การวางแผนและพัฒนาระบบสารสนเทศ องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ ขั้นตอนและวงจรการพัฒนาระบบสารสนเทศ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดเก็บและการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ประมวลผล ภาษาที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล การนำเสนอข้อมูลในลักษณะของกราฟและรายงาน

EC 1023 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

3(3/3-0-0)

(Introduction to Economics)

Prerequisite: None

เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจแนวความคิดภาพรวม และหลักการทั่วไปเบื้องต้นของเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค ในเรื่องปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ปัจจัยกำหนดอุปสงค์และอุปทานสินค้า พฤติกรรมผู้บริโภคและผู้ผลิต การกำหนดราคา และผลผลิตในตลาดแข่งขันสมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ รายได้ประชาชาติ การเงิน การคลัง การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

EG 5233 การฟัง - การพูดภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ 3(3/3-0-0)
(English Listening - Speaking for Professional Purposes)

Prerequisite: GE 1063

ทักษะในการสนทนาทางธุรกิจ การนำเสนอในที่ประชุมและการอภิปราย การเจรจาต่อรอง การฝึก การจับใจความ และสำนวนที่ใช้ในธุรกิจ ทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนิน วิชาชีพ

EG 5243 การอ่าน-การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ 3(3/3-0-0)
(English Reading – Writing for Professional Purposes)

Prerequisite: GE 1063

ฝึกการเขียนจดหมายตอบโต้ทางธุรกิจ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์การเขียนโทรสาร บันทึกช่วยจำบันทึกย่อ การ เขียนประกาศแจ้งความของหน่วยงาน การเขียนจดหมายสมัครงานและการกรอกใบสมัครงานการเขียนรายงาน การอ่าน จับใจความจากตำรา วารสาร และบทความ ทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนิน วิชาชีพ

FN 1603 การเงินธุรกิจ 3(3/3-0-0)
(Business Finance)

Prerequisite: AC 1233 หรือ AC 1313

ลักษณะและขอบเขตของการบริหารทางการเงิน เทคนิคในการวิเคราะห์ทางการเงิน การวางแผนทาง การเงิน การบริหารการเงิน ด้านการใช้เงินทุน การตัดสินใจในการลงทุนด้วยการวัดค่าโครงการด้วยวิธีการต่าง ๆ การคำนวณค่าของทุน การบริหารการเงินด้านการจัดหาเงินทุน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นโยบายเงินปันผล

IM 2153 การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน 3(3/3-0-0)
(Production and Operations Management)

Prerequisite: None

แนวคิดและการตัดสินใจของระบบการบริหารอุตสาหกรรม การผลิตและการดำเนินงานโดยการ พยากรณ์ การจัดการเวลาการผลิต การวางแผนกำลังการผลิต การวางแผนเลือกทำเลที่ตั้ง การวางแผน โรงงาน การวางแผนการผลิตรวม การบริหารสินค้าคงเหลือการวางแผนความต้องการวัสดุ การจัดลำดับงาน การควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานสินค้าและการจัดการโซ่อุปทาน

LA 2803 กฎหมายธุรกิจ
(Business Law)

3(3/3-0-0)

Prerequisite: None

หลักทั่วไปเรื่องบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล นิติกรรมสัญญา การจัดตั้งองค์กรทางธุรกิจ การประกอบธุรกิจคนเดียว ขนาดกลาง ขนาดย่อม ห้างหุ้นส่วนบริษัท บริษัทมหาชนจำกัด เอกเทศสัญญาและสัญญาทางธุรกิจที่สำคัญ สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในทางการค้า สัญญาเฟรนไชส์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในทางธุรกิจ อาทิ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายขายตรงและการตลาดแบบตรง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย เป็นต้น

MG 1303 องค์กรและการจัดการ
(Organization and Management)

3(3/3-0-0)

Prerequisite: None

แนวความคิดและทฤษฎีทางการจัดการ กระบวนการทางการจัดการ โดยศึกษาถึงหน้าที่ทางการจัดการประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การขึ้นนำและการบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร การจูงใจและการควบคุม รวมถึงสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลทางการบริหารธุรกิจ การจัดการในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสมัยใหม่

MK 1503 หลักการตลาด
(Principles of Marketing)

3(3/3-0-0)

Prerequisite: None

แนวคิดหลัก วิวัฒนาการทางการตลาด หน้าที่ อรรถประโยชน์และความสำคัญของการตลาด รวมถึงศึกษาสิ่งแวดล้อม กระบวนการบริหารการตลาด การแบ่งส่วนตลาดเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายและวางตำแหน่งทางการตลาด เข้าใจระบบข้อมูลสารสนเทศ และปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อกำหนดกลยุทธ์ ส่วนประสมทางการตลาด อันประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ การตั้งราคา การจัดจำหน่ายและการส่งเสริมทางการตลาด

ST 2053 สถิติธุรกิจ
(Business Statistics)

3(3/3-0-0)

Prerequisite: MA 1073

การประมาณค่า การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกประเภท การวิเคราะห์ความถดถอยและสหสัมพันธ์ การวิเคราะห์อนุกรมเวลาและเลขดัชนี

- วิชาเอกบังคับ

CN 1023 ภาษาจีนเชิงธุรกิจ1
(Business Chinese 1)

3(2/2-1/2-0)

Prerequisite: None

คำศัพท์พื้นฐานที่ใช้ในธุรกิจรวมทั้งการฝึกการใช้ภาษาจีนโดยเน้นทักษะการฟังพูดอ่านเขียนไวยากรณ์ ภาษาจีนเบื้องต้นรูปแบบประโยคคำถามและประโยคบอกเล่าบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

CN 2013 ภาษาจีนเชิงธุรกิจ2 3(2/2-1/2-0)
(Business Chinese 2)

Prerequisite: CN 1023

คำศัพท์และโครงสร้างประโยคเชิงซ้อนการใช้ทักษะการฟังพูดอ่านเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจเกี่ยวกับภูมิภาคจีนเขตพัฒนาเศรษฐกิจจีนการพัฒนาการรวมกลุ่มมณฑล

CN 2023 การสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ 3(2/2-1/2-0)
(Chinese Business Communication)

Prerequisite : CN 2013

ทักษะการสนทนาภาษาจีนธุรกิจในโอกาสต่างๆและการใช้ภาษาจีนเพื่อการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจในทั้งภายในและภายนอกองค์กรฝึกฝนการสนทนาโดยใช้ประโยคหรือบทสนทนาที่สมมุติขึ้นจากสถานการณ์จำลองและรูปแบบเอกสารที่ใช้ในการติดต่อธุรกิจ

CN 3013 การอ่านและการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ 3(3/3-0-0)
(Business Reading and Writing in Chinese)

Prerequisite : CN 2013

คำศัพท์สำนวนและโครงสร้างประโยคภาษาจีนรวมถึงหนังสือหรือเอกสารทางธุรกิจโดยการฝึกทักษะการอ่านเพื่อเข้าใจความหมายและหาใจความสำคัญของบทความที่อ่านและการหาข้อมูลจากเว็บไซต์จีนและรูปแบบการเขียนเอกสารต่างๆ เพื่อใช้ในงานธุรกิจ เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนอีเมล หนังสือเชิญ การเสนอราคา การต่อรองราคา เป็นต้น

CB 2013 พัฒนาการและการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน 3(3/3-0-0)
(Economic Development and Reform of China)

Prerequisite: None

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจีนวิวัฒนาการของโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูประบบเศรษฐกิจ บทบาทของสถาบันรัฐและเอกชน ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศจีนศึกษาถึงกลไกของระบบเศรษฐกิจ นโยบายเศรษฐกิจ ตลอดจนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียและทั่วโลก

CB 2023 วัฒนธรรมการทำธุรกิจของจีน 3(3/3-0-0)
(Chinese Business Culture)

Prerequisite: None

อารยธรรม วัฒนธรรมและธรรมเนียมปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจของจีน สภาพแวดล้อมทางสังคมวิถีชีวิตความเป็นอยู่อุปนิสัยในการดำเนินธุรกิจของชาวจีน การพบปะและการทักทาย การรับประทานอาหารและธรรมเนียมปฏิบัติบนโต๊ะอาหาร หลักเกณฑ์และข้อควรระวังในการติดต่อธุรกิจกับชาวจีน การใช้ภาษา รวมถึงการนำปรัชญาจีนและทฤษฎีสังคมนิยมมาปรับใช้ในการจัดการธุรกิจ

CB 3013 การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของจีน 3(3/3-0-0)
(International Trade and Investment of China)

Prerequisite: CB 2013

นโยบายการค้าระหว่างประเทศของจีน นโยบาย “การเชิญเข้ามา” และนโยบาย “การเดินออกไป” หลักการและแนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจและการค้า การลงทุนและการขยายตลาดการค้า ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศของจีนกับตลาดโลก บทบาทของรัฐบาลและเอกชนต่อการค้าระหว่างประเทศของจีน บทบาทของรัฐบาลจีนต่อการลงทุนของชาวต่างชาติ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของจีนกับประเทศต่างๆ ผลประโยชน์และความมุ่งหวังของรัฐบาลจีนต่อการค้าและการลงทุนของชาวต่างชาติในประเทศจีน การควบคุม และการสนับสนุนของรัฐบาลจีน

CB 3023 ตลาดและพฤติกรรมของตลาดจีน 3(3/3-0-0)
(Market and Behavior of Chinese Market)

Prerequisite: MK 1503

แนวคิดด้านการตลาดในประเทศจีน กลยุทธ์การเข้าสู่ตลาดจีน พฤติกรรมผู้บริโภค อิทธิพลของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีต่อพฤติกรรมการตลาดตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ การวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ ส่วนประสมการตลาด การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจในประเทศจีน

CB 3033 กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน 3(3/3-0-0)
(Trade and Investment Law in China)

Prerequisite: LA2803

กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนในจีน อาทิ สัญญาซื้อขาย การโอนกรรมสิทธิ์ การชำระเงิน ภาษี อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนในประเทศจีน รวมทั้งกฎหมายส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์จากการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆ ขั้นตอนและกระบวนการการจัดตั้งองค์กรธุรกิจ การขอรับสิทธิพิเศษในการลงทุนในประเทศจีน คุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจการค้าในจีนและกระบวนการระงับข้อพิพาททางธุรกิจการค้าระหว่างประเทศของจีน

CB 3043 การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน 3(3/3-0-0)
(Export-Import Management with China)

Prerequisite: None

การวางแผนและวิธีการส่งออกและนำเข้าสินค้าไปประเทศจีน การหาตลาดเพื่อการส่งออกและนำเข้าสินค้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตั้งราคา การส่งเสริมการตลาดของสินค้าเพื่อการส่งออก พิธีการทางศุลกากร สิทธิประโยชน์ในการส่งออกและนำเข้าสินค้าไปจีน เงื่อนไขและวิธีการชำระเงินระหว่างประเทศ บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการส่งออกและนำเข้าไปประเทศจีน

CB 4013 ตลาดเงินตลาดทุนและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องของจีน 3(3/3-0-0)
(Money Market, Capital Market and Financial Institution involved of China)

Prerequisite: None

ความสำคัญของตลาดเงินตลาดทุน และสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องของจีน โครงสร้างของตลาดเงิน และตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ บทบาทของธนาคารกลางในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน การดำเนินนโยบายการเงิน นโยบายการคลัง หน้าที่ของสถาบันการเงินประเภทต่างๆ นโยบายเกี่ยวกับการบริหาร ควบคุม การส่งเสริมตลาดการเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินต่างๆ ประเภทของเอกสารทางการค้าที่ใช้ในตลาดเงิน

CB 4083 สัมมนาธุรกิจจีน 3(3/3-0-0)
(Seminar in Chinese Business)

Prerequisite: ศึกษาในฐานะนักศึกษาชั้นปีที่ 4

กรณีศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ของการประกอบธุรกิจจีนในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจจีน จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาธุรกิจ การกำหนดกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา การตัดสินใจในกรณีศึกษา โดยนำหลักทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ และประเด็นสำคัญของธุรกิจจีนในปัจจุบัน

- กลุ่มวิชาเอกเลือก

CB 3053 ระบบการสื่อสารและการเจรจาธุรกิจจีน 3(3/3-0-0)
(Communication System and Negotiation for Chinese Business)

Prerequisite: None

พื้นฐานทางการค้าระหว่างประเทศ และการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารและการเจรจาต่อรองทางธุรกิจ การเตรียมตัวก่อนการเจรจา ขั้นตอนกระบวนการเจรจา เทคนิคในการเจรจาต่อรอง การปิดการเจรจา ผลกระทบของวัฒนธรรมข้ามชาติที่มีต่อการสื่อสารและการเจรจาธุรกิจจีน ตัวอย่างของการสื่อสารและการเจรจาธุรกิจของจีน การแก้ปัญหาและกรณีศึกษา

CB 3063 การจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับธุรกิจจีน 3(3/3-0-0)
(Human Resource Management for Chinese Business)

Prerequisite: None

ทฤษฎีและหลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรธุรกิจ บทบาทและความรับผิดชอบในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ อันได้แก่ การวิเคราะห์งาน การวางแผนงานบุคคล การสรรหาและคัดเลือกบุคคล การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคคล การบริหารค่าตอบแทน ความปลอดภัยในการทำงาน แรงงานสัมพันธ์ จริยธรรมในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ผลกระทบของวัฒนธรรมข้ามชาติต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรธุรกิจจีน การเปรียบเทียบแนวทางในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของประเทศจีนกับประเทศต่างๆ และกรณีศึกษา

CB 3073 ภูมิศาสตร์กายภาพจีนเชิงธุรกิจ 3(3/3-0-0)
(Chinese business geography)

Prerequisite: None

ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพในแต่ละภาคและแต่ละมณฑลของจีน ข้อเด่นเชิงภูมิศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างชาติของประเทศจีน การวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อ การเข้าไปดำเนินธุรกิจในประเทศจีน การเจาะตลาดจีนเป็นรายภูมิภาค เขตการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของจีน

CB 3083 เศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีน 3(3/3-0-0)
(International Economic of China)

Prerequisite: None

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ นโยบายการค้าระหว่างประเทศของจีน การเก็บภาษี ดุลการค้าเงิน ระบบการเงินระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจเปิดของจีน ทิศทางและนโยบายทางเศรษฐกิจมหภาคและสถานการณ์ทางการค้าของประเทศจีนในปัจจุบัน การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและกรณีศึกษา

CB 3103 การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาจีน 3(2/2-1/2-0)
Chinese Word Processing

Prerequisite: CN 2013

การป้อนข้อมูลและการจัดเรียงข้อมูลภาษาจีน โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ เช่น การใช้ Word ภาษาจีน Excel ภาษาจีน และโปรแกรมภาษาจีน WPS

CB 4023 การจัดการข้ามวัฒนธรรมไทย - จีน 3(3/3-0-0)
(Cross-Cultural Management Thai-Chinese)

Prerequisite: None

แนวคิด บทบาท ความสำคัญของการจัดการข้ามวัฒนธรรม องค์ประกอบของวัฒนธรรมในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจจีน การวิเคราะห์เปรียบเทียบวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน ผลกระทบของวัฒนธรรมที่มีต่อการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การเจรจา ภาวะผู้นำ พฤติกรรมการบริโภค การเจรจาต่อรอง ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างไทย - จีน รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

CB 4033 ระบบบัญชีและการภาษีอากรของจีน 3(3/3-0-0)
(Accounting system and taxation of China)

Prerequisite: AC 1233

การพัฒนาาระบบบัญชีภายในประเทศของจีน ประเภทธุรกิจที่ต้องจัดทำบัญชี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี ประเภทบัญชีที่ต้องจัดทำ หลักเกณฑ์และวิธีการบัญชีเกี่ยวกับภาษีอากรของจีน วิธีการบัญชีเกี่ยวกับการพิจารณารายได้ และรายจ่ายทางภาษีอากร การตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน การคิดค่าเสื่อมราคา เพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไรสุทธิสำหรับการเสียภาษี จรรยาบรรณทางธุรกิจในการจัดการระบบบัญชีและภาษีอากร ปัญหาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบบัญชีและการภาษีอากรของจีน

CB 4043 ระบบโลจิสติกส์ไทย - จีน

3(3/3-0-0)

(Logistics System of Thai - China)

Prerequisite: None

ความสำคัญของการจัดการระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศต่อองค์กรธุรกิจ หลักการจัดการระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของไทยและจีน การศึกษาถึงโครงสร้าง องค์ประกอบและกระบวนการ กิจกรรมทางโลจิสติกส์ การควบคุม และการปฏิบัติงานด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศไทยและจีน เครื่องมือในการจัดการโลจิสติกส์ รวมถึงบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจทั้งไทยและจีน

CB 4053 การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน

3(3/3-0-0)

(Small and Medium Business Management in China)

Prerequisite: None

ความแตกต่างระหว่างธุรกิจขนาดย่อมและขนาดใหญ่กระบวนการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน การเริ่มต้นประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศจีน การลงทุนการเงิน การดำเนินงาน การตลาดการติดต่อประสานงานในวงการธุรกิจ และความสัมพันธ์ด้านกฎหมายกับหน่วยงานของรัฐบาลจีน การประเมินผลการดำเนินการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และปัญหาต่างๆ ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจีน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

CB 4063 เหตุการณ์ปัจจุบันของจีน

3(3/3-0-0)

(Current Events in China)

Prerequisite: None

เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของประเทศไทย วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและการสื่อสารของจีน ความขัดแย้งภายในประเทศ และการประสานผลประโยชน์ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การแข่งขันทางการค้า บทบาทของจีนในเวทีโลก รวมถึงการปรับตัวของจีนให้เข้ากับสถานการณ์โลกในอนาคต

CB 4073 กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับตลาดจีน

3(3/3-0-0)

(Business Strategy for Chinese Market)

Prerequisite: MG 1303 และ MK 1503 และศึกษาในฐานะนักศึกษาชั้นปีที่ 4

การวิเคราะห์ถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของตลาดจีน การวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ การดำเนินกลยุทธ์ บทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้ดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้ และการควบคุมกลยุทธ์ การแก้ปัญหาในการดำเนินงาน รวมทั้งศึกษาถึงนโยบายด้านต่างๆ อาทิ ด้านการตลาด การผลิต การเงินและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้กรณีศึกษามาวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจ

CB 4099 สหกิจศึกษา

9(0-0-9/40)

(Co-operative Education)

Prerequisite: นักศึกษาชั้นปีสุดท้าย หรือได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน

การปฏิบัติงานเป็นเวลา 15 สัปดาห์ ในองค์กรธุรกิจ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นชอบของคณะวิชา
เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง โดยมีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

CB 3093 การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

3(0-0-3/15)

(Field Work Practices)

Prerequisite: นักศึกษาชั้นปีสุดท้าย หรือได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน

การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการธุรกิจ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และ
คุ้นเคยกับสภาพการทำงาน วิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของการทำงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเตรียม
ความพร้อมก่อนเข้าสู่โลกของการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา การฝึกฝนให้รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นขณะ
ทำงาน เพื่อเรียนรู้แนวทางแก้ไข รวมทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาที่เรียนให้เข้ากับการปฏิบัติงานจริง

17. ระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายให้ทุกหลักสูตรมีระบบการประกันคุณภาพภายใน และรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทุก 5 ปี ซึ่งมีประเด็นหลักในการประกันคุณภาพหลักสูตร ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร

มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำหน้าที่วางแผนการบริหารหลักสูตร ทั้งในด้านการจัดการ การพัฒนาบุคลากร งบประมาณและสถานที่ ด้านการกำกับดูแลมาตรฐานหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร เพื่อนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้จัดให้มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา / รายวิชา ทำหน้าที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางตามที่หลักสูตรกำหนด

2. ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีอุปกรณ์และทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ ตำรา วารสารที่ทันสมัยและมีห้องปฏิบัติการที่เพียงพอเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

มหาวิทยาลัยได้วางแผนพัฒนานักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ วิชาชีพ จริยธรรม และสุขภาพ โดยกำหนดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสำหรับนักศึกษาทุกคน และคณะกรรมการกิจการนักศึกษาประจำคณะวิชา ที่ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาให้มีพัฒนาการครบทุกด้านรวมถึงการใช้ชีวิตในสังคมอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

4. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม / หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ในการจัดทำหลักสูตรมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม ก่อนที่จะมีการเปิดดำเนินการหลักสูตร และมีการประเมินคุณภาพบัณฑิต โดยศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้าง เพื่อนำผลมาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. การส่งเสริมการวิจัย

มีนโยบายส่งเสริมให้คณาจารย์ศึกษาวิจัย ค้นคว้า เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดทิศทางการวิจัยที่สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพ

18. การพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยจัดให้มีคณะกรรมการประเมินหลักสูตร ซึ่งทำหน้าที่ประเมินหลักสูตรในทุก 5 ปี โดยจัดทำแบบสอบถามไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล นำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้มหาวิทยาลัยกำหนดกลไกการพัฒนาหลักสูตรตามระบบ ดังนี้

18.1 มีการกำหนดดัชนีบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรไว้ดังนี้

(1) มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตามภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้

(2) มีระบบ และกลไกในการพัฒนานักศึกษาทั้ง 4 ด้าน (การส่งเสริมวิชาการ วิชาชีพ ส่งเสริมจริยธรรม สุขภาพ)

(3) มีสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง

(4) มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์จริง

(5) มีการปรับปรุงหลักสูตรตามดัชนีบ่งชี้ข้างต้น ในระยะ 5 ปี

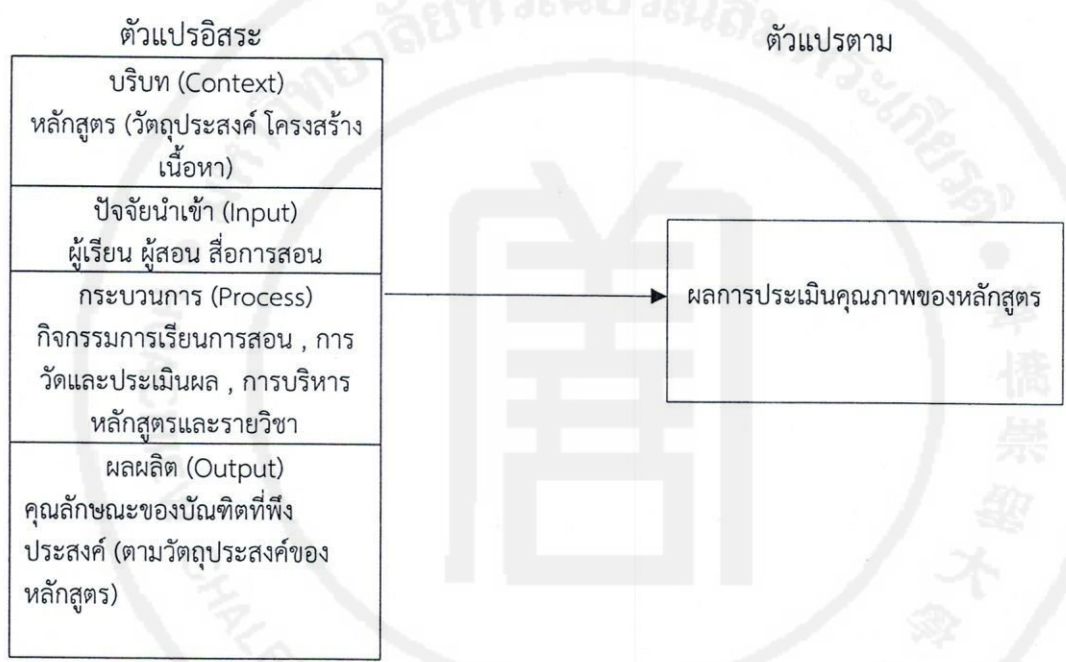
18.2 กำหนดการประเมินหลักสูตรตามดัชนีบ่งชี้ข้างต้น ทุกๆ ระยะ 5 ปี

18.3 กำหนดการประเมินครั้งแรก ปีการศึกษา 2556

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกทฤษฎีการประเมิน ได้แก่ ตัวแบบการประเมิน CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam สำหรับใช้ในการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในการประเมินจะครอบคลุมองค์ประกอบใน 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อมของระบบ (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้าสู่ระบบ (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Output Evaluation) โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ จากการใช้แบบสอบถาม เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและการประชุมกลุ่มย่อย ทั้งนี้ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2554) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L.Stufflebeam

3.1 วิธีการวิจัย

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัยทั่วไป ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบวิจัย
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 การแปลความหมายและสรุปผล

3.2 การออกแบบวิจัย

1.1 ประชากรและตัวอย่าง

ในการกำหนดกรอบของประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เนื่องจากเป็นการวิจัย โดยมีกรอบความคิดของ CIPP Model ดังนั้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย หมายถึง บุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2554) ได้แก่ ผู้เรียน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) และนายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานของบัณฑิต ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้เรียน ได้แก่ นักศึกษาในระดับปริญญาตรีหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 (ปีการศึกษา 2558) จำนวน 48 คน
2. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่ บัณฑิตบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558
3. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) จำนวน 7 คน
4. นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานของบัณฑิต จำนวน 2 คน

กรอบของประชากร/ตัวอย่าง นักศึกษาหลักสูตรธุรกิจจีนปีการศึกษา 2558 ที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาชั้นปีที่/รหัส	จำนวนแรกเข้า	พันสภาพ	ประชากร/ตัวอย่าง
4 (รหัส 55)	68	14	54
3 (รหัส 56)	54	12	42
2 (รหัส 57)	59	22	37
1 (รหัส 58)	42	11	31

ข้อมูล : สำนักทะเบียนและประมวลผล (2558)

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) มีจำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร จำนวน 70 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ 4 ด้าน (ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยการเรียน

การสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร จำนวน 70 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ 4 ด้าน (ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัย

การเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร จำนวน 60 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ 4 ด้าน (ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยการเรียน

การสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานของบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของบัณฑิต จำนวน 30 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ 4 ด้าน (ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยการเรียน

การสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต)

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1) แบบสอบถามปลายปิด

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย 9 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 ด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 6 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 7 ด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 8 ด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน

5 ข้อ และ

ตอนที่ 9 ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน จำนวน

5 ข้อ

2) แบบสอบถามปลายเปิด

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านปัจจัยการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต

1.2 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

1) แบบสอบถามปลายปิด

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย 9 ตอน (เช่นเดียวกับแบบสอบถามนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4)

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย ด้านการทำงาน จำนวน 6 ข้อ และด้านองค์การและหัวหน้างาน จำนวน 9 ข้อ

2) แบบสอบถามปลายเปิด

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านปัจจัยการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต

1.3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1) แบบสอบถามปลายปิด

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 ด้านคุณลักษณะของนักศึกษา (ในภาพรวม) จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 3 ด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ

2) แบบสอบถามปลายเปิด

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านปัจจัยการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านผลผลิต

1.4 แบบสอบถามสำหรับนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1) แบบสอบถามปลายปิด

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับบัณฑิต เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ด้านความรู้ จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 2 ด้านจิตพิสัย จำนวน 13 ข้อ ตอนที่ 3 ด้านทักษะ จำนวน 10 ข้อ

2) แบบสอบถามปลายเปิด

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เกี่ยวกับบัณฑิต เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา และข้อคิดเห็นเสนอแนะทั่วไป

ลักษณะของแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าของลิเกิต (Likert) จำแนกมาตรวัดออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Rensis A. Likert, 1961)

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างและกรอบของคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาและสร้างโครงร่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมประเด็นสำหรับสิ่งที่ต้องการประเมินสำหรับองค์ประกอบในแต่ละด้านตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและตัวแบบของ CIPP

3. นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นและปรับปรุงให้เหมือนจริงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

4. ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้แก่

รองศาสตราจารย์ ดร. วลัยลักษณ์ อธิธีรวงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
รองศาสตราจารย์ ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ หรดาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2. การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) นักศึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อแสดงความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติมในการบริหารจัดการหลักสูตร ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจเงิน ทั้งในด้านหลักสูตร ผู้เรียน บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ตลอดจนนำผลที่ได้จากการวิจัยประเมินหลักสูตรมาอภิปรายผลเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ อาจารย์ประจำหลักสูตร ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินระ ระบอบ
2. อาจารย์มรกต กำแพงเพชร
3. อาจารย์ธนพิชญ์ ภู่อ่าง
4. อาจารย์สุชาร์ตน์ ภูเกียรติสกุลมัน
5. อาจารย์ศุภรัตน์ ปรัชญาวาทิน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะบริหารธุรกิจ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัย
2. นำหนังสือที่ได้รับการอนุมัติแล้วพร้อมกับแบบสอบถามนำไปยังบุคคลหรือหน่วยงานเป้าหมาย โดยคณะผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานเป็นการล่วงหน้าด้วยตัวเองเพื่อชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลและคำแนะนำในการตอบแบบสอบถามก่อนทุกครั้ง
3. วางแผนเพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างได้อย่างครบถ้วน ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น
4. คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม ด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนตามที่ต้องการ
5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกออกได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ภายหลังจากที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผลและวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติอย่างง่าย ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ ความถี่ และนำเสนอในรูปแบบตารางและพรรณนาลักษณะของข้อมูล

1.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผล

1.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตร ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ใน 4 ด้าน เมื่อจำแนกตามความแตกต่างระหว่างประชากร

1.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด และปัญหาหรือข้อเสนอแนะของผู้ตอบ ผู้วิจัยนำมาจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ในแต่ละด้านเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหาและประเด็นสำคัญ

เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเห็นด้วยในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเห็นด้วยในระดับเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเห็นด้วยในระดับไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเห็นด้วยในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในเชิงพรรณนา

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดสัมมนากลุ่มย่อย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรจากการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 ท่าน และการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษา จากนั้นจึงนำเสนอในลักษณะพรรณนาข้อความและสรุปประเด็น

3.6 การแปลความหมายและสรุปผล

ในการวิจัยผู้วิจัยได้แปลความหมายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแต่ละขั้นตอนของการวิจัย โดยพรรณนาคุณลักษณะของข้อมูลจากการสำรวจประชากรที่ใช้ในการศึกษา หลังจากนั้น จึงสรุปผลการศึกษาเพื่อดูความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ในลักษณะของการนำเสนอข้อมูลเป็นตารางทั้งแบบตารางทางเดียว ตารางสองทาง และตารางหลายทาง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน ในการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักศึกษาปัจจุบันกำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2558
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจารย์ผู้สอน(อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ)
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 (ชุดที่ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2558
(จำนวน 48 คน)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ผลจากการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถามนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2558 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน จำนวน 54ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.88 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด สรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 เพศชายจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีอายุระหว่าง 20-21ปีมากที่สุดจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90 น้อยที่สุดอายุระหว่าง 22-23ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 48 คน เข้ารับการศึกษาตั้งแต่ปี 2555 มีเกรดเฉลี่ย (นับถึงเดือนกรกฎาคม 2559) 2.10-2.30 จำนวน 16คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เกรดเฉลี่ย 1.80-2.00 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 29.16 เกรดเฉลี่ย 1.75-2.50 จำนวน 7คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 เกรดเฉลี่ย 2.55-3.00 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.49 เกรดเฉลี่ย 3.05-3.20 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.24 และระหว่าง 3.25-3.50 จำนวน 2คน คิดเป็นร้อยละ 4.16

เหตุผลที่เลือกเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1 หลักสูตรน่าสนใจ จำนวน 20คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 อันดับที่ 2 นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 37.49 อันดับที่ 3 เป็นหลักสูตรหรืออาชีพที่กำลังได้รับความนิยม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83

ตอนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆของหลักสูตร

ตารางที่ 4.1.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน
(อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ)

ข้อที่	ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.81	.750	เห็นด้วย
2	คุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมในวิชาที่สอน	4.29	.717	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	มีความตรงต่อเวลา	4.19	.512	เห็นด้วย
4	เทคนิคการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.19	.680	เห็นด้วย
5	ทุ่มเทและตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนที่ดี	4.33	.796	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6	ใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี	4.19	.602	เห็นด้วย
7	เป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพ	4.14	.655	เห็นด้วย
8	เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาที่รับผิดชอบ	4.14	.655	เห็นด้วย
9	มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.43	.676	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10	มีคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู	4.57	.676	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย	4.22	.671	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{x}=4.22$, S.D. = .671) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู ($\bar{x}= 4.57$) รองลงมาคือมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{x}= 4.43$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ($\bar{x}= 3.81$)

ตารางที่ 4.1.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา

ข้อที่	ปัจจัยด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11	มีความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต)	4.10	.700	เห็นด้วย
12	มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม	3.86	.655	เห็นด้วย
13	รายวิชาในหลักสูตรน่าสนใจและทันสมัย	3.95	.865	เห็นด้วย
14	เนื้อหาวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.19	.602	เห็นด้วย
15	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนมาสารรณนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.10	.625	เห็นด้วย
16	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	4.10	.768	เห็นด้วย
17	เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน	3.90	.768	เห็นด้วย
18	เนื้อหาวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ	4.24	.768	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
19	วิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)	4.05	.740	เห็นด้วย
20	วิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต)	3.95	.740	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		4.04	.723	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.2 ปัจจัยด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .723) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เนื้อหารายวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมา คือ เนื้อหารายวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{x} = 4.19$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม ($\bar{x} = 3.86$)

ตารางที่ 4.1.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนส่วนมาตรฐานด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน

ข้อที่	ปัจจัยด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
21	มีความรู้พื้นฐานในระดับที่เหมาะสม	3.71	.845	เห็นด้วย
22	ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา	3.86	.655	เห็นด้วย
23	มีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.10	.625	เห็นด้วย
24	แสวงหาความรู้ใหม่ๆที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ	3.71	.845	เห็นด้วย
25	มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน	4.14	.727	เห็นด้วย
26	มุ่งมั่นในการพัฒนาตัวเอง	3.86	.793	เห็นด้วย
27	มีการเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน	3.86	.910	เห็นด้วย
28	มีจิตใจเสียสละ และมีคุณลักษณะของการทำงานร่วมกันเป็นทีม	3.90	.944	เห็นด้วย
29	รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.90	.831	เห็นด้วย
30	การจัดกลุ่มผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.05	.740	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		3.90	.791	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.3 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน (ในภาพรวม) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = .791) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน ($\bar{x} = 4.14$) รองลงมา คือมีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.10$) และปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2 ปัจจัย คือมีความรู้พื้นฐานในระดับที่เหมาะสมและแสวงหาความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.71$)

ตารางที่ 4.1.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อที่	ปัจจัยด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
31	ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนเนื้อหาวิชา และการทำ รายงานมากขึ้น	4.05	.805	เห็นด้วย
32	ระยะเวลาที่ให้คำปรึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอ	3.95	.740	เห็นด้วย
33	คำปรึกษาของอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง	4.19	.928	เห็นด้วย
34	เป็นที่เล็งดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในการเรียนเป็นอย่างดี	4.05	.973	เห็นด้วย
35	ไม่ลำเอียงในการให้คำปรึกษาแนะนำ	4.00	.894	เห็นด้วย
36	ยินดีให้คำปรึกษาในทุกโอกาสที่นักศึกษาขอรับคำแนะนำ	4.14	.793	เห็นด้วย
37	มีการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมสอดแทรกในการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษา	4.05	.669	เห็นด้วย
38	จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม	3.57	.076	เห็นด้วย
39	มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	4.05	.805	เห็นด้วย
40	การให้คำปรึกษามีความถูกต้องและชัดเจน	4.19	.814	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		4.02	.849	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.4 ปัจจัยด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความ
 คิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .849) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มี 2 ปัจจัย ได้แก่
 คำปรึกษาของอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการให้คำปรึกษามีความ
 ถูกต้องและชัดเจน ($\bar{x} = 4.19$) รองลงมา คือ ยินดีให้คำปรึกษาในทุกโอกาสที่นักศึกษาขอรับคำแนะนำ
 ($\bar{x} = 4.14$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม
 ($\bar{x} = 3.57$)

ตารางที่ 4.1.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ข้อที่	ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
41	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ชัดเจน	3.86	.655	เห็นด้วย
42	บรรยากาศการเรียนการสอนจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วม	4.00	.707	เห็นด้วย
43	มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย	3.81	.981	เห็นด้วย
44	การจัดการเรียนการสอนมีความครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.14	.793	เห็นด้วย
45	มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน	4.29	.644	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
46	ระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละวิชามีความเหมาะสม	3.95	.590	เห็นด้วย
47	และการเสริมสร้างและก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	4.00	.632	เห็นด้วย
48	ผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.19	.602	เห็นด้วย
49	ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในชั้นเรียน	4.19	.602	เห็นด้วย
50	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียน	4.14	.739	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		4.05	.699	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.5 ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .699) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.29$) รองลงมา มี 2 ปัจจัย คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และผู้เรียนมีโอกาสและสามารถซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.19$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ($\bar{x} = 3.81$)

ตารางที่ 4.1.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร

ข้อที่	ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
51	จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร	4.00	.707	เห็นด้วย
52	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทำศนศึกษาดูงาน การเข้าร่วมงานสัมมนา การบรรยายพิเศษ)	4.10	.625	เห็นด้วย
53	มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศประกาศระเบียบของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ	3.90	.889	เห็นด้วย
54	มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร	4.19	.602	เห็นด้วย
55	มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนทำงานให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.05	.498	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		4.04	.664	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.6 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 4.04$, S.D.= .664) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.19$) รองลงมา คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทำศนศึกษาดูงาน การเข้าร่วมงานสัมมนา การบรรยายพิเศษ) ($\bar{x} = 4.10$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.90$)

ตารางที่ 4.1.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา

ข้อที่	ปัจจัยด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
56	มีความสะดวกรวดเร็วในการบริการสืบค้นข้อมูล	3.81	.680	เห็นด้วย
57	มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆเพียงพอต่อความต้องการของหลักสูตร	3.76	.768	เห็นด้วย
58	สถานที่เงียบสงบเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.00	.707	เห็นด้วย
59	ระยะเวลาให้บริการมีความเหมาะสม	4.05	.669	เห็นด้วย
60	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจิตสำนึกด้านบริการ	4.00	.707	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		3.92	.712	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.7 ในภาพรวมปัจจัยด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .712) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระยะเวลาให้บริการมีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.05$) รองลงมา คือ สถานที่เงียบสงบเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจิตสำนึกด้านบริการ ($\bar{x} = 4.00$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆเพียงพอต่อความต้องการของหลักสูตร ($\bar{x} = 3.76$)

ตารางที่ 4.1.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ข้อที่	ปัจจัยด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
61	จำนวนคอมพิวเตอร์มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอ	3.24	.831	ไม่แน่ใจ
62	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม	3.38	.805	ไม่แน่ใจ
63	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว	3.33	.658	ไม่แน่ใจ
64	ระบบเครือข่ายภายใน (อินเทอร์เน็ต) มีประสิทธิภาพ	3.14	.854	ไม่แน่ใจ
65	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วถึงในทุกจุดของอาคารเรียน	3.29	.056	ไม่แน่ใจ
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		3.27	.840	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 4.1.8 ในภาพรวมปัจจัยด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = .840) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.38$) รองลงมา คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วถึงในทุกจุดของอาคารเรียน ($\bar{x} = 3.33$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือระบบเครือข่ายภายใน (อินเทอร์เน็ต) มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.14$)

ตารางที่ 4.1.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน

ข้อที่	ปัจจัยด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
66	อาคารสถานที่ ห้องเรียน มีความสะอาด สวยงาม	3.57	.746	เห็นด้วย
67	อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย	3.38	.865	ไม่แน่ใจ
68	สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ	3.62	.498	เห็นด้วย
79	สถานที่และห้องเรียน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา	3.71	.717	เห็นด้วย
70	มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.90	.625	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		3.63	.690	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.1.9 ในภาพรวมปัจจัยด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = .690) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.90$) รองลงมา คือ สถานที่และห้องเรียน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{x} = 3.71$) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย ($\bar{x} = 3.38$)

ข้อที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ตามประเด็นดังนี้

- 3.1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป
ไม่มี
- 3.2 ด้านปัจจัยการเรียนการสอน
ไม่มี
- 3.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน
ไม่มี
- 3.4 ด้านผลผลิต
ไม่มี

ส่วนที่ 2 (ชุดที่ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา(จำนวน 2 คน)

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 22-23 ปี และมีสถานภาพโสด มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท ปัจจุบันประกอบอาชีพพนักงานบริษัท มีลักษณะงานที่ทำ ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตอนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน ด้านโครงสร้างหลักสูตร และรายวิชา ด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียนด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาด้าน การเรียนการสอนในชั้นเรียนด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรด้านการให้บริการห้องสมุดและ สื่อการศึกษาด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ และห้องเรียน รวมจำนวน 9 ด้าน สรุปดังนี้

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน(อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) ผู้ตอบมีความ คิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยระดับความคิดเห็นมากที่สุดได้แก่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รองลงมา คือ มีความตรงต่อเวลา เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาที่รับผิดชอบ และมีคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู น้อยที่สุด คือ เป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพ

ปัจจัยด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยระดับความ คิดเห็นมากที่สุดมี 4 ปัจจัย ได้แก่ มีความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต) มี การเรียงลำดับรายวิชาต่างๆในแต่ละชั้นปีเหมาะสม เนื้อหารายวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา แต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน และวิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต) รองลงมา คือ รายวิชาในหลักสูตรน่าสนใจและทันสมัยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้เนื้อหา รายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและเนื้อหารายวิชาสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ น้อยที่สุด คือวิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน ผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา รองลงมามี 5 ปัจจัยคือ มีความตั้งใจและ สนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอมนุษยสัมพันธ์ที่ ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน มุ่งมั่นในการพัฒนาตัวเอง และมีการเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ ระหว่างกันน้อยที่สุด คือ รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ระดับความคิดเห็นมากที่สุดมี 2 ปัจจัย ได้แก่ มีการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมสอดแทรกในการให้ คำปรึกษาแก่นักศึกษา และจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม รองลงมามี 7 ปัจจัยคือ ระยะเวลาที่ให้คำปรึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอคำปรึกษาของอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นที่เล็งดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในการเรียนเป็นอย่างดีไม่ลำเอียงในการให้ คำปรึกษาแนะนำยินดีให้คำปรึกษาในทุกโอกาสที่นักศึกษาขอรับคำแนะนำมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษามีความถูกต้องและชัดเจน น้อยที่สุดคือ ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการเรียน เนื้อหาวิชา และการทำรายงานมากขึ้น

ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียนผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยระดับความ คิดเห็นมากที่สุดมี 4 ปัจจัย ได้แก่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการ ประเมินผลที่ชัดเจนมีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียนระยะเวลาใน การเรียนการสอนแต่ละวิชาเหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการ เรียนและรองลงมามี 6 ปัจจัยคือ บรรยากาศการเรียนการสอนจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมมีสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ทันสมัยการจัดการเรียนการสอนมีความครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและ การเสริมสร้างและก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียน

การสอนอย่างสม่ำเสมอและผู้เรียนมีโอกาสและสามารถซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในชั้นเรียนน้อยที่สุด คือ มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร ผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทำศนศึกษาดูงาน การเข้าร่วมงานสัมมนา การบรรยายพิเศษ) และรองลงมา มี 3 ปัจจัยคือ จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตรและมีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนทำงานให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง น้อยที่สุด คือ มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ

ปัจจัยด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา ผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ สถานที่เงียบสงบเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และรองลงมา มี 5 ปัจจัยคือ มีความสะดวกรวดเร็วในการบริการสืบค้นข้อมูลมีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆเพียงพอต่อความต้องการของหลักสูตรระยะเวลาให้บริการมีความเหมาะสมเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจิตสำนึกด้านบริการและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีส่วนทำให้สนับสนุนทำให้การเรียนประสบความสำเร็จ น้อยที่สุด คือ มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆ ที่ทันสมัย

ปัจจัยด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วย ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม รองลงมา คือ ระบบเครือข่ายภายใน (อินทราเน็ต) มีประสิทธิภาพ น้อยที่สุด คือ จำนวนคอมพิวเตอร์มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอ

ปัจจัยด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน ผู้ตอบมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งระดับความคิดเห็นมากที่สุดมี 2 ปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการและสถานที่และห้องเรียน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและรองลงมา คือ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย น้อยที่สุด คือ ห้องเรียน มีความสะอาด เหมาะแก่การเรียน

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในงาน ด้านองค์การและหัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่าความพึงพอใจด้านการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจด้านการทำงานภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ความพึงพอใจรองลงมา ได้แก่ สามารถใช้ความรู้ที่เรียนพัฒนาประสิทธิภาพของการทำงานความเป็นอิสระในการทำงานที่ได้รับมอบหมายและการเสริมสร้างโอกาสและความก้าวหน้าในงานความพึงพอใจน้อยที่สุด มี 2 ปัจจัย คือ ความเหมาะสมของค่าตอบแทนที่ได้รับ และความสัมพันธ์อันดีและความสามัคคีกลมเกลียวในองค์การ ความพึงพอใจด้านองค์การและหัวหน้างานภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ความพึงพอใจมากที่สุดมี 5 ปัจจัย ได้แก่ นโยบายและการบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจนมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี การให้ความสำคัญกับพนักงานขององค์กรหัวหน้างานมีความยุติธรรมและการบริหารจัดการที่มีคุณธรรม ความพึงพอใจรองลงมา คือ หัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชาให้ความสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานความพึงพอใจน้อยที่สุดมี 3 ปัจจัยคือ การจัดโครงสร้างขององค์กรและระบบการทำงานไม่ซ้ำซ้อนสวัสดิการที่ได้รับจากองค์กรมีความเหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

- ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป
ไม่มี
- ปัจจัยด้านการเรียนการสอน
ไม่มี
- ด้านกระบวนการเรียนการสอน
ไม่มี
- ด้านผลผลิต
ไม่มี

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจารย์ผู้สอน (ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษ) จำนวน 7 คน

จากการสำรวจข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติรวมจำนวน 7 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ตารางที่ 4.3.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
รองศาสตราจารย์	0	0.00
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	0	0.00
อาจารย์	7	100.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งอาจารย์ทั้งหมด จำนวน 5คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยไม่มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษที่มีตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

ตารางที่ 4.3.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาโท	7	100.00
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00โดยไม่มีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษมีระดับการศึกษาต่ำหรือสูงกว่าปริญญาโท

ตารางที่ 4.3.3 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนในสถาบันการศึกษาทั่วไป

ประสบการณ์สอนในสถาบันการศึกษาทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 2 ปี	4	57.00
3 - 5 ปี	3	43.00
6 - 10 ปี	0	0.00
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.3.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการประสบการณ์สอนในสถาบันการศึกษาทั่วไป ไม่เกิน 2 ปี มากที่สุดจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาคือ 3 - 5 ปีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 โดยไม่มีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษที่มีประสบการณ์สอนเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.3.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิชาที่สอน

รายวิชา	จำนวน	ร้อยละ
พัฒนาและปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน	2	28.00
สัมมนาธุรกิจจีน	3	44.00
กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน	2	28.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.3.4 ผู้ตอบแบบสอบถามสอนรายวิชา สัมมนาธุรกิจจีนมากที่สุด มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมาคือ วิชาพัฒนาและปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีนและวิชากฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

ตารางที่ 4.3.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน่วยงาน/สถาบันต้นสังกัด

หน่วยงาน/สถาบันต้นสังกัด	จำนวน	ร้อยละ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวฯ	5	72.00
บริษัทที่ปรึกษากฎหมายฟาร์อีสต์ จำกัด	2	28.00
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.3.5 ผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดหน่วยงาน/สถาบันที่มากที่สุดได้แก่คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 และบริษัทที่ปรึกษากฎหมายฟาร์อีสต์ จำกัดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลการประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร

ตารางที่ 4.3.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา

ข้อที่	ปัจจัยด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต)	4.28	.438	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม	4.28	.438	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	รายวิชาในหลักสูตรน่าสนใจและทันสมัย	4.42	.457	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	เนื้อหาวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.42	.457	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.14	.479	เห็นด้วย
6	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการตลาดแรงงาน	4.00	.489	เห็นด้วย
7	เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่มีความซ้ำซ้อนกัน	4.42	.493	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8	เนื้อหาวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ	4.85	.507	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9	วิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)	4.42	.510	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10	วิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต)	4.57	.527	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		4.39	.430	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.3.6 ในภาพรวมปัจจัยด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{x} = 4.39, S.D = .430$) โดยเห็นด้วยอย่างยิ่งมี 2 ปัจจัย ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เนื้อหาวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.85$) รองลงมาคือวิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต) ($\bar{x} = 4.57$) และปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 1 ปัจจัยได้แก่ เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการตลาดแรงงาน ($\bar{x} = 4.00$)

ตารางที่ 4.3.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านคุณลักษณะของนักศึกษา

ข้อที่	ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
11	มีความรู้พื้นฐานในระดับที่เพียงพอ	4.42	.542	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12	ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา	4.14	.562	เห็นด้วย
13	มีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.57	.582	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14	แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ	4.14	.605	เห็นด้วย
15	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน	5.00	.000	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
16	มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง	4.85	.627	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17	มีความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน	5.00	.000	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
18	มีความเสียสละ และมีคุณลักษณะการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.71	.608	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
19	รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.85	.611	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
20	จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.85	.611	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย	4.65	.474	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.3.7 ในภาพรวมปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเกือบทุกปัจจัย ($\bar{x} = 4.65, S.D = .474$) โดยปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มี 2 ปัจจัย ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอนและมีความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่งมี 3 ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและจำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.85$) และปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.14$)

ตารางที่ 4.3.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ปัจจัยด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
21	ห้องเรียนมีความเหมาะสมที่จะสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	4.28	.373	เห็นด้วยมากที่สุด
22	เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนการสอน	3.42	.274	ไม่แน่ใจ
23	การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความสะดวกและรวดเร็ว	3.71	.286	เห็นด้วย
24	สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	4.00	.404	เห็นด้วย
25	การติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีความสะดวกและรวดเร็ว	4.00	.404	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัย		3.89	.174	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.3.8 ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 3.89$, S.D = .174) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องเรียนมีความเหมาะสมที่จะสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.28$) รองลงมา ได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีความเหมาะสมการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีความสะดวกและรวดเร็วคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.00$) และปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.42$)

สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยในการประเมินหลักสูตรในด้านต่างๆ ดังนี้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป

สภาพแวดล้อมทั่วไปมีบรรยากาศที่ดี ร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนการสอนส่งผลให้การเรียนการสอนในห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดี

3.2 ด้านปัจจัยการเรียนการสอน

เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย และเกิดการชำรุดบ่อยครั้งเช่น เครื่องโปรเจ็คเตอร์จอภาพ

3.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

ควรสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับนักศึกษา เช่น การเรียนภาษาอาเซียน การแข่งขันภายนอก การประกวดรางวัล รวมไปถึงมีกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดผลเช่น การเก็บคะแนนที่ชัดเจน

3.4 ด้านผลผลิต

มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพบัณฑิตที่ชัดเจน และผลิตบัณฑิตได้ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

ส่วนที่ 4 (ชุดที่ 4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต (จำนวน 2 คน)

จากการเก็บแบบสอบถามนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 2 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 2 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดประกอบธุรกิจประเภทการขาย มีคุณวุฒิ/ระดับการศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาโท มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-2 ปี และระยะเวลาที่รู้จักกับบัณฑิต 1-2 ปี โดยมีลักษณะเกี่ยวพันกันในฐานะเป็นหัวหน้างาน จำนวน 1 คน และฐานะเป็นนายจ้าง จำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 การประเมินด้านปัจจัยต่างๆ ของบัณฑิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะ สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยด้านความรู้ภาพรวมปัจจัยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มากที่สุดมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาอย่างลึกซึ้ง ความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และด้านการใช้เทคนิค เครื่องมือ และวิธีการในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา รองลงมา มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน ภาษาต่างประเทศที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน และ ความรู้ด้านการคำนวณตัวเลขทางสถิติที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และน้อยที่สุดมี 1 ปัจจัย ได้แก่ รอบรู้ในการปฏิบัติงานทั้งความรู้ทั่วไปและความรู้ในงานที่ปฏิบัติ

ปัจจัยด้านจิตพิสัย กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มากที่สุด มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเสียสละและอุทิศตนในการทำงาน รองลงมา มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ซื่อสัตย์ในการทำงาน รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชายึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมการกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายและมีความขยันขันแข็งในการทำงาน และน้อยที่สุด มี 3 ปัจจัย ได้แก่ รักษาระเบียบวินัย มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน

ปัจจัยด้านทักษะกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด ได้แก่ ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรรองลงมา มี 5 ปัจจัย ได้แก่ การทำงานในลักษณะทีมงานภาวะการเป็นผู้นำ การติดต่อประสานงาน และการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่จะเป็นต่อการปฏิบัติงานและน้อยที่สุด คือ ด้านการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

ข้อที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ ตามประเด็นดังนี้

3.1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป

ไม่มี

3.2 ด้านปัจจัยการเรียนการสอน

ไม่มี

3.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอนด้านผลผลิต

ไม่มี

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย

2.1 การประชุมกลุ่มย่อยนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย นักศึกษาหลักสูตรธุรกิจจีนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีสุดท้ายจำนวน 36 คน จากจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 ประกอบด้วยนักศึกษาชาย จำนวน 7 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 29 คน เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2558 สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หลักสูตรธุรกิจจีนมีความแตกต่างจากหลักสูตรเกี่ยวกับจีนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ กล่าวคือ หลักสูตรธุรกิจจีน ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นหลักสูตรที่เน้นองค์ความรู้ด้านธุรกิจ ที่ผู้เรียนจะต้องพูดภาษาจีนได้ หรือมีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนในระดับที่เหมาะสม แตกต่างจากสถาบันการศึกษาอื่นที่เน้นองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนเป็นหลัก

จุดแข็งของหลักสูตร

ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งของหลักสูตร ดังนี้

1. คุณลักษณะของบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีนจะมีความรู้ในเนื้อหาวิชาทางด้านธุรกิจ และสามารถพูดภาษาจีนได้
2. หลักสูตรธุรกิจจีนมีการเรียนการสอนอยู่ในสถาบันการศึกษาเพียงไม่กี่แห่ง นอกนั้นเป็นการสอนภาษาจีนทางธุรกิจ หรือภาษาจีนเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ เป็นส่วนใหญ่
3. ตลาดแรงงานทางด้านนี้ยังขาดแคลนบัณฑิตที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจและสามารถพูดภาษาจีนได้ ทำให้สามารถหางานทำได้ง่ายเมื่อสำเร็จการศึกษา
4. มีอาจารย์พิเศษที่ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจจีนโดยตรงมาบรรยายให้ความรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพการปฏิบัติจริงในโลกของการทำงาน นอกเหนือจากการเรียนรู้ในชั้นเรียน
5. หลักสูตรธุรกิจจีนมีความเข้มแข็งเกี่ยวกับวิชาสหกิจศึกษา และการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ มีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ก่อนออกไปปฏิบัติงานจริง เช่น การจัดสัมมนาหรือฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในด้านภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนในสถานประกอบการ ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับธุรกิจและภาษาจีนที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

จุดอ่อนของหลักสูตร

1. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีน้อย และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา
2. หลักสูตรยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั่วไป เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์
3. สถานประกอบการที่รับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน หรือสหกิจศึกษา มีน้อย และส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของการฝึกงานหรือสหกิจศึกษา ทำให้การฝึกงานหรือสหกิจศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาในการปฏิบัติงาน มีผลต่อการจัดทำโครงการ (Project) ของนักศึกษา
4. พื้นฐานความรู้ภาษาจีนของนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรธุรกิจจีนมีความแตกต่างกัน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนหรือเป็นข้อเสียเปรียบของนักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนน้อย

แนวทางแก้ไขจุดอ่อนของหลักสูตร

1. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น
2. จัดให้มีการเรียนในวิชาปรับพื้นฐานภาษาจีนก่อนที่จะเรียนจริง
3. สร้างเครือข่ายสถานประกอบการสำหรับรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่หรือสหกิจศึกษาให้ขยายขอบเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น
4. ทำการสรรหาอาจารย์ประจำหลักสูตรโดยผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น
5. จัดให้มีกลุ่มวิชาเอกเลือก (15 หน่วยกิต) เป็นการเฉพาะด้าน เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ที่เข้มข้นยิ่งขึ้นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการสมัครงานหรือประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มวิชาเอกเลือกทางด้านธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Commerce กลุ่มวิชาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิชาธุรกิจบริการ (โรงแรม ท่องเที่ยว สปา ฯลฯ) กลุ่มวิชาทั่วไป เป็นต้น

โอกาสของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มีการเปิดสอนในสถาบันการศึกษา 1-2 แห่งที่เน้นธุรกิจจีน (Supply-size) ทำให้เป็นโอกาสของนักศึกษาที่จะหันมาให้ความสนใจเรียนมากขึ้น ส่งผลต่อจำนวนนักศึกษาที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต
2. โดยเหตุที่จีนกำลังมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจระดับโลก ทำให้มีสถานประกอบการจีนเข้ามาตั้งอยู่ในไทยเป็นจำนวนเพิ่มขึ้น เป็นโอกาสในการหางานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา (Demand-size) ที่จะเข้าทำงานในบริษัทของคนไทยที่ค้าขายกับจีน บริษัทต่างชาติในไทยที่ทำธุรกิจกับประเทศจีน รวมทั้งบริษัทหรือสถานประกอบการชาวจีนในไทย ที่ต้องการบุคลากรมีความรู้ทางด้านธุรกิจและสามารถสื่อสารภาษาจีนได้
3. จากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของผู้ที่เข้าเรียนในหลักสูตรธุรกิจจีนส่วนใหญ่ไม่ต้องการเรียนภาษาจีนเพียงอย่างเดียว โดยต้องการเรียนรู้ทางด้านธุรกิจควบคู่กันไป โดยหลักสูตรธุรกิจจีนจะมีวิชาเกี่ยวกับภาษาจีนเพียง 5 วิชา นอกนั้นเป็นวิชาทางด้านธุรกิจ ทำให้หลักสูตรนี้ได้รับความสนใจ

อุปสรรคของหลักสูตร

1. การสรรหาอาจารย์ประจำหลักสูตรค่อนข้างยาก เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้มาสมัครเป็นอาจารย์จะสามารถสอนได้เฉพาะภาษาจีนเท่านั้น อาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจและสามารถพูดภาษาจีนได้มีน้อย ทำให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนน้อยไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. นโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนทำให้บัณฑิตจากประเทศเพื่อนบ้านสมาชิกอาเซียนที่มีทักษะและศักยภาพสูงจะเข้ามาสู่ตลาดแรงงานในไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีนที่เสียเปรียบในเชิงการแข่งขัน โดยเฉพาะในด้านภาษาจีนและภาษาต่างประเทศ

2.2 การประชุมกลุ่มย่อยอาจารย์ประจำหลักสูตร

จากผลการประชุมกลุ่มย่อย อาจารย์ประจำหลักสูตรและที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ณ สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตีระ ระบอบ
2. อาจารย์มรกต กำแพงเพชร
3. อาจารย์ธนพิชญ์ ภู่อ่าง
4. อาจารย์สุชาร์ตน์ กุเกียรติสกุลมัน
5. อาจารย์ศุภรัตน์ ปรัชญาวาทีน

วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติมในการบริหารจัดการหลักสูตร ของหลักสูตร

บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน ทั้งในด้านหลักสูตร ผู้เรียน บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนจนนำผลที่ได้จากการวิจัยประเมินหลักสูตร มาอภิปรายผลเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของหลักสูตร สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

จุดแข็งของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นองค์ความรู้ด้านธุรกิจจีนมีเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือประกอบอาชีพได้โดยตรง
2. หลักสูตรเป็นที่ได้รับการยอมรับของสังคมและชุมชนอันเนื่องมาจากปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีรายวิชาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและจีนในปีพ.ศ. 2558
4. หลักสูตรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลา และปรับปรุงให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5. อาจารย์ผู้สอนที่ คุณวุฒิและประสบการณ์ในสาขาวิชาที่สอนรวมทั้งการเรียนเชิญอาจารย์พิเศษผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคธุรกิจเอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ ทำให้เป็นการเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ของนักศึกษา
6. หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีรายวิชาเกินกว่าร้อยละ 80 และการเรียนรู้ควบคู่การปฏิบัติจริง (การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่/สหกิจศึกษา) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการทำงาน
7. หลักสูตรมีการจัดเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ก่อนเข้าสู่โลกนอกเหนือจากชั้นเรียน ตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพ เช่น การจัดสัมมนาทางวิชาการ การบรรยายพิเศษโดยวิทยากรจากภาคธุรกิจเอกชน การจัดตลาดนัดแรงงาน และการนำเสนอผลงานของนักศึกษา

จุดอ่อนของหลักสูตร

1. พื้นฐานความรู้ของนักศึกษาด้านภาษาจีนพื้นฐานมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบสำหรับนักศึกษา
2. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น อันส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอน การให้คำปรึกษา และสหกิจศึกษา/ฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่
3. การผลิตผลงานทางด้านวิชาการของอาจารย์ประจำสาขาวิชามีน้อย ทำให้การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4. ยังเป็นหลักสูตรแบบทั่วไป ไม่ได้เจาะลึกเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญทางด้านธุรกิจจีนเป็นการเฉพาะ เช่น ทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจีน สปาไทย-จีน ธุรกิจให้บริการด้านโลจิสติกส์จีน พิธีการศุลกากรไทย-จีนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย-จีน เป็นต้น

โอกาสของหลักสูตร

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความเชื่อมโยงทางการค้าระหว่างไทยกับอาเซียนและจีน เพื่อความสามารถในการแข่งขัน ทำให้ประเทศต้องเร่งรัดพัฒนาธุรกิจการค้าและบริการที่ค้าขายกับจีนมากขึ้น ทำให้ความต้องการกำลังคนทางด้านธุรกิจจีนเพิ่มขึ้น

2. สถาบันการศึกษาที่ผลิตกำลังคน (Supply Size) ทางด้านหลักสูตรธุรกิจจีนโดยตรง มีเพียง 2 แห่งในประเทศทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน (Demand Size) จึงเป็นโอกาสของบัณฑิตด้านธุรกิจจีน

3. การเปิดเสรีทางการค้าและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น เช่น จีน และอาเซียน ส่งผลต่อการขยายตัวของตลาดแรงงาน เป็นการเปิดโอกาสสำหรับการหางานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ทำให้ความต้องการตลาดแรงงานขยายตัวโดยเฉพาะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้านธุรกิจจีนและสามารถพูดภาษาจีนได้

อุปสรรคของหลักสูตร

1. ภาครัฐไม่มีนโยบายสนับสนุนที่เด่นชัดและเป็นรูปธรรมเพื่อเน้นความรู้ด้านการทำธุรกิจโดยเฉพาะกับอาเซียนและจีนให้กับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ทำให้ขาดแรงจูงใจสำหรับผู้ที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนอยู่บ้างแล้วหันไปศึกษาในสาขาวิชาอื่นแทนการเรียนด้านธุรกิจเกี่ยวกับจีน

2. นโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนทำให้บัณฑิตจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีทักษะและศักยภาพด้านภาษาสูง (โดยเฉพาะด้านภาษาจีน เช่น เวียดนาม มาเลเซีย) จะเข้ามาสู่ตลาดแรงงานในไทยเพิ่มมากขึ้น เป็นอุปสรรคของบัณฑิตธุรกิจจีนเสียเปรียบในเชิงการแข่งขันโดยเฉพาะในด้านภาษาจีน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2524) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam โดยการประเมินทั้งด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ผลการวิจัยสรุปในภาพรวมดังนี้

ด้านบริบท (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร) พบว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นรวมในทุกปัจจัยในระดับเห็นด้วย สำหรับปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต) มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม เนื้อหาในรายวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน และวิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)

ด้านปัจจัยนำเข้า (ผู้เรียน และผู้สอน) พบว่า ด้านผู้เรียน ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา ด้านผู้สอน ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านผู้เรียนคือ รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้านผู้สอนคือ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ

ด้านกระบวนการ (กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรและรายวิชา) พบว่า ในด้านกิจการเรียนการสอนพบว่า ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดมี 4 ปัจจัย ได้แก่ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ชัดเจน มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน ระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละวิชามีความเหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียน ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรและรายวิชา พบว่าปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทำศนศึกษาดูงาน การเข้าร่วมงานสัมมนา การบรรยายพิเศษ) ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ

ด้านผลผลิต (คุณลักษณะของนักศึกษาและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา) ปัจจัยความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการทำงาน พบว่า มีปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถใช้ความรู้ที่เรียนพัฒนาประสิทธิภาพของการทำงาน ปัจจัยความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาด้านองค์การและหัวหน้างาน พบว่า ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นโยบายและการบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี การให้ความสำคัญกับพนักงานขององค์กร หัวหน้างานมี

ความยุติธรรม และการบริหารจัดการที่มีคุณธรรม ปัจจัยด้านความรู้ พบว่า ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาอย่างลึกซึ้ง ความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และด้านการใช้เทคนิค เครื่องมือ และวิธีการในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ปัจจัยด้านจิตพิสัย ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเสียสละและอุทิศตนในการทำงาน ปัจจัยด้านทักษะ ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการทำงาน คือ ความเหมาะสมของค่าตอบแทนที่ได้รับ และความสัมพันธ์อันดีและความสามัคคีกลมเกลียวในองค์การ

ด้านปัจจัยอื่น ๆ (การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา การให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความเหมาะสมของอาคารสถานที่เรียนและห้องเรียน) พบว่า ด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมสอดแทรกในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม สำหรับปัจจัยด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานที่เงียบสงบเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ปัจจัยด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม ปัจจัยด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน พบว่า ปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มี 2 ปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ และสถานที่และห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

สำหรับปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านปัจจัยอื่น ๆ ด้าน ได้แก่ การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม ปัจจัยด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา ได้แก่ มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆ เพียงพอต่อความต้องการของหลักสูตร ปัจจัยด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ระบบเครือข่ายภายใน (อินเทอร์เน็ต) มีประสิทธิภาพ และปัจจัยด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน ได้แก่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย

5.2 อภิปรายผล

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจจีน เป็นการวิจัยเพื่อตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์บริบทและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่าสภาพและปัญหาภายในและภายนอกมีผลต่อสภาพการดำเนินงานของหลักสูตรอย่างไร สอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 279) ที่ว่า หลักสูตรจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและจุดมุ่งหมายขึ้นอยู่กับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรก็คือ การประเมินหลักสูตรเป็นวิธีการที่สะท้อนให้เห็นคุณค่าและสิ่งที่ดีในตัวหลักสูตรที่จะสามารถที่จะนำไปใช้ให้บังเกิดผลได้

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้

นอกจากนี้ ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งเป็นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ผู้เรียน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่และงบประมาณ เป็นการตรวจสอบดูว่าปัจจัยตัวป้อนเหล่านั้นเป็นอย่างไร และมีผลหรือมีส่วนช่วยให้การใช้หลักสูตรในเชิงปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่อย่างไร สอดคล้องกับจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์ (2539) รวมทั้งการประเมินกระบวนการและผลผลิต ซึ่งเป็นการประเมินที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด เป็นต้น ผลการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาพร้อมชั้นเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สอดคล้องแนวคิดของโรเบิร์ต อี สเต็ก (1975) ที่ว่า รูปแบบการประเมินประกอบด้วกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คาดหวังหรือเป้าหมายโดยเฉพาะในด้านความคาดหวังกระบวนการหรือการปฏิบัติ ได้แก่ การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในโครงการ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน นอกจากนี้ จากผลการวิจัยประเมินหลักสูตรพบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา มีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกัสาขาวิชาที่เรียนอยู่ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และ สอดคล้องกับแดเนี่ยล สตฟเฟิลบีม (1970, อ้างถึงใน ส.วาสนา ประवालพฤษ์, 2544) เกี่ยวกับแนวคิดรูปแบบการประเมินปัจจัยเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในด้านกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ตลอดจนระบบการบริหาร ระบบการจัดการ เพื่อวิเคราะห์หาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรที่มีอยู่และเป็นทางเลือกที่มีโอกาสทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด อีกทั้งเป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำหลักสูตรไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่าการดำเนินงานตามหลักสูตรนั้นจะมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเพื่อที่จะสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไปที่ได้จากการวิจัยประเมินหลักสูตร

1. หลักสูตรควรกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่ามุ่งเน้นการสร้างอัตลักษณ์ด้านธุรกิจจีนอย่างไร มีการจัดระบบเครือข่ายสถานประกอบการสำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่และสหกิจศึกษา รวมทั้งปรับปรุงอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัยมากขึ้น

2. หลักสูตรควรเน้นความรู้ให้กับบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษาอย่างลึกซึ้งหรือเฉพาะด้าน เช่น การจัดกลุ่มวิชาเอกเลือก รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ก่อนเรียนเพื่อปรับความรู้พื้นฐานด้านภาษาจีนให้ทัดเทียมกันหรือลดช่องว่างสำหรับนักศึกษาที่มีความรู้ด้านภาษาจีนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การประเมินหลักสูตรควรใช้เทคนิคและวิธีการประเมินในรูปแบบอื่นที่หลากหลายนำมาประกอบกันเพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลในหลายมิติมากขึ้น เช่น การประเมินโดยการเปรียบเทียบจากเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งการประเมินหลักสูตรเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) สำหรับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป
2. ควรเน้นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับบริบทและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเตรียมการรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งการพิจารณารายวิชาที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กองวิจัยทางการศึกษา. (2545) การติดตามและประเมินการจัดทำหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา.
- ..... (2546) การติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2545. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2545) ข สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กร วิทย์ตันศรี. (2549) ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การและคุณภาพการทำงานของ
นักบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2543) พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2545) “ตัวบ่งชี้ของผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ.” วารสารวิชาการ
5, 8 (สิงหาคม 2545) : 57-60.
- เชียน อีรวิทย์. (2543) การเมืองและการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน. กรุงเทพฯ :
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จิตติกานต์ วงษ์กำภู. (2558) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ของจีน : นัยต่อประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา.
- ใจทิพย์ เข็รรัตนพงษ์. (2539) การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ฉรัต ไทยอุทิศ. (2547) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักการ Balanced Scorecard. วิทยานิพนธ์
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุตริยะ ระบอบ. (2549) “ศาสตร์การประเมิน.” เอกสารประกอบการบรรยาย.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชฎาวัลย์ รุณเลิศ. (2552) การประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของวิทยาลัยเทคโนโลยี
ทางการแพทย์และ สาธารณสุข. กรุงเทพฯ : มปป.
- ชูศรี ธนาประเสริฐสุข. (2541) การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2525. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงเดือน เทควานิช. (2535) “รูปแบบการสอน” วิทยาลัยครูพระนครสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
1(1), 20-22.

- ทีศนา แชมมณี. (2533) “การประเมินผลหลักสูตร.” ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ, สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2539) การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- ธำรง บัวศรี. (2542) ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- ธนิต โสรัตน์. (2548). การจัดการห่วงโซ่อุปทานในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : แม่น้ำโขง.
- นงนภัส บุญเหลือ. (2553 : บทคัดย่อ) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนปทุมอนุสรณ์ โดยใช้ CIPP Model. วิทยานิพนธ์ ศศม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์. (2540) การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม. ปรียญานิพนธ์ ศศม. (วิชาเอกการอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. (2535) การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- ปรีชา สุคนธมาน และคณะ. (2545) “พัฒนาคนด้วยการศึกษา.” วารสารวิชาการ 5, 3 (มีนาคม 2545) : 2-11.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ โชติพิทักษ์วัน. (2554) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554. วิทยานิพนธ์ ศศม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน และคณะ. (2554) โครงการวิจัยเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงานตามมาตรฐานอาเซียน. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : มปป.
- พัชรี ตั้งยีนยง และคณะ (2556) การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย : ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ ศรีสวัสดิ์. (2546) ประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบซีพีพี (CIPP Model). วิทยานิพนธ์ ศศม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัศนี นันดา. (2554) การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. วารสารวิจัย ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2554. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

- พันธณี วิหคโต. (2545) “การวิจัยติดตามและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่อง.” วารสารวิชาการ 5, 12 (ธันวาคม 2545) : 12-19.
- พินิติ ระชนานุกุล. (2554) “ประชาคมอาเซียนกับอนาคตการศึกษาไทย.” ใน การบรรยายทางวิชาการเรื่อง การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน หน้า 47-70. กรุงเทพฯ : พิมพ์กิจการพิมพ์.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543) “การพัฒนาการใช้และการประเมินหลักสูตร.” วารสารการวัดผลการศึกษา 22,64 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2543) : 5-22.
- ภิญโญ สาร. (2519) หลักบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2549) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน พ.ศ. 2554 . กรุงเทพฯ : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553) การประเมินหลักสูตรปรัชญา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____ . (2553) การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้รูปแบบ CIPP Model” บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 30-35.
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2553) การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาลินี จุฑะรพ. (2539) จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทิพวิสุทธิ.
- รสรินทร์ อรอมรัตน์. (2545 : บทคัดย่อ) การประเมินผลหลักสูตรวิชาสื่อสารการกีฬา โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร CIPP Model. วิทยานิพนธ์ ศศม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุจิร ภูสาระ และคณะ. (2545) การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน . กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538) เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์. (2544) การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศม. (สาขาการสอนภาษาอังกฤษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรภรณ์ กุประดิษฐ์. (2555) ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยใช้ CIPP Model. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. ม.ป.พ.
- วิสัยพรรณ เสรีวัฒน์. (2555) การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2546) การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : บริษัท อินโนกราฟิกส์ จำกัด.

- วนิดา เพ็ญกิ่งกาญจน์. (2542) การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชัย ดิสสระ. (2535) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542) การพัฒนาหลักสูตร สานต่อที่ห้องถิ่น. กรุงเทพฯ : บริษัท เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอรี จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ทศนา แฉมมณี. (2545) “การประเมินผลหลักสูตร.” ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ, 133-150. ม.ป.พ.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2541) หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สงัด อุทรานันท์. (2532) พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และคณะ. (2544) “รูปแบบการประเมิน.” เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร การประเมินทางการศึกษา รุ่นที่ 2 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 14-24 สิงหาคม 2544. (อัดสำเนา)
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544) วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.
- สงัด อุทรานันท์. (2532) พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สมสุดา ผู้พัฒน์. (2546) คำบรรยายประกอบวิชาทฤษฎีการประเมินทางอาชีวศึกษา. หลักสูตรปริญญาเอกสาขาอาชีวศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ. (2555) อาเซียนรู้ไว้ได้เปรียบแน่. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- สุจริต เพียรชอบ. (2538) การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร แนวบุตร (2540) การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร ตรีนภา. (2554) การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการ ประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง พ.ศ. 2552 คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนมา ระบอบ. (2540) หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สุमितร์ คุณานุกร. (2523) หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2538) “ความรู้ชายแดนด้านการประเมินผลการศึกษา.” วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2538.

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547) จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. (2554) ความเกี่ยวพันระหว่างการค้าเสรีกับแรงงาน. เอกสารอบรม โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานแรงงานเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีในการทำงาน เพื่อลดการกีดกันทางการค้า. กรุงเทพฯ : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2543) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2559). กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549) รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548) ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 ระดับเขตตรวจราชการ รวมทุกสังกัด. กรุงเทพฯ : 18 มีนาคม 2548.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547) รายงานสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553) มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555) ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ : บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด.
- สุจิต เพียรชอบ. (2523). หลักสูตรและแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2547) “การสร้างคนให้เป็นครูดีมีคุณภาพ.” วารสารวิชาการ 7, 1 (มกราคม-มีนาคม 2547) : 19-22.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544) จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ธีระป้อมวรรณกรรม.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546) แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : The Knowledge Center. ม.ป.พ.
- โสภณ โสมดี และอภันตรี โสตะจินดา. (2545) “การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารวิชาการ 5, 1 (มกราคม 2545) : 14-18.
- ออดิต สลิงขอท. (2555) ศักยภาพและการเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรบุคคลขององค์กรไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

- อนุชัย ตั้งศุภพรชัย. (2546) การประเมินผลหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครพุทธศักราช 2539. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาบริหารอาชีพและ เทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อุทุมพร จามรมาน. (2530) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ฟีนนี่พับลิชชิง.
- อุไร อภิชาติบันลือ และคณะ. (2537) การประเมินผลหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาเครื่องกล บัณฑิต วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อักษรศรี พานิชสาส์น. (2552). ไทยใช้ประโยชน์จาก “เอฟทีเออาเซียน-จีน” มากน้อยแค่ไหน. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 255 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/home>
- อัจฉรา จันทร์ฉาย. (2546) ความสำเร็จเชิงธุรกิจ คู่มือการวางแผนกลยุทธ์และการจัดทำ BSC (Balanced Scorecard). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2518) ข้อคิดเรื่องหลักสูตร. ใน คู่มือนิเทศการศึกษา. (หน้า 6) กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูพระนคร.
- Ainsleigh, S. A. (2004) Evaluation of a Mentoring Program for Graduate Behavioral Education Students. Wales: Johnson & Wales University.
- Allan C. Ornstein and Francis P. Hunkins. (1993) Curriculum Foundations, Principles and Issues. (2 nd ed.) Boston : Allyn and Bacon.
- Armstrong, D.G. (1989) Development and Documenting the Curriculum. Boston: Allyn and Boston.
- Balanced Scorecard [Online]. Accessed 2 March 2005. Available from http://www.cu.qa.chula.ac.th/learning_Sharing/Balanced Scorecard.htm
- Beauchamp, G.A. (1981) Curriculum Theory. 3rd ed: Llinois : The Kagg Press.
- Bobbitt, Franklin. (1918) The Curriculum. Boston : Houghton Mifflin.
- Cater V. Good. (1945) Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill Book.
- Chiang, P.W. (1971) “Assessing The Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C. : An application of The CIPP Evaluation Model (China).” Dissertation Abstracts International 57 (Feb. 1997).
- Choate, Joyce S. et al. (1995) Curriculum-Based Assessment and Programming. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon, c1995.

- Cole, J.J.K., Nettles, M.T., and Sharp, S. (1997a) **Assessment of teaching and Learning for improvement and accountability : State governing, coordination board and regional accreditation policies and practices.** Ann Arbor : University of Michigan, National Center for Postsecondary Improvement.
- Cronbach, L.J. (1970) **Essential of Psychological Testing.** 3rd ed. New York: Harper Row.
- Crow & Crow. (1980) **Introduction to Education.** New Delh i: Eurage Publishing House.
- David Stokes, Richard Bergin, (2006) "Methodology or "methodolatry"? An evaluation of focus groups and depth interviews", **Qualitative Market Research: An International Journal**, Vol. 9 Iss: 1, pp.26 – 37
- Doll, Ronald C. (1989) **Curriculum Improvement : Decision Making and Process.** Boston : Allyn and Bacon.
- Geness, Fred. (2001) **The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Languages.** Edited by Ronald Carter and David Nunan. New York : Cambridge University Press.
- Good, V.C. (1973) **Dictionary of Education.** 3rd ed. New York: McGraw – Hill.
- Gronlund, N.E. (1982) **Constructing Achievement Test.** New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Gryphon Sou and Pinqiu Zhou. (2006) **Assessment Practices of an MBA Degree Program.** Macau : Asia International Open University (Macau)
- Gullo, D.F. (1994) **Understanding Assessment and Evaluation in Early Childhood Education.** N.Y. : Teacher College Columbia University.
- Hass, G. (1980) **A New Approach.** Boston: Allyn and Bacon, Inc.
- John Heidenry, **Theirs Was the Kingdom: Lila and DeWitt Wallace and the Story of the Reader's Digest,** New York/London: W.W. Norton, 1993
- Joseph M. Rice. (1914) **Scientific Management in Education.** New York: Hinds, Noble & Eldridge.
- Kaplan, Robert, and David Nonton. **Balanced Scorecard method [Online].** Accessed 7 March 2005. Available from http://www.valuebasedmanagement.net/methods_balancedscorecard.html
- Likert, Rensis A. (1961). **New Patterns of Management.** New York: McGraw-Hill Book Company Inc.

- Lloyd, G. M. (2004) *An Evaluation of the Impact and Effectiveness of the Scholar's Mentorship Program*. Retrieved January 15, 2011, from <http://jte.sagepub.com/content/58/4/328.short>
- Marsh, C. & Wills, G. (1995) *Curriculum Alternative Approaches, Ongoing Issues*. New Jersey: Prentice – Hall, Inc.
- Oliva. *Curriculum Development and Evaluation : The CIPP Model* [Online]. Accessed 10 March 2003 Available from <http://www.scis.nova.edu/~rendulic/dcte747/CIPP.model.htm>
- Onyefulu, C. N. (2001) *An Evaluation Study of the B.Ed. Business Education Programs in the University of Technology, Jamaica*. Doctoral dissertation, Department of Sociology, University of Alberta (Canada).
- Ornstein, A., & Hunkins, F. (2009) Curriculum Design. In *Curriculum : Foundations, Principles and Issues* (5th Ed.), pp. 181-206. Boston, MA : Pearson/Allyn and Bacon.
- Parkay, W.F. & Hass Glen. (1993) *Curriculum Planning A New Approach*. 6th Boston: Allyn and Bacon.
- Patton, M.Q. (1980) *Utilization-Focused Evaluation*. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
- Provus, Malcolm M. (1971) Evaluation of ongoing programs in the public school system. In Tyler, Ralph W. (Ed.) *Educational evaluation: New roles new means* (pp. 242-283). The 68th Yearbook of the National Society for the Study of Education part 2. Chicago, IL: National Society for the Study of Education.
- Quinion, Michael. (2002) *World Wide Words* (Online). Accessed 1 June 2002. Available from <http://www.quinion.com/words/topicalwords/tw-curl.htm>
- Regan, William B. (1966) *Modern Elementary Curriculum*. New York : Holt Rineheart and Winston.
- Ralph Winfred Tylor. (1950) "Basic Principles of Curriculum and Instruction." Chicago : University of Chicago Press.
- Reader's Digest. (1999) *Complete Guide to Sewing*. 4th. The Reader's Digest Association (Canada) Ltd.
- Robert Kaphan and David Norton. (2005) *Clarifying and communicating vision and strategy into action : The BSC Framework* [Online], accessed 7 March 2005. Available from <http://www.valuebasedmanagement.nte/methods>
- Scriven, Machael. (1967) *The Methodology of Evaluation*. In *Curriculum Evaluation*. Chicago : American Educational Research Association.

- Saylor, Galen J, Alexander William M. and Arthur J. Lewis (1981) **Curriculum Planning for Better Teachers and Learning**. 4th .ed. New York : Holt Rinehart and Winson.
- Shi, Y. (2006) **International Teaching Assistant Program Evaluation**. Retrieved February 28, 2009, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?index>.
- Solomon, Pearl G. (1998) **The Curriculum Bridge: From Standards to Actual Classroom Practice**. California: Corwin Press, Inc.
- Sowell, Evelyn J. (2000) **Curriculum: an Integrative Introduction**. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 2000.
- Stake R.E. (1975) **Program Evaluation. Particularly Responsive Evaluation**. (Occasional Paper, No. 5) Kalamazoo. MI: Western Michigan University Center.
- Stufflebeam, Daniel L. and Shinkfield, Anthony J. (1990) **Systematic Evaluation**. Boston: Kluwer-Nijhoff Publishing.
- Taba, Hilda. (1962) **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace and world.
- Tanner, Danied & Tanner, Laurel N. (1980) **Development : Theory into Practice** (2nd ed.). New York : Macmillan.
- Wiersma, William and Jurs, Stephen G. (1990) **Educational Measurement and Testing** 2nd ed. Massachusetts: A Division of Simon & Schuster, Inc.
- William, Winn . (1998) **E-6A aviation maintenance training curriculum evaluation : A case study**. [CD-ROM]. 1998. Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : 9826369
- Zhou, P.Q. (2006) **Quality Assessment of the Master of Business Administration Degree Program of Asia International Open University (Macau) in the Mainland China**. Unpublished Doctoral, Dissertation, Asia International Open University (Macau), Macau Special Administrative Region.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY
18/18 ถนนบางนาตราด กม. ที่ 18 อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
18/18 Bangna-Trad Road, k.m. 18, Bangplee District, Samutprakarn 10540, THAILAND
โทร. 0-2312-6300-73 โทรสาร 0-2312-6237 Tel. (662)312-6300-73 Fax. (622) 312-6237
http://www.hcu.ac.th

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ที่ มฉก.0103/ว.650

24 สิงหาคม 2558

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ลักษณ์ อัครีรวงศ์
ภาควิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดทำรายงานวิจัยประเมิน
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบ
และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โดยใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L.Stufflebeam เป็นเครื่องมือ
การประเมินทั้งด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) เป็น
แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เป็นไปตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา (TQF) โดยมีระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน 2558 -
ธันวาคม 2558

คณะผู้จัดทำรายงานวิจัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์สูง
ในด้านการวิจัย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการทั่วไป จึงขอเรียนเชิญท่านให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจ
เครื่องมือวิจัย พร้อมลงนามในแบบฟอร์มตามที่แนบ จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานเลขานุการคณะบริหารธุรกิจ
โทรศัพท์ 0-2312-6300 ต่อ 1514, 1484
โทรสาร 0-2312-6409

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY
 18/18 ถนนบางตราด กม. ที่ 18 อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
 18/18 Bangna-Trad Foad, k.m. 18, Bangplee District, Samutprakarn 10540, THAILAND
 โทร. 0-2312-6300-73 โทรสาร 0-2312-6237 Tel. (662)312-6300-73 Fax. (622) 312-6237
<http://www.hcu.ac.th>

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ที่ มฉก.0103/ว.650

24 สิงหาคม 2558

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจเครื่องมือวิจัย
 เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ หรดาล
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดทำรายงานวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โดยใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L.Stufflebeam เป็นเครื่องมือการประเมินทั้งด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา (TQF) โดยมีระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน 2558 - ธันวาคม 2558

คณะผู้จัดทำรายงานวิจัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์สูงในด้านการวิจัย เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการทั่วไป จึงขอเรียนเชิญท่านให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจเครื่องมือวิจัย พร้อมลงนามในแบบฟอร์มตามที่แนบ จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)
 คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานเลขานุการคณะบริหารธุรกิจ
 โทรศัพท์ 0-2312-6300 ต่อ 1514, 1484
 โทรสาร 0-2312-6409

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY

18/18 ถนนบางนาตราด กม. ที่ 18 อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

18/18 Bangna-Trad Road, k.m. 18, Bangplee District, Samutprakarn 10540, THAILAND

โทร. 0-2312-6300-73 โทรสาร 0-2312-6237 Tel. (662)312-6300-73 Fax. (622) 312-6237

<http://www.hcu.ac.th>

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ที่ มฉก.0103/ว.650

24 สิงหาคม 2558

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดทำรายงานวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โดยใช้ตัวแบบ CIPP Model ของ Daniel L.Stufflebeam เป็นเครื่องมือการประเมินทั้งด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา (TQF) โดยมีระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน 2558 - ธันวาคม 2558

คณะผู้จัดทำรายงานวิจัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์สูงในด้านการวิจัย เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาการทั่วไป จึงขอเรียนเชิญท่านให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจเครื่องมือวิจัย พร้อมลงนามในแบบฟอร์มตามที่แนบ จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานเลขานุการคณะบริหารธุรกิจ

โทรศัพท์ 0-2312-6300 ต่อ 1514, 1484

โทรสาร 0-2312-6409

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ชุดที่ 1 : นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านนั้นจะมีความสำคัญยิ่งและจะเก็บไว้เป็นความลับ จะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น โดยจะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในรุ่นต่อไป

จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป
- ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร
- ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. เกรดเฉลี่ยสะสม.....
4. เหตุผลที่เลือกเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน
  - 1) หลักสูตรน่าสนใจ
  - 2) นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ
  - 3) เป็นหลักสูตรหรืออาชีพที่กำลังได้รับความนิยม
  - 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ตอนที่ 2.1 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน (ในภาพรวม) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี					
2	คุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมในวิชาที่สอน					
3	มีความตรงต่อเวลา					
4	เทคนิคการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
5	ทุ่มเทและตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนที่ดี					
6	ใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี					
7	เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ					
8	เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาที่รับผิดชอบ					
9	มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
10	มีคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู					
11	ตอนที่ 2.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต)					
12	มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม					
13	รายวิชาในหลักสูตรน่าสนใจและทันสมัย					
14	เนื้อหาวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
15	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้					
16	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการตลาดแรงงาน					
17	เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่มีความซ้ำซ้อนกัน					
18	เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ					
19	วิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)					
20	วิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต)					
21	ตอนที่ 2.3 ด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาพร้อมชั้นเรียน (ในภาพรวม) มีความรู้พื้นฐานในระดับที่เพียงพอ					
22	ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา					
23	มีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน					
24	แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ					
25	มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน					
26	มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง					
27	มีความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน					
28	มีจิตใจเสียสละ และมีคุณลักษณะของการทำงานร่วมกันเป็นทีม					
29	รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
30	จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน					

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
31	ตอนที่ 2.4 ด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียน เนื้อหาวิชา และการทำรายงานมากขึ้น					
32	ระยะเวลาที่ให้คำปรึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอ					
33	คำปรึกษาของอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
34	เป็นที่เล็งดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในการเรียนเป็นอย่างดี					
35	ไม่ลำเอียงในการให้คำปรึกษาแนะนำ					
36	ยินดีให้คำปรึกษาในทุกโอกาสที่นักศึกษาขอรับคำแนะนำ					
37	มีการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมสอดแทรกในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา					
38	จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม					
39	มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา					
40	การให้คำปรึกษามีความถูกต้องและชัดเจน					
41	ตอนที่ 2.5 ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ชัดเจน					
42	บรรยากาศการเรียนการสอนจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วม					
43	มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
44	การจัดการเรียนการสอนมีความครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
45	มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน					
46	ระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละวิชาเหมาะสม					
47	มีการเสริมสร้างและก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน					
48	ผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
49	ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในชั้นเรียน					
50	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียน					
51	ตอนที่ 2.6 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร					
52	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทำศีกษาดูงาน การเข้าร่วมสัมมนา การบรรยายพิเศษ)					
53	มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ					
54	มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร					
55	มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนทำงานให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
56	ตอนที่ 2.7 ด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา มีความสะดวกรวดเร็วในบริการสืบค้นข้อมูล					
57	มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆ ที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการของหลักสูตร					
58	มีความเพียงพอเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้					
59	ระยะเวลาให้บริการมีความเหมาะสม					
60	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจิตสำนึกด้านการให้บริการ					

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
61	ตอนที่ 2.8 ด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอ					
62	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
63	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว					
64	ระบบเครือข่ายภายใน (อินทราเน็ต) มีประสิทธิภาพ					
65	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วถึงในทุกจุดของอาคารเรียน					
66	ตอนที่ 2.9 ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน อาคารสถานที่ ห้องเรียน มีความสะอาด สวยงาม					
67	อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย					
68	สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสวยงาม และมีบรรยากาศทางวิชาการ					
69	สถานที่และห้องเรียน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา					
70	มีความเพียงพอต่อการเรียนการสอน					

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ข้อ 1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป (Environment)

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 2 ด้านปัจจัยการเรียนรู้การสอน (Input)

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 3 ด้านกระบวนการเรียนรู้การสอน (Process)

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 4 ด้านผลผลิต (Output)

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ชุดที่ 2 : บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน (หลักสูตรใหม่ 2554) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านนั้นมีความสำคัญยิ่งและจะเก็บไว้เป็นความลับ จะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น โดยจะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในรุ่นต่อไป

จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	สถานภาพทั่วไป
ส่วนที่ 2	การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร
ส่วนที่ 3	ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ส่วนที่ 4	ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ 1) โสด 2) สมรส 3) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. ท่านเข้าศึกษาหลักสูตรนี้ เมื่อปีการศึกษา.....สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา.....
ระยะที่ใช้ในการศึกษา.....ปี ..... เดือน เกรดเฉลี่ยสะสม.....
5. สถาบันเดิมที่สำเร็จการศึกษาก่อนปริญญาตรี (ชื่อสถาบัน).....
จังหวัด..... ปีพ.ศ. .... หลักสูตร.....
วิชาเอก.....คะแนนเฉลี่ย.....
วุฒิการศึกษาอื่น.....จากสถาบัน.....
6. เงินเดือน/รายได้ต่อเดือนของท่าน
 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) 10,001- 15,000 บาท 3) 15,001- 20,000 บาท
 4) 20,001- 25,000 บาท 5) 25,001- 30,000 บาท 6) มากกว่า 30,001 บาท
7. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพหลักคือ
 1) พนักงานบริษัท ชื่อสถานประกอบการ.....
ฝ่าย/แผนก.....ตำแหน่งงาน.....
ระยะเวลาทำงาน.....ปี.....เดือน
 2) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ชื่อหน่วยงาน.....
ฝ่าย/แผนก.....ตำแหน่งงาน.....
ระยะเวลาทำงาน.....ปี.....เดือน
 3) ประกอบธุรกิจส่วนตัว ประเภทของธุรกิจ.....
ระยะเวลาประกอบอาชีพ.....ปี.....เดือน
 4) ยังไม่ได้ทำงาน 4) อาชีพอื่น (โปรดระบุ) .....
8. ลักษณะงานที่ท่านทำปัจจุบันตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
 1) ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน 2) ใกล้เคียงกับสาขาวิชาที่เรียน 3) ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน
9. โปรดระบุชื่อและที่อยู่ของสถานที่ทำงานปัจจุบัน (พร้อมรหัสไปรษณีย์/เบอร์โทรศัพท์/โทรสาร/อีเมล) หากยังไม่ทำงานให้ระบุที่อยู่ปัจจุบัน

ชื่อหน่วยงาน.....
ที่อยู่.....
.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์ที่ทำงาน.....โทรศัพท์มือถือ.....
อีเมล.....โทรสาร.....

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ตอนที่ 2.1 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน/บรรยาย (ในภาพรวม)					
1	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี					
2	คุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมในวิชาที่สอน					
3	มีความตรงต่อเวลา					
4	เทคนิคการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
5	ทุ่มเทและตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนที่ดี					
6	ใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี					
7	เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ					
8	เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาที่รับผิดชอบ					
9	มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
10	มีคุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นครู					
	ตอนที่ 2.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา					
11	ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต)					
12	มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม					
13	รายวิชาในหลักสูตรน่าสนใจและทันสมัย					
14	เนื้อหารายวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
15	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้					
16	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการตลาดแรงงาน					
17	เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่มีความซ้ำซ้อนกัน					
18	เนื้อหารายวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ					
19	วิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)					
20	วิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต)					
	ตอนที่ 2.3 ด้านคุณลักษณะของเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน (ในภาพรวม)					
21	มีความรู้พื้นฐานในระดับที่เพียงพอ					
22	ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา					
23	มีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน					
24	แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ					
25	มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน					
26	มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง					
27	มีความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน					
28	มีจิตใจเสียสละ และมีคุณลักษณะของการทำงานร่วมกันเป็นทีม					
29	รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
30	จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน					

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ตอนที่ 2.4 ด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา					
31	ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียน เนื้อหาวิชา และการทำรายงานมากขึ้น					
32	ระยะเวลาที่ให้คำปรึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอ					
33	คำปรึกษาของอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
34	เป็นที่เล็งดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในการเรียนเป็นอย่างดี					
35	ไม่ลำเอียงในการให้คำปรึกษาแนะนำ					
36	ยินดีให้คำปรึกษาในทุกโอกาสที่นักศึกษาขอรับคำแนะนำ					
37	มีการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมสอดแทรกในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา					
38	จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม					
39	มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา					
40	การให้คำปรึกษามีความถูกต้องและชัดเจน					
	ตอนที่ 2.5 ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน					
41	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ชัดเจน					
42	บรรยากาศการเรียนการสอนจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วม					
43	มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
44	การจัดการเรียนการสอนมีความครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
45	มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน					
46	ระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละวิชามีความเหมาะสม					
47	มีการเสริมสร้างและก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน					
48	ผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
49	ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในชั้นเรียน					
50	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียน					
	ตอนที่ 2.6 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร					
51	จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร					
52	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทำศนศึกษาดูงาน การเข้าร่วมลัมนานา การบรรยายพิเศษ)					
53	มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ					
54	มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร					
55	มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนทำงานให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
	ตอนที่ 2.7 ด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา					
56	มีความสะดวกรวดเร็วในบริการสืบค้นข้อมูล					
57	มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆ ที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการของหลักสูตร					
58	มีความเงียบสงบเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้					
59	ระยะเวลาให้บริการมีความเหมาะสม					
60	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจิตสำนึกด้านการให้บริการ					

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
61	ตอนที่ 2.8 ด้านความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพียงพอ					
62	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
63	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว					
64	ระบบเครือข่ายภายใน (อินทราเน็ต) มีประสิทธิภาพ					
65	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วถึงในทุกจุดของอาคารเรียน					
66	ตอนที่ 2.9 ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน อาคารสถานที่ ห้องเรียน มีความสะอาด สวยงาม					
67	อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย					
68	สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสวยงาม และมีบรรยากาศทางวิชาการ					
69	สถานที่และห้องเรียน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา					
70	มีความียบสบเหมาะกับการเรียนการสอน					

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละด้าน และใส่เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
(การแปลความหมาย 5= เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4= เห็นด้วย 3= ไม่แน่ใจ 2= ไม่เห็นด้วย และ 1= ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ข้อที่	ปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในงานที่ทำ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการทำงาน					
1	สามารถใช้ความรู้ที่เรียนพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน					
2	ความเหมาะสมของค่าตอบแทนที่ได้รับ					
3	ความเป็นอิสระในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
4	การเสริมสร้างโอกาสและความก้าวหน้าในงาน					
5	ความสัมพันธ์อันดี และความสามัคคีกลมเกลียวในองค์กร					
6	โอกาสในการเสริมสร้างคุณค่าและพัฒนาตนเอง					
	ด้านองค์กรและหัวหน้างาน					
7	การจัดโครงสร้างขององค์กรและระบบการทำงานไม่ซ้ำซ้อน					
8	นโยบายและการบริหารงานขององค์กรมีความชัดเจน					
9	สวัสดิการที่ได้รับจากองค์กรมีความเหมาะสม					
10	มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี					
11	สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม					
12	การให้ความสำคัญกับพนักงานขององค์กร					
13	หัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชาให้ความสนับสนุนผู้ปฏิบัติงาน					
14	หัวหน้างานมีความยุติธรรม					
15	การบริหารจัดการที่มีคุณธรรม (Good Governance)					

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ข้อ 1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป (Environment)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 2 ด้านปัจจัยการเรียนการสอน (Input)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน (Process)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 4 ด้านผลผลิต (Output)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ชุดที่ 3 อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์พิเศษ)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านนั้นมีความสำคัญยิ่งและจะเก็บไว้เป็นความลับ จะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น โดยจะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในรุ่นต่อไป

จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

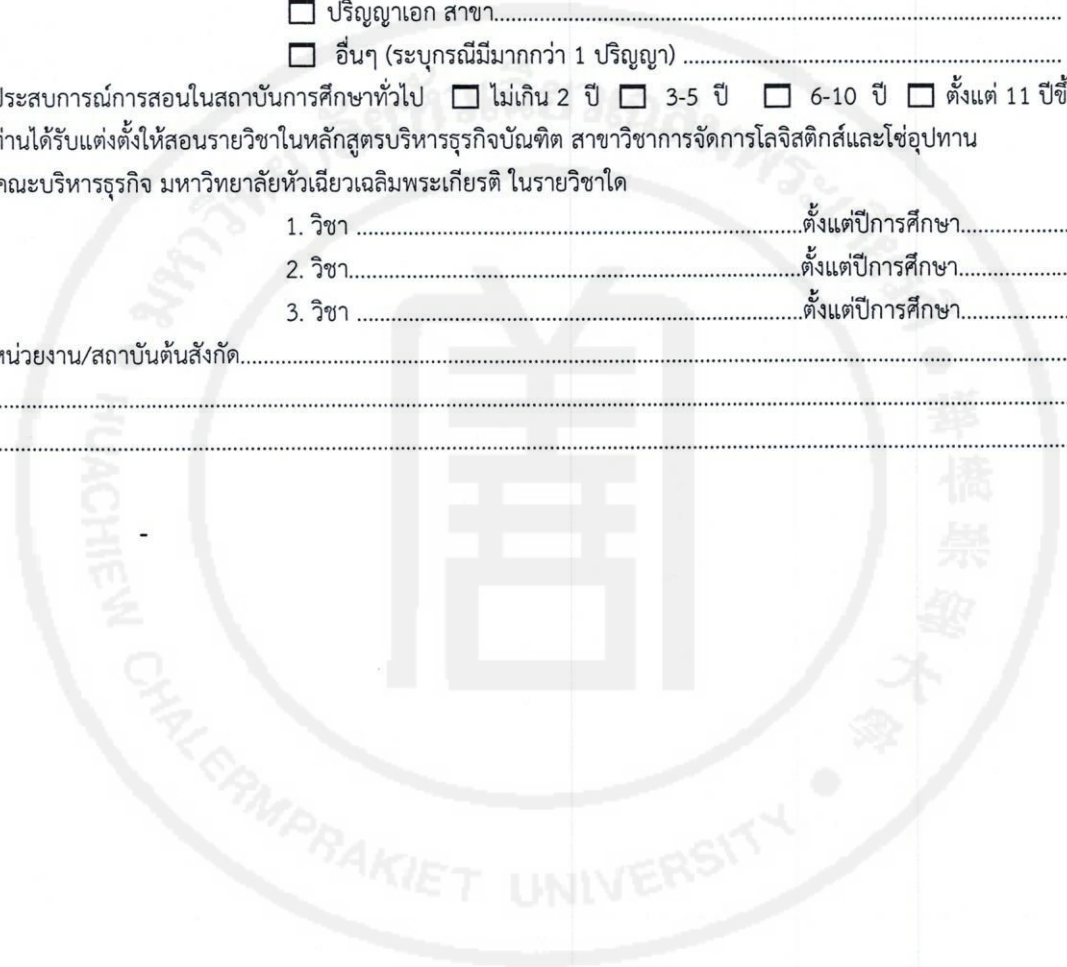
แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป
- ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตร
- ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ตำแหน่งทางวิชาการ.....
2. คุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา ปริญญาตรี สาขา.....
 ปริญญาโท สาขา.....
 ปริญญาเอก สาขา.....
 อื่นๆ (ระบุกรณีมีมากกว่า 1 ปริญญา) .....
4. ประสบการณ์การสอนในสถาบันการศึกษาทั่วไป ไม่เกิน 2 ปี 3-5 ปี 6-10 ปี ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป
5. ท่านได้รับแต่งตั้งให้สอนรายวิชาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในรายวิชาใด
1. วิชา .....ตั้งแต่ปีการศึกษา.....
2. วิชา.....ตั้งแต่ปีการศึกษา.....
3. วิชา .....ตั้งแต่ปีการศึกษา.....
6. หน่วยงาน/สถาบันต้นสังกัด.....
.....
.....

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละด้าน และใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด (การแปลความหมาย 5= เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4= เห็นด้วย 3= ไม่แน่ใจ 2= ไม่เห็นด้วย และ 1= ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ตอนที่ 2.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา					
1	ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (138 หน่วยกิต)					
2	มีการเรียงลำดับรายวิชาต่างๆ ในแต่ละชั้นปีเหมาะสม					
3	รายวิชาในหลักสูตรน่าสนใจและทันสมัย					
4	เนื้อหาวิชาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
5	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้					
6	เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตรงกับความต้องการตลาดแรงงาน					
7	เนื้อหาแต่ละรายวิชาไม่มีความซ้ำซ้อนกัน					
8	เนื้อหาวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ					
9	วิชาเอกบังคับมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (36 หน่วยกิต)					
10	วิชาเอกเลือกมีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสม (12 หน่วยกิต)					
	ตอนที่ 2.2 ด้านคุณลักษณะของนักศึกษา (ในภาพรวม)					
11	มีความรู้พื้นฐานในระดับที่เพียงพอ					
12	ทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่ศึกษา					
13	มีความตั้งใจและสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน					
14	แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่เสมอ					
15	มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอน					
16	มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง					
17	มีความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน					
18	มีจิตใจเสียสละ และมีคุณลักษณะของการทำงานร่วมกันเป็นทีม					
19	รักษาระเบียบวินัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
20	จำนวนผู้เรียนมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน					
	ตอนที่ 2.3 ด้านองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
21	ห้องเรียนมีความเหมาะสมที่จะสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้					
22	เครื่องมืออุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนการสอน					
23	การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความสะดวกและรวดเร็ว					
24	สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
25	การติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีความสะดวกและรวดเร็ว					

ข้อที่	ปัจจัยในการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
31	ตอนที่ 2.4 ด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในการเรียน เนื้อหาวิชา และการทำรายงานมากขึ้น					
32	ระยะเวลาที่ให้คำปรึกษามีความเหมาะสมและเพียงพอ					
33	คำปรึกษาของอาจารย์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
34	เป็นที่เล็งดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในการเรียนเป็นอย่างดี					
35	ไม่ลำเอียงในการให้คำปรึกษาแนะนำ					
36	ยินดีให้คำปรึกษาในทุกโอกาสที่นักศึกษาขอรับคำแนะนำ					
37	มีการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมสอดแทรกในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา					
38	จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีสัดส่วนที่เหมาะสม					
39	มีบุคลิกลักษณะเหมาะสมกับความเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา					
40	การให้คำปรึกษามีความถูกต้องและชัดเจน					
41	ตอนที่ 2.5 ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ชัดเจน					
42	บรรยากาศการเรียนการสอนจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วม					
43	มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
44	การจัดการเรียนการสอนมีความครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
45	มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในชั้นเรียน					
46	ระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละวิชามีความเหมาะสม					
47	มีการเสริมสร้างและก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน					
48	ผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
49	ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจในชั้นเรียน					
50	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตประกอบการเรียน					
51	ตอนที่ 2.6 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร					
52	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลากหลาย (การทัศนศึกษาดูงาน การเข้าร่วมสัมมนา การบรรยายพิเศษ)					
53	มีการแจ้งข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ					
54	มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตร					
55	มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนทำงานให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
56	ตอนที่ 2.7 ด้านการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา มีความสะดวกรวดเร็วในบริการสืบค้นข้อมูล					
57	มีหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และอื่นๆ ที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการของหลักสูตร					
58	มีความเจียบสงบเหมาะกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้					
59	ระยะเวลาให้บริการมีความเหมาะสม					
60	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจิตสำนึกด้านการให้บริการ					

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ข้อ 1 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป (Environment)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 2 ด้านปัจจัยการเรียนรู้การสอน (Input)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 3 ด้านกระบวนการเรียนรู้การสอน (Process)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 4 ด้านผลผลิต (Output)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ชุดที่ 4 นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานของบัณฑิต

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านนี้มีความสำคัญยิ่งและจะเก็บไว้เป็นความลับ จะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น โดยจะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในรุ่นต่อไป

จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ให้อุทิศเวลาคิดตอบเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	สถานภาพทั่วไป
ส่วนที่ 2	การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ เกี่ยวกับบัณฑิต
ส่วนที่ 3	ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. ตำแหน่งงาน.....
3. ชื่อสถานที่ทำงาน.....
ประเภทของธุรกิจ การผลิต การขาย การบริการ เป็นตัวแทน/นายหน้า
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
ที่อยู่.....
โทรศัพท์..... โทรสาร.....
อีเมล.....
4. คุณวุฒิ/สำเร็จการศึกษาในระดับใด ปวช./ปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ประสบการณ์การทำงานในสถานที่ทำงานปัจจุบัน.....ปี
6. ระยะเวลาที่รู้จักหรือคุ้นเคยกับบัณฑิต.....ปี
7. ลักษณะความเกี่ยวข้องกับบัณฑิต นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

ข้อ 1 ข้อคิดเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 2 ข้อคิดเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับบัณฑิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 3 ข้อคิดเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 4 ข้อคิดเห็นเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อ-นามสกุล.....

2. ตำแหน่งงาน.....

3. ชื่อสถานที่ทำงาน.....

ประเภทของธุรกิจ การผลิต การขาย การบริการ เป็นตัวแทน/นายหน้า
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

อีเมล.....

4. คุณวุฒิ/สำเร็จการศึกษาระดับใด ปวช./ปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์การทำงานในสถานที่ทำงานปัจจุบัน.....ปี

6. ระยะเวลาที่รู้จักหรือคุ้นเคยกับบัณฑิต.....ปี

7. ลักษณะความเกี่ยวข้องกับบัณฑิต นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ เกี่ยวกับบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละด้าน และใส่เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด (การแปลความหมาย 5= เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4= เห็นด้วย 3= ไม่น่าใจ 2= ไม่เห็นด้วย และ 1= ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ข้อที่	การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ เกี่ยวกับบัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	2.1 ด้านความรู้ รอบรู้ในการปฏิบัติงานทั้งความรู้ทั่วไปและความรู้ในงานที่ปฏิบัติ					
2	ความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาอย่างลึกซึ้ง					
3	ความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน					
4	ด้านการใช้เทคนิค เครื่องมือ และวิธีการในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา					
5	การเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน					
6	ภาษาต่างประเทศที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน					
7	ความรู้ด้านการคำนวณตัวเลขทางสถิติที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
8	2.2 ด้านจิตพิสัย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
9	รักษาระเบียบวินัย					
10	ซื่อสัตย์ในการทำงาน					
11	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
12	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน					
13	แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
14	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา					
15	ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม					
16	มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง					
17	เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน					
18	กระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
19	ความสามารถในการควบคุมอารมณ์					
20	มีความขยันขันแข็งในการทำงาน					
21	2.3 ด้านทักษะ ด้านการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน					
22	การทำงานในลักษณะทีมงาน					
23	การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ					
24	ภาวะการเป็นผู้นำ					
25	สามารถใช้ทรัพยากรองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
26	ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร					
27	การติดต่อประสานงาน					
28	ประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน					
29	การใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน					
30	การบริหารโครงการและงบประมาณ					